การจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

กัณธนิก กานต์ธนกุล

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการสาธารณะ
วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
มิถุนายน 2559
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์ ได้พิจารณางานนิพนธ์ของ กัณธนิก กานต์ธนกุล ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสาธารณะ ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(ดร.กฤษฎา นันทเพ็ชร)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ดร.วัชระ ยาคุณ)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

(ดร.กฤษฎา นันทเพ็ชร)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อิสระ สุวรรณบล)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บรรพต วิรุณราช)

.....กรรมการ

(ดร.วัชระ ยาคุณ)

วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสาธารณะ ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บรรพต วิรุณราช)

วันที่ 17 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2559

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความกรุณาจาก ดร. วัชระ ยาคุณ อาจารย์ที่ปรึกษาที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บรรพต วิรุณราช คณบดีวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ และคณะอาจารย์วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้กรุณาถ่ายทอดความรู้ แนะนำให้คำปรึกษา และอบรมสั่งสอนด้วยดีตลอดมา รวมทั้งอาจารย์ชัยวุฒิ เขมะรังสี อาจารย์จำรูญ กสิวัตร์ และเจ้าหน้าที่วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการประสานงานเป็นอย่างดี

ขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ นิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการสาธารณะ รุ่นที่ 22 ศูนย์นนทบุรี ทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือแนะนำเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ได้สละเวลาในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ตลอดจนผู้ที่อยู่เบื้องหลังในการดำเนินการศึกษาครั้งนี้

เหนือสิ่งอื่นใด ขอกราบขอบพระคุณ คุณบิดา คุณมารดา และครอบครัวกานต์ธนกุล ที่คอยเป็นแรงใจและกระตุ้นให้เกิดความมานะบากบั่นในการศึกษา ให้โอกาสและสนับสนุนการทำงานนิพนธ์ครั้งนี้ จนเสร็จสิ้นอย่างสมบูรณ์ คุณประโยชน์อันเกิดจากการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูกตเวทิตา แด่บุพการี บูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

กัณธนิก กานต์ธนกุล

56720076: สาขาวิชา: การจัดการสาธารณะ; บธ.ม. (การจัดการสาธารณะ)
คำสำคัญ: การจัดการขยะมูลฝอย/ พฤติกรรมการจัดการขยะ/ ความรู้ ทัศนะ และพฤติกรรม

กัณธนิก กานต์ธนกุล: การจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี (SOLID WASTE MANAGEMENT OF COMMUNITIES IN BANG YAI SUB-DISTRICT MUNICIPALITY, BANG YAI DISTRICT, NONTHABURI PROVINCE) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: กฤษฎา นันทเพ็ชร, ปร.ด., วัชระ ยาคุณ, ปร.ด., 108 หน้า. ปี พ.ศ. 2559.

การวิจัยเรื่อง การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจและทัศนคติกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติ t-test, F-test ในการทดสอบความแตกต่างและวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และใช้สถิติสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson correlation) ในการทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ มีรายได้ต่อเดือน มีสมาชิกในครัวเรือน จำนวน 1-3 คน มีลักษณะที่อยู่อาศัยเป็นทาวน์เฮ้าส์ มีปริมาณขยะในครัวเรือนประมาณวันละ 2.4 กิโลกรัม และประเภทขยะในครัวเรือนส่วนใหญ่ เป็นขยะแห้ง และขยะเปียก มีความเข้าใจและทัศนคติ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และมีการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน สมาชิกในครัวเรือน ลักษณะที่อยู่อาศัย ปริมาณขยะในครัวเรือน แตกต่างกัน การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่ประเภทขยะในครัวเรือนแตกต่างกัน การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนไม่แตกต่างกัน ด้านความเข้าใจและทัศนคติ มีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน พบว่า ความเข้าใจและทัศนคติ ได้แก่ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ทัศนคติการจัดการขยะมูลฝอย การมีส่วนร่วมปฏิบัติจัดการขยะมูลฝอย มีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน อยู่ในระดับสูง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

56720076: MAJOR: PUBLIC MANAGEMENT; M.B.A. (PUBLIC MANAGEMENT)
KEYWORDS: SOLID WASTE MANAGEMENT/ WASTE MANAGEMENT
BEHAVIOR/ KNOWLEDGE, ATTITUDES AND BEHAVIORS

KANTHANIK KARNTHANAKUL: SOLID WASTE MANAGEMENT OF COMMUNITIES IN BANG YAI SUB-DISTRICT MUNICIPALITY, BANG YAI DISTRICT, NONTHABURI PROVINCE. ADVISORS: KRISDA NANTAPETCH, Ph.D., WATCHARA YAKUN, Ph.D., 108 P. 2016.

The study entitled "Solid waste management of communities in Bang Yai Sub-district Municipality, Bang Yai District, Nonthaburi Province" attempts to study the relationships between personal factors and solid waste management in households. The subjects were 400 residents residing in Bang Yai Sub-district Municipality, Bang Yai District, Nonthaburi Province in this quantitative study. The research instrument was questionnaire. The statistics utilized to analyze the data included frequency, percentage, standard deviation whilst T-test, F-test using to test the difference, One-way ANOVA and Pearson Correlation analysis.

The findings reveal that the majority of the respondents were females, were in the age of 41-50, obtained bachelor degree, were officials, earned the average monthly income, had 1-3 family members, lived in townhouse, had the household waste of 2.4 kilograms including dried and wet waste, had the understanding and attitudes in overall at the high level and, could manage their household waste in overall at the high level.

It was found from the test of hypothesis that the different personal factors including gender, age, education, occupation, average monthly income, family member, type of residence, quantity of the waste garbage would have different household waste at the statistically significant level of 0.05. Different types of household garbage did not influence the household waste management. The study on understanding and attitudes toward household waste management shows that understanding and attitudes included perception on information about waste management, understanding about waste management, attitudes toward waste management, participation in waste management correlated with household waste management at the high level at the statistically significant level of 0.01.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... จ

สารบัญ ..... ฉ

สารบัญตาราง ..... ซ

สารบัญภาพ ..... ฎ

บทที่

1 บทนำ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย 3

สมมติฐานของการวิจัย 3

กรอบแนวคิดในการวิจัย 4

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย 5

ขอบเขตของการวิจัย 5

นิยามศัพท์เฉพาะ 5

2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 8

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน 8

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย 17

แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อ 21

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม (Knowledge Attitude Practice : KAP Theory) 22

แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน 27

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 28

3 วิธีดำเนินการวิจัย 32

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 32

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 33

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 35

การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	38
4	ผลการวิจัย	40
	ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	41
	ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจและทัศนคติ	45
	ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน	51
	ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน เพื่อทดสอบสมมติฐาน	55
	ส่วนที่ 5 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	74
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	76
	สรุปผลการวิจัย	76
	อภิปรายผล	79
	ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย	81
บรรณานุกรม		83
ภาคผนวก		87
	ภาคผนวก ก	88
	ภาคผนวก ข	96
	ภาคผนวก ค	105
ประวัติย่อของผู้วิจัย		108

สารบัญตาราง

ตารางที่ หน้า

4-1 ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน สมาชิกในครัวเรือน ลักษณะที่อยู่อาศัย และปริมาณขยะในครัวเรือน 41

4-2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทขยะในครัวเรือน 44

4-3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจและทัศนคติในภาพรวม 45

4-4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจและทัศนคติด้านการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย 46

4-5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจและทัศนคติด้านความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย 47

4-6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจและทัศนคติด้านทัศนคติการจัดการขยะมูลฝอย 49

4-7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจและทัศนคติด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติจัดการขยะมูลฝอย 50

4-8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนในภาพรวม 51

4-9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย 52

4-10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย 53

4-11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนด้านการแปรสภาพและการนำกลับมาใช้ใหม่ 53

4-12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนด้านการกำจัดขยะมูลฝอย 55

4-13 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนจำแนกตามเพศ 56

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ หน้า

4-14 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน จำแนกตามอายุ 56

4-15 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีอายุแตกต่างกันกับ การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน 57

4-16 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน จำแนกตามระดับการศึกษา 58

4-17 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันกับ การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน 59

4-18 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน จำแนกตามอาชีพ 60

4-19 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีอาชีพแตกต่างกันกับ การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน 61

4-20 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน 63

4-21 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันกับ การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน 64

4-22 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 65

4-23 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนแตกต่างกัน กับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน 66

4-24 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน จำแนกตามลักษณะที่อยู่อาศัย 67

4-25 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีลักษณะที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน กับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน 68

4-26 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน จำแนกตามปริมาณขยะในครัวเรือน 69

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ หน้า

4-27 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีปริมาณขยะในครัวเรือนแตกต่างกัน กับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน 70

4-28 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน จำแนกตามประเภทขยะในครัวเรือน 71

4-29 ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจและทัศนคติกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน 72

4-30 ผลการทดสอบสมมติฐาน 74

สารบัญภาพ

ภาพที่ หน้า

1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย 6

2-1 สูตรพื้นฐานของพฤติกรรม 18

บทที่ 1
บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีและการเพิ่มขึ้นของประชากร ทำให้เกิดการขยายตัวของชุมชนต่าง ๆ ในประเทศอย่างรวดเร็ว อัตราการใช้ที่ดินเพิ่มขึ้นรวมทั้งการจับจ่ายใช้สอยตามกระแสทุนนิยมและบริโภคนิยมเพื่อผลิต เครื่องอุปโภคบริโภค อาหาร ที่อยู่อาศัย เป็นเหตุให้เศษสิ่งเหลือใช้มีปริมาณมากขึ้น นำมาซึ่งปัญหาของขยะมูลฝอย ขยะมูลฝอย หรือ ของเสีย เป็นเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม และมีผลต่อสุขภาพอนามัย ขยะมูลฝอยหรือของเสียกำลังมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นทุกปี เพราะสาเหตุจากการเพิ่มของประชากร การขยายตัวทางเศรษฐกิจและทางอุตสาหกรรม นับเป็นปัญหาที่สำคัญของชุมชนซึ่งต้องจัดการและแก้ไข ปริมาณกากของเสียและสารอันตราย ได้แก่ ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และสารพิษที่ปนเปื้อนอยู่ในแหล่งน้ำ ดิน และอากาศ ตลอดจนบางส่วนตกค้างอยู่ในอาหาร ทำให้ประชาชนทั่วไปเสี่ยงต่ออันตรายจากการเป็นโรคต่าง ๆ เช่น โรคมะเร็ง และโรคผิดปกติทางพันธุกรรม เป็นต้น

ปัญหาเรื่องขยะมูลฝอยนับเป็นปัญหาหนึ่งน่าสนใจและเป็นเรื่องใกล้ตัวเรามากที่สุด จะพบว่ามีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้นทุกปี ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นจากชุมชนทั่วประเทศ ซึ่งเป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรงและเริ่มทวีความรุนแรงมากขึ้นตามลำดับ แต่การจัดการทั้งทางด้านการจัดเก็บและการทำลายขยะมูลฝอยยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ จึงทำให้มีขยะมูลฝอยตกค้างไม่ได้รับการจัดเก็บและการกำจัดอย่างไม่ถูกลักษณะจากปริมาณขยะมูลฝอยที่เพิ่มขึ้นและคาดการณ์ว่า จะมีปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้นในอนาคต ส่งผลให้สิ้นเปลืองงบประมาณค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บด้านขยะมูลฝอยเป็นจำนวนเงินที่สูงขึ้น ซึ่งจะต้องเพิ่มงบประมาณ เพิ่มบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการจัดการขยะมูลฝอย รวมไปถึงสุขภาพอนามัย ดังนั้น การพัฒนาและการให้ประชาชนมีพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอยที่ดี ไปในแนวทางเดียวกันจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะลดปริมาณขยะและแบ่งเบาภารกิจของภาครัฐได้

เทศบาลตำบลบางใหญ่ ตั้งอยู่ในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี มีเนื้อที่ 7.23 ตารางกิโลเมตร ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำนา ทำสวนผัก ผลไม้และไม้ดอกไม้ประดับ ประชากรมีจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 10,352 คน เป็นชาย 4,985 คน เป็นหญิง 5,367 คน

แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 3 เขต มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 3,684 ครัวเรือน (ข้อมูล ณ เดือนเมษายน พ.ศ. 2558) ปัจจุบันเทศบาลตำบลบางใหญ่ประสบปัญหาในด้านการจัดการขยะมูลฝอย เนื่องจากมีความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจและสังคม มีการคมนาคมที่สะดวก มีห้างสรรพสินค้าใหญ่โตหลายแห่ง รวมถึงการสร้างบ้านจัดสรรที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้มีประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้อัตราการใช้ที่ดินเพิ่มขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการด้านการอุปโภค บริโภค และที่อยู่อาศัย ซึ่งมีผลกระทบกับสิ่งแวดล้อม เช่น คุณภาพน้ำเริ่มเน่าเสีย เนื่องจากการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะของหมู่บ้านจัดสรรและบ้านเรือนราษฎร ขยะมีปริมาณที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดปัญหาปริมาณขยะมูลฝอยตกค้าง ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม และสุขภาพอนามัยของประชาชน ส่งกลิ่นเหม็น เป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค ขยะบางชนิดเป็นอันตรายและปนเปื้อนในแหล่งน้ำ ดิน อากาศ และอาหาร ทำให้ชุมชนเสี่ยงต่ออันตรายจากการเป็นโรคต่าง ๆ ขยะเหล่านี้มีปริมาณเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ทุกปี หากชุมชนไม่มีระบบการจัดการขยะที่ถูกต้องเหมาะสมและขาดกระบวนการบริหารและการจัดการที่ถูกต้อง นอกจากนี้ประชาชนยังขาดความสนใจในการคัดแยกและกำจัดขยะ การกำจัดถูกปล่อยให้เป็นหน้าที่ของเทศบาลแต่เพียงฝ่ายเดียว แม้ว่าเทศบาลตำบลบางใหญ่จะมีรูปแบบการจัดการขยะโดยวิธีการเผาและการฝังกลบ แต่วิธีทั้งสองก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ระบบการฝังกลบไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของกระทรวงสาธารณสุข กอปรกับความมักง่ายในการทิ้งขยะของประชากรในชุมชน ไม่มีการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง ประชากรส่วนใหญ่นำขยะมาเทกองรวมกันไว้ริมทางเดิน ที่ดินว่างเปล่าหรือที่สาธารณะ ทำให้ขยะส่งกลิ่นเหม็นและเป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค นอกจากนี้ น้ำเสียที่เกิดจากขยะยังส่งกลิ่นเหม็นสร้างความเดือดร้อนต่อผู้ที่อยู่อาศัยในชุมชน และอาจจะไหลลงท่อระบายน้ำ และแม่น้ำลำคลอง การดำเนินการกำจัดขยะของเทศบาลตำบลบางใหญ่ โดยการเผาก่อให้เกิดมลพิษและกลุ่มควันเป็นอันตรายต่อระบบทางเดินหายใจแก่ชุมชน

จากปัญหาของขยะมูลฝอยที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและประชาชน เทศบาลตำบลบางใหญ่จึงได้ตระหนักในความสำคัญของปัญหา พยายามสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นในการเก็บขนขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะมูลฝอย และการสร้างจิตสำนึกทางสิ่งแวดล้อมแก่ชุมชน โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ การจัดการรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืนนั้นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลัก เริ่มจากการทิ้งขยะมูลฝอยอย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือนอกจากการบริหารจัดการขยะที่มีประสิทธิภาพ ควรมีการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้กับชุมชนซึ่งถือได้ว่าชุมชนเป็นผู้สร้างขยะ โดยมีการคัดแยกขยะก่อนที่จะทิ้ง เพื่อลดปริมาณขยะและพื้นที่จัดเก็บ ตลอดจนงบประมาณในการกำจัด อีกทั้งเป็นการรักษาสภาพแวดล้อมและตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ตลอดจนเป็นการสร้างสุขลักษณะนิสัยในการทิ้งขยะอย่างถูกวิธี

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยมีจึงความสนใจที่จะศึกษาการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ทั้งนี้เพื่อจะได้นำผลจากการศึกษาเป็นข้อมูลในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดการขยะมูลฝอย เพื่อเป็นการส่งเสริมพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอยให้กับประชาชนในชุมชนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นการเสริมสร้างพฤติกรรมที่ดีให้กับประชาชนในชุมชนให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ความเข้าใจและทัศนคติ และการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจและทัศนคติกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล แตกต่างกัน การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน แตกต่างกัน
2. ความเข้าใจและทัศนคติ มีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี มีกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

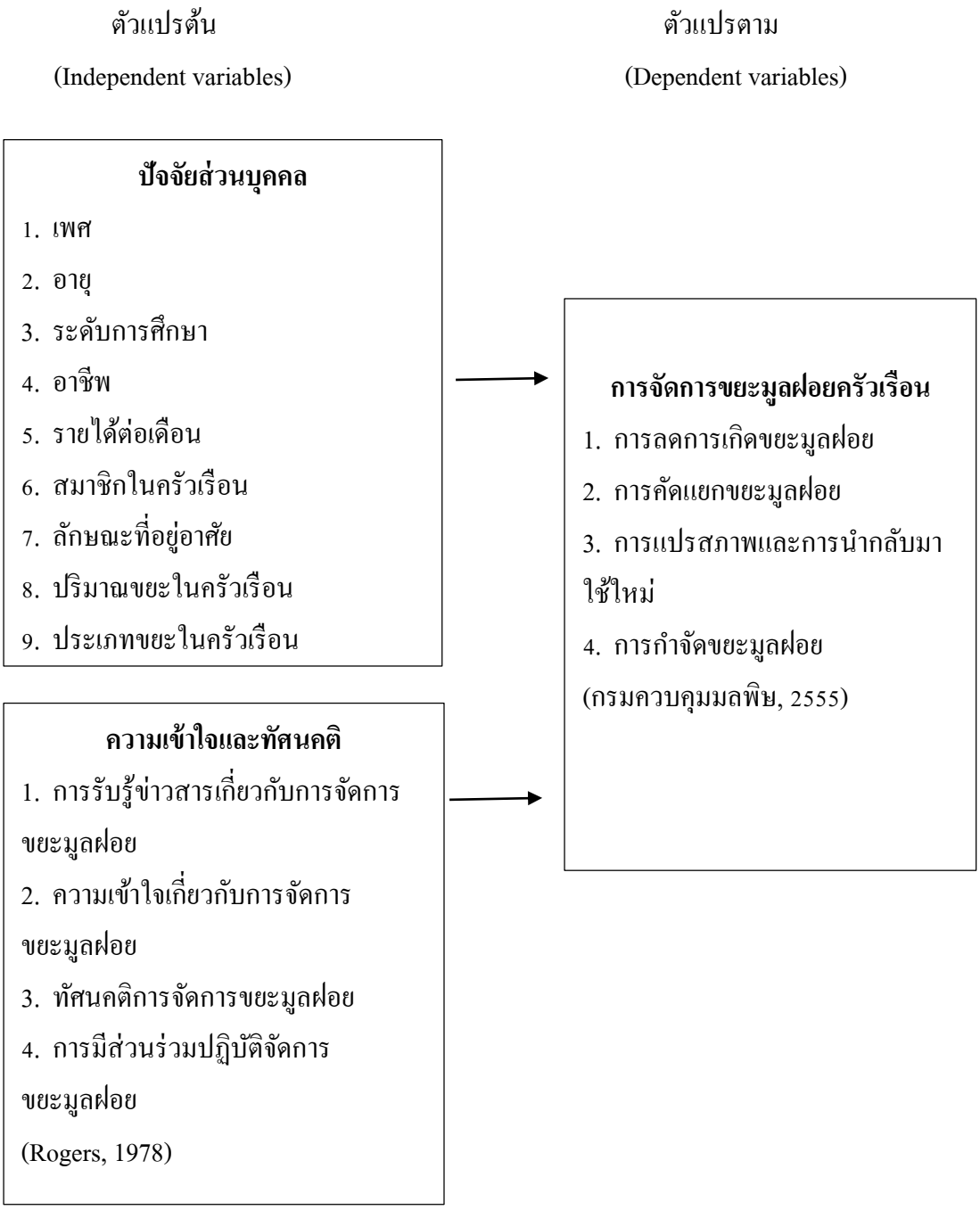

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน

2. ทำให้ทราบถึงความเข้าใจและทัศนคติที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการพิจารณารงค์ในการจัดการขยะมูลฝอย

3. นำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผน/ โครงการ ในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลบางใหญ่หรือเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับพื้นที่อื่น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

1.1 ตัวแปรต้น

1.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ สมาชิกในครัวเรือน ปริมาณขยะครัวเรือน และประเภทขยะ

1.1.2 ความเข้าใจและทัศนคติ ได้แก่ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ทัศนคติการจัดการขยะมูลฝอย และการมีส่วนร่วมปฏิบัติจัดการขยะมูลฝอย

1.2 ตัวแปรตาม คือ การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ได้แก่ การลดการเกิดขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะมูลฝอย การแปรสภาพและการนำกลับมาใช้ใหม่ และการกำจัดขยะมูลฝอย

2. ขอบเขตด้านประชากร ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี จำนวน 10,352 คน

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา ธันวาคม พ.ศ. 2558-เมษายน พ.ศ. 2559

นิยามศัพท์เฉพาะ

พฤติกรรม หมายถึง การกระทำที่มนุษย์ทำโดยมีความรู้ ความเข้าใจ ทัศนคติ และการปฏิบัติ เป็นตัวก่อให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมออกมา อาจเป็นพฤติกรรมที่ถูก หรือผิดก็ได้ ซึ่งแบ่งเป็นพฤติกรรมที่อาจจะสังเกตได้และพฤติกรรมที่สังเกตไม่ได้

ขยะมูลฝอย หมายถึง บรรดาสิ่งของต่าง ๆ ซึ่งในขณะนั้นคนไม่ต้องการและทิ้งไป ทั้งนี้รวมตลอดถึง เศษผ้า เศษอาหาร มูลสัตว์ ซากสัตว์ เถ้า ฝุ่นละออง และเศษวัสดุ ที่เก็บกวาดจากเคหะสถาน อาคาร ถนน ตลาดที่เลี้ยงสัตว์ โรงงานอุตสาหกรรม และที่อื่น ๆ

เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศหญิง เพศชาย

อายุ หมายถึง จำนวนปีนับแต่เกิดจนถึงปีปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของประชาชนในวันตอบแบบสอบถาม

อาชีพ หมายถึง การประกอบอาชีพการงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายได้ในครัวเรือนต่อเดือน หมายถึง รายได้ของครอบครัวที่ได้รับต่อเดือน

สมาชิกในครัวเรือน หมายถึง จำนวนบุคคลที่อยู่อาศัยจริงในที่พักเดียวกัน

ความเข้าใจและทัศนคติ หมายถึง การที่ประชาชนมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ทำให้มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีทัศนคติความตระหนักต่อปัญหาขยะและสิ่งแวดล้อม และการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย

การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย หมายถึง การที่ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการรับรู้ปัญหาขยะมูลฝอย การวางแผนการจัดการขยะมูลฝอย การแสดงความคิดเห็น การเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการลดปริมาณขยะมูลฝอย การสนับสนุนงบประมาณในการจัดเก็บขยะมูลฝอย และการปฏิบัติตามกฎระเบียบในรักษาความสะอาด จากแหล่งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เช่น สื่อมวลชน กลุ่มกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม และการรับรู้ด้วยตนเอง และจากการเข้าร่วมประชุมฟังคำชี้แจงจากหน่วยงานของรัฐและเอกชน

ความเข้าใจเกี่ยวกับขยะมูลฝอย หมายถึง เรื่องราวรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดการขยะในเรื่องของความหมาย ชนิดของขยะมูลฝอย แหล่งที่มาของมูลฝอย การกำจัดมูลฝอย การคัดแยกมูลฝอย พิษภัยอันตราย และผลกระทบจากมูลฝอยซึ่งประชาชนได้รับจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม และสามารถจดจำได้ เข้าใจ

ทัศนคติการจัดการขยะมูลฝอย หมายถึง เป็นเรื่องของจิตใจ ท่าที ความรู้สึกนึกคิดของประชาชนในเรื่องปัญหาขยะและสิ่งแวดล้อม

การมีส่วนร่วมปฏิบัติจัดการขยะมูลฝอย หมายถึง พฤติกรรมและกระบวนการที่ประชาชนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติภารกิจของส่วนราชการเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ในเขตเทศบาล

การจัดการขยะมูลฝอย หมายถึง การปฏิบัติหรือการกระทำของประชาชนที่แสดงออกเป็นกิจวัตรประจำวัน ในการทำให้ขยะมูลฝอยหมดไปจากที่พักอาศัย เป็นการดูแลความสะอาดภายในครัวเรือน โดยการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย การแยก การทำลาย การทิ้งขยะมูลฝอยออกจากครัวเรือน การนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ รวมถึงการแก้ปัญหาขยะมูลฝอยในครัวเรือน

การลดการเกิดขยะมูลฝอย หมายถึง วิธีการพยายามลดขยะมูลฝอยให้เกิดน้อยที่สุด โดยลดจากแหล่งกำเนิด เช่น เลือกใช้หรือซื้อสินค้าที่ใช้วัสดุบรรจุภัณฑ์น้อยที่สุดการไม่สนับสนุนและซื้อสินค้าประเภทใช้ได้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง การรู้จักดัดแปลง การซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์อย่างประหยัดและคุ้มค่า เป็นต้น

การคัดแยกขยะมูลฝอย หมายถึง วิธีการจัดการขยะมูลฝอยที่ใช้หลักการแยกขยะมูลฝอยบางประเภทออกจากขยะมูลฝอยชุมชน ได้แก่ การคัดแยกขยะมูลฝอยออกเป็นประเภทขยะมูลฝอยแห้ง ขยะมูลฝอยสลายตัวง่าย ขยะมูลฝอยทั่วไป และของเสียที่เป็นอันตราย เป็นต้น

การแปรสภาพและนำกลับมาใช้ใหม่ หมายถึง การคัดแยกวัสดุรีไซเคิลออกจากขยะมูลฝอยในชุมชนเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ ได้แก่ กระดาษ พลาสติก แก้ว และโลหะต่าง ๆ เป็นต้น

บทที่ 2
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี มีแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน
2. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย
3. แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อ
4. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม (Knowledge attitude practice: KAP Theory)
5. แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

ความหมายของขยะมูลฝอย

ขยะหรือมูลฝอย (Solid waste) หมายความถึง เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์ และซากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่นและหมายรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตรายจากชุมชนหรือครัวเรือน ยกเว้นวัสดุที่ไม่ใช้แล้วของโรงงานซึ่งมีลักษณะและคุณสมบัติที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน (กรมควบคุมมลพิษ, 2548, หน้า 3)

กรมควบคุมมลพิษ (2548) ได้ให้คำนิยามคำต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไว้ในหนังสือคู่มือแนวทางและข้อกำหนดเบื้องต้นการลดและการใช้ประโยชน์ขยะ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบในการดำเนินการ ดังนี้

1. ขยะย่อยสลาย (Compostable waste) หรือมูลฝอยย่อยสลาย หมายความถึง ขยะที่เน่าเสียและย่อยสลายได้เร็ว สามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้ เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร ใบไม้ เศษเนื้อสัตว์ เป็นต้น

2. ขยะรีไซเคิล (Recyclable waste) หรือมูลฝอยที่ยังใช้ได้ หมายความถึง ขยะของเสียบรรจุภัณฑ์ หรือวัสดุเหลือใช้ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ โดยการนำมาแปรรูปเป็นวัตถุดิบในขบวนการผลิตหรือใช้สำหรับผลิตหรือใช้สำหรับผลิตเป็นผลผลิต เช่น แก้ว กระดาษ กระป๋องน้ำอัดลม เศษพลาสติก เศษโลหะ อลูมิเนียม ยางรถยนต์ เป็นต้น

3. ขยะทั่วไป (General waste) หรือมูลฝอยทั่วไป หมายความถึง ขยะประเภทอื่นนอกเหนือจากขยะย่อยสลาย ขยะรีไซเคิล และขยะอันตรายมีลักษณะที่ย่อยสลายยากไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น กล่องนม UHT ห่อพลาสติกใส่ขนม ถุงพลาสติกบรรจุผงซักฟอก พลาสติกห่อลูกอม ซองบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ถุงพลาสติกเปื้อนเศษอาหาร โฟมเปื้อนอาหาร ฟอล์ยเปื้อนอาหาร เป็นต้น

4. ขยะอันตราย (Hazardous waste) หรือมูลฝอยอันตราย หมายความถึง ขยะที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนวัตถุอันตรายชนิดต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ วัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์ วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุกัมมันตรังสี วัตถุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง วัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์ หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สินหรือสิ่งแวดล้อม เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดฟูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ภาชนะบรรจุสารกำจัดศัตรูพืช กระป๋องสเปรย์บรรจุสีหรือสารเคมี เป็นต้น

5. ภาชนะรองรับขยะ (Storage container) หมายความถึง ภาชนะสำหรับเก็บกักและรวบรวมขยะแต่ละประเภท ณ แหล่งกำเนิดต่าง ๆ เพื่อให้การจัดเก็บรวบรวมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและลดการปนเปื้อนของขยะที่มีศักยภาพในการนำกลับมาใช้ใหม่รวมทั้งสามารถนำขยะไปกำจัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. การคัดแยกขยะ (Waste separation) หมายความถึง กระบวนการหรือกิจกรรมจัดแบ่งหรือแยกขยะออกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามลักษณะขององค์ประกอบ เช่น แก้ว กระดาษ พลาสติก โลหะ อลูมิเนียมโดยใช้แรงงานคนคนหรือเครื่องจักรกลเพื่อการนำกลับไปใช้ประโยชน์ใหม่หรือใช้ประโยชน์ในทางพาณิชย์

7. การใช้ประโยชน์ขยะ (Waste utilization) หมายความถึง การนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การแปรรูปใหม่ การใช้ซ้ำ การใช้ประโยชน์ด้านพลังงาน การหมักปุ๋ยและขยะและการนำขยะมาเชื้อเพลิงแข็ง เป็นต้น

8. การใช้ซ้ำ (Reuse) หมายความถึง การนำขยะรีไซเคิลของเสียบรรจุภัณฑ์หรือวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้อีกในรูปแบบลักษณะเดิมโดยไม่ผ่านกระบวนการแปรรูปหรือแปรสภาพ

9. การแปรรูปใช้ใหม่ (Recycling) หมายความถึง การนำขยะรีไซเคิลของเสียบรรจุภัณฑ์หรือวัสดุเหลือใช้มาแปรรูปเป็นวัตถุดิบในกระบวนการผลิต หรือเพื่อผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่

10. การหมักทำปุ๋ย (Composing) หมายความถึง การนำเอาขยะที่ย่อยสลายได้มาแปรสภาพโดยวิธีการหมักโดยอาศัยขบวนการทางชีววิทยาของจุลินทรีย์ในการย่อยสลายอินทรีย์

11. ธนาคารขยะ หมายความถึง กิจกรรมการซื้อขายขยะรีไซเคิลในโรงเรียนหรือชุมชน โดยรายได้ที่เกิดขึ้นจะถูกบันทึกลงบนสมุดคู่ฝากของสมาชิกซึ่งสามารถฝากหรือถอนได้ในลักษณะเดียวกันกับธนาคารไทยพาณิชย์ ขยะรีไซเคิลจะถูกเก็บรวบรวมไว้และจำหน่ายให้กับซาเล้ง หรือร้านรับซื้อของเก่าต่อไป

ประเภทของขยะมูลฝอย

1. ขยะมูลฝอยเปียก ได้แก่ พวกเศษอาหาร เศษพืชผัก เปลือกผลไม้ อินทรียวัตถุที่สามารถย่อยสลายเน่าเปื่อยง่ายมีความชื้นสูง

2. ขยะมูลฝอยแห้ง ได้แก่ พวกเศษกระดาษ เศษหญ้า แก้ว โลหะ ไม้ ยาง พลาสติก ฯลฯ ขยะมูลฝอยชนิดนี้จะมีทั้งที่เผาไหม้ไม่ได้ ขยะแห้งเป็นมูลฝอยที่สามารถเลือกวัสดุที่ยังมีประโยชน์กลับมาใช้ได้อีก โดยทำการคัดแยกมูลฝอยก่อนนำทิ้ง ซึ่งจะช่วยให้สามารถลดปริมาณมูลฝอยที่จะต้องนำไปทำลายลงได้ และถ้านำส่วนที่ใช้ประโยชน์ได้นี้ไปขายก็จะทำให้มีรายได้กลับมา

3. ขยะมูลฝอยอันตราย ได้แก่ ของเสียที่เป็นพิษมีฤทธิ์กัดกร่อนและระเบิดได้ง่ายต้องให้กรรมวิธีในการทำลายเป็นพิเศษ เนื่องจาก เป็นวัสดุที่เป็นอันตราย เช่น สารฆ่าแมลง ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่รถยนต์ หลอดไฟหลอดฟลูออเรสเซนต์ สเปรย์ฉีดผม ฯลฯ

บุญต่วน แก้วปินตา (2541) แบ่งขยะมูลฝอยตามแหล่งกำเนิดสามารถจำแนกได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. ขยะมูลฝอยจากแหล่งเกษตรกรรม (Agriculture waste) ของเหลือใช้หรือขยะมูลฝอยที่เกิดจากแหล่งเกษตรกรรม เช่น เมล็ดพืช ผัก ผลไม้ เศษกิ่งไม้ ใบไม้ ฯลฯ เป็นต้น ส่วนใหญ่จะถูกทิ้งอยู่ในพื้นที่เกษตรกรรม หรือของเหลือใช้จากการเกษตรบางชนิดซึ่งอาจนำมาใช้ผลิตเป็นอาหารสัตว์ หรือ นำมาใช้คลุมดิน ปัจจุบันนี้ขยะมูลฝอยจากแหล่งเกษตรกรรมบางครั้งอาจมีขยะที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพปะปนอยู่ได้ เช่น ภาชนะบรรจุสารพิษกำจัดศัตรูพืช

2. ขยะมูลฝอยจากแหล่งอุตสาหกรรม (Industrial waste) เป็นขยะมูลฝอยที่เกิดจากกระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรมซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบันหน่วยป้องกันสิ่งแวดล้อมแห่งสหรัฐอเมริกาคาดคะเนว่า การเพิ่มปริมาณขยะมูลฝอยอุตสาหกรรมมีอัตราเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ 3 ต่อปี

3. ขยะมูลฝอยจากโรงพยาบาล (Hospital waste) ได้แก่ ของเสียติดเชื้อที่สัมผัสกับเลือดหรือน้ำเหลืองของคนไข้ซึ่งอาจเป็นแหล่งแพร่กระจายเชื้อโรคได้

4. ขยะมูลฝอยจากชุมชน (Municipalities waste or domestic waste) เป็นขยะมูลฝอยที่มาจากแหล่งชุมชน ผลิตจากบ้าน แหล่งธุรกิจ การบริการและสถาบันต่าง ๆ ในชุมชนจะมีลักษณะ ชนิดองค์ประกอบปะปนกันหลายชนิด เช่น แก้ว ผ้า กระดาษโลหะ ยาง หนัง เป็นต้น

แนวคิดการจัดการขยะมูลฝอย

การจัดการขยะมูลฝอย หมายถึง การคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุด ในทางสุขอนามัย ทัศนียภาพ เศรษฐศาสตร์ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการยอมรับของสังคม ดังนั้น ความรู้และความเข้าใจระบบการจัดการขยะมูลฝอยจะสามารถช่วยให้มีการพัฒนาระบบการจัดการขยะมูลฝอยให้มีประสิทธิภาพสูง และถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล ควรมีหลักการในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุม การทิ้งขยะมูลฝอย การเก็บขยะชั่วคราวไว้ในภาชนะ การรวบรวมขยะมูลฝอย การขนถ่ายและ การขนส่ง การแปรรูปของขยะมูลฝอยและการกาจัดขยะมูลฝอย เพราะขยะมูลฝอยเป็นปัญหาที่ส่งผลต่อชุมชนต่าง ๆ มากมาย เป็นแหล่งแพร่เชื้อโรคต่าง ๆ ก่อปัญหา กลิ่นเหม็นและน้ำเสียที่มาจากการขยะรอบ ๆ บริเวณ (อัฏพร ศรีสนอง, 2551, หน้า 27)

การจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน

การจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนที่ถูกต้องเหมาะสมควรจะมีกิจกรรมดังต่อไปนี้ (สมบูรณ์ ขันเมือง, 2542)

1. การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยในครัวเรือน

เป็นงานที่กระทำโดยประชาชนก่อนที่จะส่งให้บริการของรัฐเก็บขนและนำไปกำจัดในขั้นต่อไป ระบบการรวบรวมขยะมูลฝอยที่ถูกหลักสุขาภิบาล มีดังนี้

1.1 ขยะมูลฝอยที่เป็นอันตราย เช่น เศษแก้ว ใบมีดโกนที่ใช้แล้ว ถ่ายไปฉาย แบตเตอรี่ ฯลฯ ควรมีสถานที่เก็บรวบรวมที่เป็นสัดส่วน ปลอดภัยจากเด็ก สัตว์เลี้ยง และแหล่งพลังงานความร้อนต่าง ๆ ก่อนนำไปจำกัดควรเก็บใส่ถุงปิดให้มิดชิด และแยกทิ้งต่างหาก ถังรองรับ

1.2 ควรมีการจัดสถานที่ควบรวมขยะมูลฝอย หรือสิ่งของ วัสดุ ที่ไม่ใช้แล้วหรือใช้การไม่ได้ เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมก่อนที่นำไปจำกัดอีกทอดหนึ่งหรือเพื่อนำมาซ่อมแซมปรับปรุงไว้ใช้ประโยชน์โอกาสต่อไป

1.3 ไม่ควรนำขยะมูลฝอยไปกองทิ้งไว้ตามที่ต่าง ๆ ภายในบ้านหรือที่สาธารณะ เพราะอาจก่อให้เกิดมลภาวะต่อผู้อื่นและต่อสิ่งแวดล้อม

1.4 ควรมีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยที่ถูกหลักสุขาภิบาลไว้ประจำครัวเรือน เพื่อรองรับขยะมูลฝอยไว้ชั่วคราวก่อนที่จำไปกำจัดต่อไป สถานที่ตั้งถังรองรับขยะมูลฝอยควรตั้งอยู่ในที่ที่เหมาะสมสะดวกในการทิ้งหรือการแยกขยะมูลฝอย

1.5 ไม่ควรเผาขยะมูลฝอยตามที่ต่าง ๆ หรือแม้แต่ภายในบริเวณบ้านของตัวเอง เพราะการเผาขยะมูลฝอยทำให้เกิดควันและเขม่าเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ซึ่งระบบการรวบรวมขยะมูลฝอยในครัวเรือน โดยทั่วไปจะมีอยู่ 3 ระบบ คือ

1. ระบบสามถัง คือ เก็บรวบรวมขยะมูลฝอย โดยแบ่งแต่ละชนิดใส่ลงถังแต่ละใบไม่ปะปนกัน และระบบการรวบรวมขยะมูลฝอยที่เป็นที่ยอมรับทั่วไป คือ ระบบสองถังและระบบสามถัง

2. ระบบถังรวม คือ สร้างเป็นถังรวมเพื่อใช้เป็นที่รวบรวมขยะมูลฝอยทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นขยะมูลฝอยเปียก ขยะมูลฝอยแห้ง และขี้เถ้า

3. ระบบสองถัง คือ รวบรวมขยะมูลฝอยโดยใช้ภาชนะ 2 ใบ ใบแรกใส่ขยะมูลฝอยเปียก ใบที่สองใส่ขยะมูลฝอยแห้งและขี้เถ้า

2. การคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือน

การคัดแยกขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากครัวเรือนเป็นสิ่งสำคัญและจะเกิดอรรถประโยชน์มากกว่าการคัดแยกขยะมูลฝอยที่กองขยะมูลฝอยรวม ณ สถานที่จำกัด เพราะจะใช้จ่ายที่น้อยกว่า ซึ่งการแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือนสามารถจะทำได้โดยแยกประเภทดังนี้ (เทวัญ พัฒนพงศ์ศักดิ์, 2540)

2.1 เศษผ้า หรือเสื้อผ้าที่ไม่ใช้แล้ว ควรแยกนำมาทำเป็นผ้าขี้ริ้วทำความสะอาด ผ้าเช็ดมือ นำมาใช้ประโยชน์ เช่น ใช้เป็นถุงรวบรวมขยะมูลฝอย หรือรวบรวมไว้เพื่อขาย

2.2 พลาสติก ได้แก่ ถุงพลาสติก ขวดพลาสติก ภาชนะที่ทำด้วยพลาสติกต่าง ๆ แยกแล้ว นำมาใช้ประโยชน์ เช่น ใช้เป็นถุงรวบรวมขยะมูลฝอย หรือรวบรวมไว้เพื่อขาย

2.3 เศษอาหาร เศษผัก ผลไม้ ควรมีการแยกทิ้งลงในภาชนะที่ฝาปิด ไม่รั่วซึม นำไปเลี้ยงสัตว์ เช่น สุกร ไก่ เป็ด หรือนำไปฝังกลบ

2.4 ขวดแก้ว กระป๋องเครื่องดื่มต่าง ๆ เศษโลหะ ควรแยกและนำไปใช้ประโยชน์ หรือนำไปจำกัด

2.5 เศษใบไม้ กิ่งไม้ หญ้า สารอินทรีย์ที่ย่อยสลายได้ ควรมีสถานที่รวบรวมนำไปทำปุ๋ยหมัก

2.6 เศษกระดาษ ควรแยกประเภทเป็น หนังสือเก่า หนังสือพิมพ์ เศษกระดาษ กล่องกระดาษ แล้วนำไปใช้ประโยชน์ เช่น นำไปบริจาค หรือนำไปขาย

2.7 พลาสติก ได้แก่ ถุงพลาสติก ขวดพลาสติก ภาชนะที่ทำด้วยพลาสติกต่าง ๆ แยกแล้ว นำมาใช้ประโยชน์ เช่น ใช้เป็นถุงรวบรวมขยะมูลฝอย หรือรวบรวมไว้เพื่อขาย

2.8 ขยะมูลฝอยที่เป็นอันตรายต่าง ๆ เช่น ซากถ่านไฟฉาย ซากแบตเตอรี่ กระป๋องยาฆ่าแมลง ควรแยกแล้วนำไปกำจัดหรือทำลายตามความเหมาะสม

3. การนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์

ในการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์มีหลายวิธีการขึ้นอยู่กับสภาพและคุณสมบัติของขยะมูลฝอย ความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยีหรือทักษะที่ใช้ตลอดจนองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น สถานที่ ค่าใช้จ่าย ตลาดรองรับ และความเข้มงวดของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งจำแนกไว้เป็น 3 กลุ่ม คือ

3.1 ประเภทขยะมูลฝอยที่สามารถนำกลับมาใช้เป็นวัตถุดิบใหม่ มี 2 รูปแบบ ดังนี้

3.1.1 การนำขยะมูลฝอยไปใช้ผลิตสินค้าใหม่ในรูปแบบเดิม ได้แก่ เศษกระดาษใช้เป็นวัตถุดิบในโรงงานผลิตกระดาษ ขวดที่ปนเปื้อนน้อยจะถูกนำไปหมุนเวียนใช้ใหม่ เมื่อผ่านการทำความสะอาดแล้ว เศษพลาสติกใช้เป็นวัตถุดิบในโรงงานหลอมพลาสติก เป็นวิธีการที่ช่วยลดปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างและลดปัญหาสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังช่วยให้เกิดการกระจายรายได้ มีการสร้างงานให้กับกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องในระบบซื้อขายและเปลี่ยนของเก่าอีกด้วย

3.1.2 การนำขยะมูลฝอยไปใช้ผลิตสินค้าใหม่โดยเปลี่ยนสภาพไปจากรูปแบบเดิม ได้แก่ ขยะมูลฝอยประเภทอินทรีย์สารที่สามารถย่อยสลายได้ ส่วนใหญ่ คือ พวกขยะมูลฝอยสด เช่น เศษพืชผักผลไม้ เศษอาหาร กระดูกสัตว์ มูลสัตว์ต่าง ๆ โดยการนำไปผลิตเป็นอาหารสัตว์ หรือนำไปทำปุ๋ยหมัก เพื่อใช้ประโยชน์ทางการเกษตร

3.2 ประเภทขยะมูลฝอยที่สามารถนำไปเป็นพลังงาน จะเป็นขยะมูลฝอยประเภทที่มักจะมีสารประกอบที่สามารถเผาไม้ปนอยู่จำนวนมาก ได้แก่ ขยะมูลฝอยจำพวกกระดาษผ้า พลาสติก

3.3 ประเภทขยะมูลฝอยที่สามารถนำไปปรับปรุงที่ดิน ขยะมูลฝอยที่เหลือจากการนำไปใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้าใหม่ และการนำไปใช้ประโยชน์ด้านพลังงานแล้ว ส่วนที่เหลือสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพื้นที่ได้ โดยเฉพาะพื้นที่ที่เป็นหลุมเป็นบ่อ พื้นที่ที่ต้องการยกระดับความสูง ซึ่งการนำขยะมูลฝอยไปกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล จะเป็นการลดปริมาณขยะมูลฝอย และเป็นการลดปัญหาด้านกลิ่นพาหะนำโรคที่มีสาเหตุมาจากขยะมูลฝอย

4. การกำจัดขยะมูลฝอย

วิธีการกำจัดขยะมูลฝอย มีดังนี้

4.1 การกำจัดขยะมูลฝอยแบบฝังกลบ คือ การกำจัดด้วยการบดอัดขยะมูลฝอยด้วยเครื่องจักรกล เพื่อให้ขยะมูลฝอยยุบตัวหรือมีความหนาแน่นมากขึ้น และมีการบดอัดปิดทับผิวขยะมูลฝอยที่บดอัดแล้วด้วยวัสดุถมกลับ หรือดินที่มีความเหมาะสม แล้วปล่อยให้ขยะมูลฝอยเกิดการสลายตัวไปอย่างช้า ๆ ประมาณ 3-5 ปี หลังจากนั้นสามารถใช้พื้นที่ดินดังกล่าวทำประโยชน์ต่าง ๆ ได้

4.2 การกำจัดโดยวิธีการหมักทำปุ๋ย คือ การย่อยสลายอินทรีย์สาร โดยอาศัยขบวนการทางชีววิทยาของจุลินทรีย์ที่ย่อยได้ให้เป็นธาตุอาหารที่ค่อนข้างจะคงรูป โดยมีสีดำค่อนข้างแห้ง และมีคุณค่าในการนำไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพดิน

4.3 การกำจัดขยะมูลฝอยโดยวิธีเผา คือ การเผาในเตาเผาที่ถูกหลักสุขาภิบาล ซึ่งจะทำให้การเผาไหม้เป็นไปอย่างสมบูรณ์ ไม่ทำให้เกิดกลิ่นและควัน รวมทั้งไม่ทำให้เกิดปัญหาทางด้านมลภาวะทางอากาศขึ้นได้

นโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศไทย

กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม (2542) ได้กำหนดรูปแบบการกำจัดขยะมูลฝอยแบบศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยที่ได้รับการศึกษาออกแบบและก่อสร้างด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสมมีระบบและมาตรการป้องกันปัญหาผลกระทบสิ่งแวดล้อมและประชาชนและยังสามารถรองรับปริมาณขยะมูลฝอยจากชุมชนหลาย ๆ แห่ง รวมกัน ซึ่งจะช่วยลดปัญหาการบริหารจัดการระบบแยกขยะแต่ละชุมชนต่อไปในอนาคตโดย

1. สนับสนุนให้มีกฎระเบียบและเกณฑ์การจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ

2. สนับสนุนงบประมาณ บุคลากรและวิชาการแก่ท้องถิ่นเพื่อให้มีการจัดการขยะมูลฝอย แบบครบวงจร ตั้งแต่การเก็บขน ขนส่ง และการกำจัดที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล

3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรเอกชนและประชาชน มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยมากขึ้น

4. ควบคุมการผลิตขยะมูลฝอยของประชาชน

5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นมีความร่วมมือกันในการจัดการขยะมูลฝอย โดยมุ่งเน้นรูปแบบศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนรวม

มาตรการเสริมนโยบายด้านการจัดการขยะไปปฏิบัติ

1. สนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยใช้ร่วมกันหลายชุมชน

2. สนับสนุนการศึกษา วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีระบบ

3. ฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและเอกชน

4. ส่งเสริมการลงทุนร่วมจากภาคเอกชนในการกำจัดขยะมูลฝอยและนาขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์

5. ใช้หลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่ายอย่างยุติธรรมและเสมอภาค

6. ปลูกฝังทัศนคติที่ถูกต้องแก่เยาวชน โดยให้การศึกษาและรณรงค์ให้เกิดความร่วมมือปฏิบัติ รวมทั้งให้ประชาชนและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น

7. ปรับปรุงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวกับอัตราค่าธรรมเนียมค่าบริการเก็บขนและกำจัดให้สอดคล้องกับค่าดาเนินการ

8. สนับสนุนภาคเอกชนดำเนินธุรกิจการจัดการขยะมูลฝอย การติดตามตรวจสอบ

ชนิดของมูลฝอย ชนิดของมูลฝอยสามารถแยกออกได้เป็น 10 ชนิด ได้แก่

1. มูลฝอยที่เน่าเปื่อยได้ง่าย ได้แก่ เศษอาหาร เศษผัก ลักษณะมีความชื้นสูง
2. มูลฝอยที่เปื่อยได้ยาก เช่น เศษกระดาษ เศษผ้า เศษโลหะต่าง ๆ พลาสติก
3. ขี้เถ้า เป็นเศษสิ่งที่เหลือจากการเผาไหม้
4. มูลฝอยจากถนน เศษสิ่งของต่าง ๆ ที่เก็บกวาดได้จากถนน เช่น ใบไม้ กรวด ทราย
5. ซากสัตว์ หมายถึง ซากสัตว์ที่ตายแล้วทุกชนิด มักเน่าเปื่อยเร็วและมีกลิ่นเหม็น
6. ซากยานพาหนะ หมายถึง ยานพาหนะทุกชนิดหมดสภาพการใช้งาน
7. มูลฝอยจากโรงงานอุตสาหกรรม
8. มูลฝอยจากการก่อสร้าง เช่น อิฐ หิน ปูน ทราย
9. มูลฝอยจากการรื้อถอนสิ่งก่อสร้าง
10. มูลฝอยประเภททำลายยาก เช่น เศษเหล็ก ถุงพลาสติก แบตเตอร์รี่ ถ่านไฟฉาย หลอดไฟฟ้า

วิธีการและขั้นตอนการดำเนินงานในการจัดการขยะมูลฝอยที่สำคัญ ได้แก่

1. การเก็บรวบรวมมูลฝอยจากแหล่งกำเนิดมูลฝอย ได้แก่ บ้านเรือนประชาชน เขตชุมชน จากภาชนะรองรับมูลฝอยใส่ยานพาหนะ เพื่อขนถ่ายต่อไปยังแหล่งกำจัดหรือทำประโยชน์อื่น ๆ แล้วแต่กรณี

2. การแปรสภาพเป็นวิธีการที่จะทำให้ขยะมูลฝอยสะดวกแก่การเก็บหรือนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น การแปรสภาพอาจทำได้โดย การบดอัดเป็นก้อน คัดแยกเอา ส่วนที่ใช้ประโยชน์ได้ออกไปใช้ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม

3. การขนส่งมูลฝอยเป็นขั้นตอนการขนส่งนำขยะมูลฝอยที่รวบรวมจากชุมชนใส่ยานพาหนะไปยังจุดที่จะทำการกำจัดมูลฝอย หรือทำประโยชน์อย่างอื่นซึ่งอาจเป็นการขนส่งโดยตรง จากแหล่งกำเนิดหรืออาจขนไปพักรวมไว้ที่ใดที่หนึ่ง ซึ่งเรียกว่าสถานีขนถ่ายก็ได้

4. การกำจัดหรือทำลายเป็นวิธีการกำจัดขั้นสุดท้ายเพื่อให้ขยะมูลฝอยนั้น ๆ ไม่ก่อให้เกิดปัญหามลพิษต่อสภาพแวดล้อม อันมีผลกระทบต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ของมนุษย์
(อัฏพร ศรีสนอง, 2551, หน้า 30)

ปัญหาสำคัญของระบบการเก็บขนขยะมูลฝอย

1. ค่าธรรมเนียมในการเก็บขนมูลฝอยจากประชาชนตามบ้านเรือนยังต่ำ เมื่อเทียบกับรายจ่ายในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาล

2. ภาชนะรองรับมูลฝอยมีจำนวนไม่เพียงพอมีสภาพเก่าชารุดเสียหาย ส่วนบริเวณที่ไม่มีภาชนะรองรับ ประชาชนจะทิ้งขยะมูลฝอยไม่เป็นที่ขาดความร่วมมือ ในการทิ้งขยะมูลฝอยลงสู่ภาชนะรองรับ ปริมาณขยะมูลฝอยล้นออกมานอกถังทำให้มีสภาพไม่น่าดู มีกลิ่นเหม็น เกิดปัญหาแมลงรบกวน เช่น แมลงวัน หนู แมลงสาป

3. เทศบาลบางแห่งไม่ได้มีการจัดการมูลฝอยประเภทมูลฝอยติดเชื้อตามคลินิกต่าง ๆ ภายในเขตเทศบาล

4. การขนส่งมูลฝอยไปยังแหล่งกำจัดมูลฝอยบางครั้งเกิดขยะร่วงหล่นบนผิวจราจร กรณีรถยนต์เก็บขนมูลฝอยมีสภาพไม่เหมาะสม เช่น ฝาข้างหรือฝาปิดท้ายรถชารุด

5. รถยนต์เก็บขนมูลฝอยไม่เพียงพอในการจัดเก็บมูลฝอย เนื่องจากสภาพเก่าชารุดต้องซ่อมบำรุงเป็นประจำ ทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณและบางครั้งเกิดปัญหาขยะมูลฝอยตกค้างตามแหล่งชุมชนเป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญด้านกลิ่นเหม็นแก่ผู้อาศัยใกล้เคียง

6. ระยะทางในการขนส่งมูลฝอยจากเมืองไปยังจุดกำจัดมูลฝอยใกล้หรือไกลเกินไปไม่เหมาะสม เช่น หากใกล้เมืองเกินไป อาจส่งผลกระทบต่อประชาชน ในเขตนั้น ๆ หรือหากไกลเกินไป อาจส่งผลให้สิ้นเปลืองงบประมาณในการจัดการ และสิ้นเปลืองเวลา

การการจัดขยะมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะ ต้องมีลักษณะ ดังนี้

1. ต้องไม่ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญ ขัดผลประโยชน์ต่อประชาชนในบริเวณใกล้เคียง อันเนื่องมาจาก ฝุ่นละออง เสียงดัง กลิ่นเหม็น อุดจาดตา เศษขยะที่ปลิวกระจาย ฯลฯ

2. ต้องไม่ก่อให้เกิดแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์หรือแมลงที่เป็นพาหะนาโรค เช่น แมลงวัน แมลงสาป หนู ยุง สัตว์มีพิษต่าง ๆ

3. ต้องไม่ก่อให้เกิดผลกระทบเสียหายต่อการดำรงชีวิตอย่างปกติสุข และวิถีชีวิตที่ดีงามตลอดจนองค์ประกอบของสังคมด้านต่าง ๆ

4. ต้องไม่ก่อให้เกิดปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม เช่น มลพิษทางอากาศ มลพิษทางน้ำมลพิษทางดิน ควรเลือกวิธี ที่เหมาะสมและกระทำควบคู่กับการลดปริมาณขยะ การแปรรูปเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ สิ่งสำคัญที่ ควรได้รับการส่งเสริม คือ การลดปริมาณขยะมูลฝอย เพราะมลพิษทางทัศนียภาพการกำจัดขยะมูลฝอยแต่ละวิธีมีข้อดีข้อเสียที่แตกต่างกัน

แนวทางการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐกับประชาชนในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย

1. หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการจัดเก็บขยะมูลฝอย ควรจัดทำแผนการดำเนินงานการจัดเก็บ ขยะเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบว่าจะมีพนักงานหรือรถขยะจะมาปฏิบัติงาน ณ จุดใด เวลาใด เพื่อขอความร่วมมือประชาชนรวบรวมขยะไว้รอพนักงานเก็บขน ทำให้เกิดความเป็นระเบียบ เรียบร้อยและไม่มีขยะตกค้าง และรณรงค์สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา โดยการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ประชาชน

2. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายรวมทั้งทราบถึงโทษที่จะได้รับหากมีการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย

ความหมายของพฤติกรรม

บุษกร ชีวะธรรมานนท์ (2552) กล่าวว่า เป็นลักษณะพฤติกรรมมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับสังคม เช่น การรับรู้ การเรียนรู้ การคิด อารมณ์และเจตคติบุคคล เมื่อได้รับการเรียนรู้ที่เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้นจะต้องประกอบด้วยการกระทำกิจกรรมใด ๆ ผลที่เกิดขึ้นและปฏิกิริยาต่อผลที่เกิดขึ้น ไม่สมความคาดหวังพฤติกรรมเป็นความพร้อมที่บุคคลกระทำ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากความคิด ความรู้สึกจะแสดงออกมาในรูปการประพฤติกรรม ปฏิบัติโดยการยอมรับหรือปฏิเสธ

อนันต์ ศิริพงศ์วัฒนา (2552) ได้ให้ความหมาย พฤติกรรม คือ กิริยาอาการหรือปฏิกิริยาที่แสดงออก หรือเกิดขึ้นเมื่อเผชิญสิ่งเร้า ซึ่งมาจากภายในร่างกายหรือภายนอกร่างกายก็ได้ และปฏิกิริยาที่แสดงออกนั้นมิได้เป็นพฤติกรรมทางกายนั้น แต่รวมถึงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับจิตใจด้วย

อรพิน แสงสว่าง (2539) ได้ให้ความหมายของ พฤติกรรม คือ เป็นการกระทำที่แสดงออกเพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ หรือปฏิกริยาตอบสนองที่ได้เลือกสรรแล้วว่าเหมาะสมที่สุดสำหรับสถานการณ์นั้น

พฤติกรรมของมนุษย์ แบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ

1. พฤติกรรมภายนอก คือ พฤติกรรมที่มองเห็นได้ด้วยสายตา เช่น การกระทำ การพูด การเดิน การวิ่ง ซึ่งเป็นลักษณะอาการที่แสดงออกมาให้เห็น และสามารถวัดได้

2. พฤติกรรมภายใน คือ พฤติกรรมที่ไม่สามารถเห็นได้ด้วยสายตา จะอยู่ภายในจิตใจ เช่น การคิด ความรู้สึก ความเชื่อ ค่านิยม ทัศนคติ เป็นพฤติกรรมที่มองไม่เห็นแต่วัดได้ โดยใช้เครื่องมือหรือวิธีการศึกษา

ทั้งนี้ บุคคลจะแสดงออกพฤติกรรมแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อม ซึ่งการรับรู้ทางสังคมมีอิทธิผลสูงอย่างมากต่อพฤติกรรมของบุคคล เพราะเมื่อบุคคลได้รับรู้ทางสังคมอย่างไรก็จะแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับการรับรู้ทางสังคมเช่นนั้นด้วย การแสดงพฤติกรรมของบุคคลจึงเป็นผลมาจากการเรียนรู้ผ่านสิ่งเร้าต่าง ๆ ซึ่งสามารถสรุปสูตรพื้นฐานของพฤติกรรมได้ดังนี้

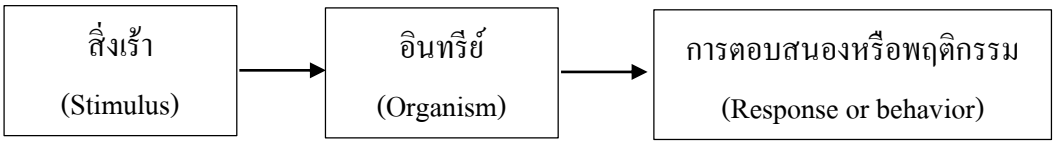

ภาพที่ 2-1 สูตรพื้นฐานของพฤติกรรม

กระบวนการเกิดพฤติกรรม

ลักษณะทางพฤติกรรมจำแนกได้เป็น 3 กระบวนคือ

1. กระบวนการเรียนรู้ (Perception) คือกระบวนการที่รับข่าวสารจากสภาพแวดล้อมโดยผ่านทางระบบประสาทสัมผัส กระบวนการนี้จึงรวมการรู้สึก (Sensation) ด้วย

2. กระบวนการรู้ (Cognition) คือ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางจิตที่รวมสิ่งเรียนรู้ การจำ การคิด กระบวนการทางจิตจะรวมถึงการพัฒนากระบวนการรับรู้จึงเป็นกระบวนการทางปัญหา กระบวนการรับรู้และกระบวนการรู้นี้เกิดการตอบสนองทางด้านอารมณ์เกิดกระบวนการทางด้านอารมณ์ ซึ่งล้วนเป็นพฤติกรรมภายใน

3. กระบวนการเกิดพฤติกรรมในภาพแวดล้อม (Spatial behavior) คือ กระบวนการที่บุคคลมีพฤติกรรมเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม ผ่านการกระทำเป็นที่สังเกตได้จากภายนอก ซึ่งเป็นพฤติกรรมภายนอก

องค์ประกอบของพฤติกรรม

1. กลุ่มสังคม (Social group) ได้แก่ กลุ่มเพื่อนบ้าน กลุ่มเพื่อนในโรงเรียน เป็นต้น

2. บุคคลที่เป็นแบบอย่าง (Identification) ได้แก่ พ่อ แม่ พี่น้อง ครู หรือผู้มีชื่อเสียงในสังคม

3. สถานภาพ (Status) เช่น เพศ อายุ ศาสนา ฯลฯ หรือยศ ตำแหน่ง ฯลฯ

4. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

5. ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อต่าง ๆ ล้วน มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติของบุคคลทั้งสิ้น เช่น ประเพณีในการเลี้ยงเด็กของแต่ละสังคมย่อมแตกต่างกันออกไปตามความเชื่อ

6. กฎหมาย (Low) พฤติกรรมบางอย่างของมนุษย์จะถูกควบคุมโดยกฎหมาย เช่น การสูบบุหรี่บนรถประจำทาง

7. ศาสนา แต่ละศาสนามีกฎเกณฑ์ข้อห้ามที่แตกต่างกัน ดังนั้น ในสถานการณ์อย่างเดียวกัน คนที่นับถือศาสนาต่างกัน ก็อาจแสดงพฤติกรรมที่แตกต่างกันได้ เนื่องจากมาจากอิทธิพลของศาสนานั่นเอง

8. สิ่งแวดล้อม คนที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมต่างกัน พฤติกรรมย่อมแตกต่างกันด้วย เช่น คนในชนบทกับคนในเมือง เป็นต้น

9. การเรียนรู้ในจิตวิทยา ถือว่าเป็นพฤติกรรมส่วนมากของมนุษย์เกิดจากการเรียนรู้

10. ทัศนคติ มีอิทธิพลต่อการแสดงออกของมนุษย์ เช่น นักเรียนมีทัศนคติ ไม่ค่อยดีต่อครูผู้สอนก็มักจะแสดงพฤติกรรมแปลก ๆ ออกมา เช่น ไม่ตั้งใจเรียนหรือขาดเรียนเมื่อถึงชั่วโมงที่ครูสอน (นนทยา ศิริคุณ, สุกันญา ค่าเจริญ และธัญญ์ฐิตา ฤทธิ์นรเศรษฐ์, 2549)

Cronbach (1963, pp. 68-70 อ้างถึงใน บุษกร ชีวะธรรมานนท์, 2552) ได้อธิบายว่า พฤติกรรมของบุคคลจะเกิดขึ้นจาก องค์ประกอบ 7 ประการ ดังนี้

1. ความมุ่งหมาย (Goal) เป็นความต้องการหรือวัตถุประสงค์ที่ทำให้เกิดกิจกรรม คนเรามี พฤติกรรมเกิดขึ้นก็เพราะต้องการตอบสนองความต้องการของตนเอง หรือต้องการทำตามวัตถุประสงค์ที่ ตนได้ตั้งไว้ คนเรามักมีความต้องการหลาย ๆ อย่างในเวลาเดียวกัน และมักจะเลือกสนองตอบความต้องการ ที่รีบด่วนก่อนความต้องการอื่น ๆ

2. ความพร้อม (Readiness) ระดับวุฒิภาวะ หรือความสามารถที่จำเป็นในการประกอบพฤติกรรมเพื่อสนองตอบความต้องการ คนเราจะมีความพร้อมในแต่ละด้านที่ไม่เหมือนกัน ดังนั้น พฤติกรรมของทุกคนจึงไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน และไม่สามารถจะประกอบพฤติกรรมได้ทุกรูปแบบ

3. สถานการณ์ (Situation) คนเรามักจะประกอบพฤติกรรมที่ตนเองต้องการ เมื่อมีโอกาสหรือ สถานการณ์นั้นๆเหมาะสมสำหรับการประกอบพฤติกรรม

4. การแปลความหมาย (Interpretation) แม้จะมีโอกาสในการประกอบพฤติกรรมแล้ว คนเราก็ มักจะประเมินสถานการณ์ หรือคิดพิจารณาก่อนที่จะทำพฤติกรรมนั้น ๆ ลงไป เพื่อให้พฤติกรรมนั้นมีความ เสี่ยงน้อยที่สุด และสามารถที่จะตอบสนองความต้องการของเขาได้มากที่สุด

5. การตอบสนอง (Respond) หลังจากได้แปลความหมาย หรือได้ประเมินสถานการณ์แล้ว พฤติกรรมก็จะถูกกระทำ ตามวิธีการที่ได้เลือกในขั้นตองของการแปลความหมาย

6. ผลที่ได้รับ (Consequence) เมื่อประกอบพฤติกรรมไปแล้วผลที่ได้จากการกระทำนั้น ๆ อาจจะตรงกับความต้องการ หรืออาจจะไม่ตรงกับความต้องการที่ตนเองได้คาดหวังไว้

7. ปฏิกิริยาต่อความผิดหวัง (Reaction to threat) เมื่อคนเราไม่สามารถตอบสนองความต้องการ ของตนเองได้ก็จะประสบกับความผิดหวัง ซึ่งเมื่อเกิดความผิดหวังแล้วคน ๆ นั้นก็อาจจะกลับไปแปล ความหมายใหม่ เพื่อที่จะหาวิธีที่จะสนองความต้องการของตนเองใหม่

ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

1. พันธุกรรม มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลอย่างมาก เพราะการเปลี่ยนแปลงด้านความคิดเห็น

2. สิ่งแวดล้อม มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล เช่น กลุ่มเพื่อน ครอบครัว สถาบัน ประเทศ เป็นต้น

3. วุฒิภาวะ เป็นการพัฒนาตามธรรมชาติของมนุษย์ เมื่อวุฒิภาวะเปลี่ยนไป พฤติกรรมของบุคคลก็จะเปลี่ยนแปลงไป

4. การเรียนรู้ เป็นปัจจัยสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล ประกอบด้วยปัจจัยย่อย ๆ อีกมากมายที่สำคัญ ได้แก่ สภาพแรงผลักดันทางร่างกาย รางวัล และการลงโทษ การกระทำซ้ำ เจตคติ ค่านิยม กลุ่มบุคคล ข่าวสาร การจูงใจ เป็นต้น

พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย

กรมควบคุมมลพิษ (2555) ได้อธิบายว่า การจัดการขยะมูลฝอย มีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

1. การลดการเกิดขยะมูลฝอย ควรเน้นการลดการเกิดขยะ ณ แหล่งกำเนิด เช่น บ้านเรือน อาคารสำนักงาน ตลาด ร้านค้า เป็นต้น โดยให้ความสำคัญต่อการผลิตขยะที่เกิดขึ้นโดยไม่จำเป็น โดยการลดขนาด จำนวน ปริมาณวัสดุที่จะก่อให้เกิดขยะมูลฝอย เช่น การใช้ตะกร้าหรือถุงผ้าในการไปซื้อของ การใช้กระดาษสองหน้าในงานทั่วไป

2. การคัดแยกขยะมูลฝอย เป็นการคัดแยกขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ หรือมีประโยชน์ในการนำมาเป็นวัตถุดิบในกระบวนการผลิตได้โดยไม่ต้องทิ้ง และนำขยะที่คัดแยกไปใช้ประโยชน์ เช่น การคัดแยกเศษอาหารเพื่อนำไปทำปุ๋ยหมักหรือนำไปเลี้ยงสัตว์

3. การแปรสภาพ (Processing) เป็นวิธีการที่จะทำให้ขยะมูลฝอยสะดวกแก่การเก็บขนหรือนำไปใช้ทำประโยชน์อย่างอื่น การแปรสภาพนี้อาจทำได้โดยการบดอัดเป็นก้อน คัดแยกออกเอาส่วนที่ยังใช้ประโยชน์ได้ออกไปใช้

4. การกำจัดขยะมูลฝอย (Disposal) เป็นวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยขั้นสุดท้าย เพื่อให้ขยะมูลฝอยนั้น ไม่ก่อให้เกิดปัญหามลพิษ สภาพแวดล้อมอันมีผลกระทบต่อสุขภาพ และความเป็นอยู่

แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อ

การรับรู้เป็นกระบวนการทางจิตที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่ได้รับเป็นกระบวนการเลือกรับข่าวสาร การจัดข่าวสารเข้าด้วยกันและตีความข่าวสารที่ได้รับตามความเข้าใจและความรู้สึกของตนเอง การรับรู้เป็นตัวกำหนดพฤติกรรม การสื่อสารทัศนคติและความคาดหวังของผู้สื่อสาร ซึ่งการรับรู้ของแต่ละคนแต่ละกลุ่มมีความต่างกัน

ความล้มเหลวของการสื่อสารจึงอาจเกิดขึ้นได้หากเราไม่ยอมรัยความแตกต่างในเรื่องการรับรู้ของแต่ละคน ทั้งนี้ คนเราไม่สามารถให้ความสนใจกับสิ่งต่างไรอบตัวได้ทั้งหมด แต่จะเลือกรับรู้เพียงบางส่วนเท่านั้น แต่ละคนมีความสนใจและรับรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวต่างกัน ฉะนั้น เมื่อได้รับข่าวสารเดียวกัน ผู้รับสารสองคนอาจให้ความสนใจและรับรู้ข่าวสารเดียวต่างกัน หากการรับรู้ต่างกันมากการตีความสารต่าง ๆ ก็จะเป็นไปคนละทางเกิดปัญหาการสร้างความเข้าใจต่อกันและเป็นผลให้การสื่อสารไม่สัมฤทธิ์ผล (วิภาดา เจริญลาภ, 2539)

ลักษณะของสื่อที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดขยะมูลฝอย

โรเจอร์ (Roger,1983 อ้างถึงใน ชลผกา เศรษฐพิทยากุล, 2548) กล่าวว่า การสื่อสารหมายถึง กระบวนการที่ความคิดข่าวสารถูกส่งจากแหล่งสารไปยังผู้รับสารด้วยเจตนาที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบางประการของผู้รับสาร โดยที่ผลของการสื่อสารทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง 3 ประการ คือ เปลี่ยนแปลงการรับรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมของผู้รับสาร

องค์ประกอบที่จำเป็นในการสื่อความหมาย จะมีอยู่ 4 อย่าง คือ

1. ผู้ส่งสาร (Source, sender, originator) หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มที่เป็นผู้ให้ข่าวสาร เป็นต้นตอของข่าวสาร ผู้ส่งข่าวในด้านสื่อสารมวลชน คือ ผู้จัดทำหนังสือพิมพ์ ผู้จัดรายการวิทยุโทรทัศน์

2. ตัวข่าวสาร (Message) หรือข้อมูล (Information) ได้แก่ ข้อเท็จจริง แนวคิด สัญลักษณ์ ความรู้สึก อารมณ์ ฯลฯ ทั้งที่เป็นถ้อยคำ ภาษาและที่ไม่ใช่ถ้อยคำภาษา

3. ช่องทาง (Channel) หรือสื่อ (Media) หมายถึง ช่องทางหรือสิ่งที่ช่วยในการถ่ายทอดข่าวสารเป็นไปได้โดยสะดวกและถูกต้องตามความชัดเจนตามความประสงค์ของผู้ส่งข่าวสาร ได้แก่ เครื่องมือที่ทำให้ผู้รับสารมองเห็น ได้ยิน และสัมผัสข่าวสารมากที่สุด ดังนั้นจึงเป็นการอธิบาย เขียนจดหมาย โทรศัพท์ ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ

4. ผู้รับสาร (Receiver) คือ บุคคลผู้ได้รับข่าวสาระที่ผู้ส่งข่าวสารส่งมาให้ผู้รับข่าวสารจากสื่อมวลชน คือ ผู้ชมโทรทัศน์ ผู้ฟังวิทยุ และผู้อ่านหนังสือพิมพ์ ตามปกติเมื่อผู้รับสารได้รับสารแล้วจะมีปฏิกิริยาเป็นข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) กระบวนการสื่อความหมายจะได้ผลมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับผู้รับข่าวสารด้วยถ้าผู้รับข่าวสารไม่สนใจ ไม่ตั้งใจที่จะดู ฟัง และรับข่าวสาร

การสื่อความหมายก็จะไม่ได้ผลหรือสื่อความหมายในทางที่ผิด นักจิตวิทยาสังคมคนสำคัญในปัจจุบันได้กำหนดขั้นตอนในการเปลี่ยนแปลงผู้รับไว้ 5 ขั้นตอน คือ

4.1 การสนใจรับสาร

4.2 การเข้าใจเนื้อความ

4.3 การยอมรับเปลี่ยนตาม

4.4 การเก็บจำ

4.5 การกระทำ

แสดงว่าอิทธิพลของสื่อมวลชนกับผู้รับจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจและในบางกรณีจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการกระทำด้วยอันเป็นขั้นตอนที่สืบเนื่องกัน

จากแนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อ สามารถสรุปได้ว่า การรับรู้เป็นตัวกำหนดพฤติกรรม การสื่อสาร ทัศนคติ และความหวังของผู้สื่อสาร ซึ่งการรับรู้ของแต่ละคนแต่ละกลุ่มจะมีความแตกต่างกัน ดังนั้น ในการเผยแพร่ข่าวสารต่าง ๆ โดยผ่านสื่อมวลชนนั้น ควรนำเสนออย่างต่อเนื่อง ซ้ำกันบ่อย ๆ จะทำให้เกิดความคุ้นเคยกับข่าวสารอันจะก่อให้เกิดความสนใจ เข้าใจ และยอมรับในที่สุด

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม (Knowledge attitude practice: KAP Theory)

Rogers (1978 อ้างถึงใน ชิดชัย บุญพิทักษ์, 2557) ได้อธิบายทฤษฎี KAP (Knowledge attitude practice) ไว้ว่า โดยทั่วไปเมื่อบุคคลมีความรู้ มีทัศนคติอย่างไร ก็จะแสดงพฤติกรรมไปตามนั้น แต่จะไม่เกิดขึ้นเช่นนี้ทุกกรณีไป กล่าวคือ หากมีความไม่สอดคล้องและสัมพันธ์กันของความรู้ ทัศนคตะ และพฤติกรรมที่เกิดขึ้น ซึ่งเรียกว่า ช่องว่างของความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม หรือ KAP-gap ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการเห็นความสำคัญในตัวบุคคลอื่น เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคม ในสถานการณ์ที่มีผู้อื่นอยู่ด้วย บุคคลเหล่านั้นจะมีแรงกดดันให้ต้องกระทำตามคนหมู่มาก

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม (KAP) นั้นให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ของ 3 ตัวแปรคือความรู้ (Knowledge) ทัศนคติ (Attitude) และการยอมรับปฏิบัติ (Practice) ของผู้รับสาร เป็นแนวคิดที่อธิบายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการให้ความรู้ผู้รับสารเพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติอันจะนำไปสู่พฤติกรรมหรือการปฏิบัติในที่สุด

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2533) กล่าวว่า ทฤษฎีนี้ เป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญกับตัวแปร 3 ตัว คือ ความรู้ (Knowledge) ทัศนคติ (Attitude) และการยอมรับปฏิบัติ (Practice) ของผู้รับสาร กล่าวคือ เมื่อผู้รับสารได้รับสารก็จะทำให้เกิดความรู้ เมื่อเกิดความรู้ขึ้น ก็จะไปมีผลทำให้เกิดทัศนคติ และขั้นสุดท้าย คือ การก่อให้เกิดการกระทำ ทฤษฎีนี้อธิบายการสื่อสารหรือสื่อมวลชนว่าเป็นตัวแปรต้นที่สามารถเป็นตัวนำ การพัฒนาเข้าไปสู่ชุมชนได้ด้วยการอาศัย KAP ในการวัดความสำเร็จของการสื่อสาร เพื่อการพัฒนา

จะเห็นได้ว่า สื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญการนำข่าวสารต่าง ๆ ไปเผยแพร่เพื่อให้ประชาชนในสังคมได้รับทราบว่า ขณะนี้ในสังคมมีปัญหาอะไร เมื่อประชาชนได้รับทราบข่าวสารนั้น ๆ ย่อมก่อให้เกิดทัศนคติ และเกิดพฤติกรรมต่อไป ซึ่งมีลักษณะสัมพันธ์กันเป็นลูกโซ่เป็นที่ยอมรับกันว่า การสื่อสารมีบทบาทสำคัญในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ ดังนั้น การสื่อสารจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการเพิ่มพูนความรู้ สร้างทัศนคติที่ดี และเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่เหมาะสม โดยผ่านสื่อชนิดต่าง ๆ ไปยังประชาชนกลุ่มเป้าหมาย

สอาด มุ่งสิน (2556) ได้ให้ความหมายของความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติ ดังนี้

ความรู้ (Knowledge) หมายถึง ประสบการณ์ที่บุคคลได้ศึกษาข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์และรายละเอียดต่าง ๆ โดยผ่านการรวบรวมและสะสมไว้เพื่อทำประโยชน์ และยังหมายถึงสิ่งที่เกี่ยวกับการระลึกถึงเฉพาะเรื่อง หรือเรื่องทั่วไป เช่น ระลึกถึงวิธีการ กระบวนการ และสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งพฤติกรรมนี้เป็นเพียงแต่การจำได้ อาจเกิดขึ้นโดยการฝึก การมองเห็น หรือการได้ยิน เช่น ความรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานที่ เวลา กฎ โครงสร้าง และวิธีการแก้ไขปัญหา ความรู้ เป็นความสามารถในการใช้ข้อเท็จจริง (Facts) หรือเนื้อหาความคิด (Ideas) ความหยั่งรู้ (Insights) หรือความสามารถเชื่อมโยงความคิดเข้ากับเหตุการณ์

ทัศนคติ (Ahitude) หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบที่บุคคลมีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ที่ได้รับเพิ่มขึ้น แต่กระบวนการเปลี่ยนแปลงเร็วหรือช้า สุดแต่ชนิดของทัศนคติและประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับ ซึ่งอาจได้จากทัศนคติของบุคคลอื่นต่อสิ่งนั้นก็ได้ ทัศนคติจึงเป็นความพร้อมของแต่ละบุคคลที่จะประมาณค่าสิ่งของของบุคคล แนวคิด หรือสถานที่ต่าง ๆ ว่าดีหรือไม่ดี พอใจหรือไม่พอใจ ตลอดจนแนวโน้มในการที่จะประพฤติสิ่งนั้น เช่น จะสนับสนุนหรือต่อต้าน จะสู้หรือจะถอยหนี ทัศนคติเป็นสิ่งที่ได้รับการปลูกฝังหรือสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตั้งแต่เด็กจนเป็นผู้ใหญ่ และอาจพัฒนาให้เกิดเป็นพฤติกรรมที่มีความมั่นคงในภายหลัง ซึ่งจะก่อตัวเป็นบุคลิกภาพต่อไปได้ ทัศนคติจะเปลี่ยนแปลงตามสภาพแวดล้อม และสังคมตามกระบวนการ ดังนี้

1. การยินยอม (Compliance) เช่น การยอมรับผู้อื่นเพราะหวังรางวัล หรือการได้รับการยอมรับจากผู้อื่นหรือต้องการหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษ

2. การเลียนแบบ (Identification) คือ การแสดงออกเพื่อให้เหมือนกับสมาชิกในสังคม หรือให้คนอื่นเห็นว่าตนเก่ง หรือเพื่อความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่น

3. รับอิทธิพลจากคนอื่นเนื่องจากตรงกับค่านิยมของตน (Internalization) ซึ่งทัศนคตินี้มีแนวโน้มที่จะเป็นค่านิยมของบุคคล

การปฏิบัติ (Practice) เป็นการกระทำของบุคคล ซึ่งอาจเกิดจากการสะสมประสบการณ์มาจากอดีตหรือเกิดจากการรับรู้ใหม่มากำหนดเป็นแนวปฏิบัติตามความคิดเห็นเพิ่มเติมของตัวเอง จึงนำมาทดลองกระทำ และทำการประเมินผล เมื่อเห็นประโยชน์จึงยึดเป็นแนวปฏิบัติของตนเองต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ

ความรู้ หมายถึง การได้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเท็จจริง รูปแบบ วิธีการ กฎเกณฑ์ แนวปฏิบัติ สิ่งของ เหตุการณ์ หรือบุคคล ซึ่งได้จากการสังเกต ประสบการณ์ หรือจากสื่อต่าง ๆ ประกอบกับความรู้ จึงเป็นความสามารถในการใช้ข้อเท็จจริง หรือความคิด ความหยั่งรู้หยั่งเห็น หรือสามารถเชื่อมโยงความคิดเข้ากับเหตุการณ์

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2550, หน้า 16) ให้ความหมายคำว่าความเข้าใจ (Comprehension) เป็นขั้นต่อมาจากความรู้ ขั้นตอนนี้จะต้องใช้ความสามารถทางสมองและทักษะที่สูงขึ้นจนถึงระดับของการสื่อความหมาย ซึ่งมักเกิดขึ้นหลังจากที่บุคคลได้รับข่าวสารต่าง ๆ แล้ว เข้าใจนี้เองจะแสดงออกในรูปของทักษะหรือความสามารถในการแปล หมายความว่า ความสามารถเขียน บรรยายเกี่ยวกับข่าวสารนั้น ๆ โดยใช้คำพูดของตนเอง ซึ่งออกมาในรูปที่แตกต่างจากเดิม หรือออกมาในภาษาอื่น แต่ความหมายยังเหมือนเดิม และการให้ความหมาย หมายถึง การให้ความหมายต่อสิ่งต่าง ๆ หรือข่าวสารต่าง ๆ ซึ่งออกมาในรูปความคิดเห็นข้อสรุปตามที่บุคคลนั้นเข้าใจ

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2533) กล่าวว่า บุคคลส่วนมาจะรับรู้เบื้องต้นผ่านประสบการณ์แล้วจัดระบบเป็นโครงสร้างของความรู้ผสมผสานระหว่างความจำ กับสภาพจิตวิทยา ความรู้จึงเป็นความจำที่เลือกสรรให้สอดคล้องกับสภาพจิตใจของตน ซึ่งความรู้ทำให้ผู้เรียนรู้ได้รู้ถึงความสามารถในการจำ และระลึกถึงเหตุการณ์ และประสบการณ์ที่เคยพบมาแล้วซึ่งบลูม ได้แยกการประเมินระดับความรู้ไว้ดังนี้

1. ระดับความรู้ หมายถึง ระดับที่ระลึกได้ (Recall) เป็นระดับที่มีความสามารถในการดึงข้อมูลออกมาจากความจำได้

2. ระดับความเข้าใจ หมายถึง ระดับที่รวบรวมสาระสำคัญได้ (Comprehension) เป็นระดับที่สามารถทำบางสิ่งบางอย่างได้มากกว่าการจำเนื้อหาที่ได้รับ สามารถเขียนข้อความด้วยถ้อยคำของตนเอง สามารถแสดงให้เห็นได้ด้วยภาพ ให้ความหมายแปลความ และเปรียบเทียบความคิดอื่น ๆ หรือคาดคะเนผลที่เกิดขึ้นต่อไปได้

3. ระดับของการนำไปใช้ (Application) สามารถนำเอาข้อเท็จจริง และความคิดเห็นที่เป็นนามธรรม ไปปฏิบัติจริงอย่างเป็นรูปธรรม

4. ระดับของการวิเคราะห์ (Analysis) เป็นระดับที่สามารถให้ความคิดในรูปของการนำความคิดมาแยกส่วน เป็นประเภท หรือการนำข้อมูลมาประกอบกันเพื่อปฏิบัติของตนเอง

5. ระดับของการสังเคราะห์ (Analysis) คือ การนำเอาข้อมูล แนวความคิด มาประกอบกัน แล้วนำไปสู่การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่ต่างจากเดิม

6. ระดับของการประเมินผล (Evaluation) คือ ความสามรถในการใช้ข้อมูลเพื่อตั้งเกณฑ์การรวบรวมผล และวัดข้อมูลตามมาตรฐาน เพื่อให้ตั้งข้อตัดสินถึงระดับของประสิทธิผลของกิจกรรมแต่ละอย่าง

แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

ทัศนคติ (Attitude) เป็นสิ่งเชื่อมโยงระหว่างความรู้ และพฤติกรรม เพราะทัศนคติ คือ ความโน้มเอียงในการประเมินวัตถุ แนวคิด บุคคล สถาบัน ฯลฯ

จุมพล รอดคำดี (2532) ได้สรุปการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของมนุษย์ไว้ 3 ระดับ ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงความคิด เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่ ซึ่งอาจมาจากสื่อมวลชน และบุคคลอื่น

2. การเปลี่ยนแปลงความรู้สึก การเปลี่ยนแปลงนี้มาจากประสบการณ์ หรือความประทับใจ หรือสิ่งที่ทำให้เกิดความสะเทือนใจ

3. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เป็นการเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินชีวิตในสังคม ซึ่งมีผลต่อบุคคล ทำให้ต้องปรับพฤติกรรมเดิมเสียใหม่

การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีส่วนเกี่ยวข้องกันโดยตรง ถ้าความคิดความรู้สึกและพฤติกรรมถูกกระทบในระดับใดก็ตาม จะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติทั้งสิ้น

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม หรือการมีส่วนร่วม

ภัครัศ สีธิ (2554) ได้กล่าวว่า พฤติกรรม บางครั้งอาจเรียกว่า การยอมรับปฏิบัติ หรือการมีส่วนร่วมของบุคคลในกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งตรงกับคำว่า Practice or behavior

อรวรรณ ปิลันธน์โอวาท (2549) กล่าวว่า “การกระทำ หรือ พฤติกรรมใด ๆ ของคนส่วนใหญ่ตามปกติมักเกิดจากทัศนคติของบุคคลนั้น ทัศนคติจึงเป็นเสมือนเครื่องควบคุมการกระทำของบุคคลพฤติกรรมส่วนใหญ่ของคนถูกควบคุมด้วยทัศนคติของเขา”

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2533) กล่าวว่า “พฤติกรรม คือ การกระทำใด ๆ ของคนเราส่วนใหญ่เป็นการแสดงออกของบุคคล โดยมีพื้นฐานมาจากความรู้และทัศนคติ การที่บุคคลมีพฤติกรรมแตกต่างกันเพราะมีความรู้และทัศนคติที่แตกต่างกัน เกิดขึ้นจากความแตกต่างของการเปิดรับสื่อ และความแตกต่างในการแปลความสารที่ตนเองได้รับ จึงก่อให้เกิดประสบการณ์สั่งสมที่แตกต่างกัน อันมีผลกระทบต่อพฤติกรรมของบุคคล”

แนนซี ชวารัตซ์ (2548 อ้างถึงใน อรวรรณ ปิลันธน์โอวาท, 2549) กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนว่ามีความสำคัญระหว่างความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติในรูปแบบ 4 ประการดังนี้

1. ความรู้มีผลต่อการปฏิบัติทั้งทางตรงและทางอ้อม
2. ทัศนคติเป็นตัวกลางที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ และการปฏิบัติ ดังนั้นความรู้ความสัมพันธ์กับทัศนคติ และมีผลต่อการปฏิบัติ
3. ความรู้ และทัศนคติต่างทำให้เกิดการปฏิบัติได้ โดยที่ความรู้และทัศนคติ ไม่จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กัน
4. ความรู้ และทัศนคติมีความสัมพันธ์กัน และทำให้เกิดการปฏิบัติตามมา

อย่างไรก็ดีโรเจอร์ กล่าวว่า บางครั้งทัศนคติอาจไม่นำไปสู่พฤติกรรมเสมอไปกล่าวคือเมื่อการสื่อสารก่อให้เกิดความรู้ และทัศนคติในทางบวกต่อสิ่งเร้า ในขั้นการยอมรับปฏิบัติอาจมีผลในทางตรงกันข้าม เพราะอาจเกิดช่องว่างของความรู้ในการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน ที่เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของปัญหา ผลกระทบต่าง ๆ ตลอดจนวิธีการแก้ไขปัญหานั้น มีความจำเป็นต้องมีการสื่อสารให้ประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจ และมีทัศนคติที่ดีเพื่อทำให้การตระหนัก และเกิดการเปลี่ยนแปลงตนเอง จนกระทั่งเข้าไปมีส่วนร่วมในการช่วยแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนในที่สุด

แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน

ความหมายของการมีส่วนร่วม

ไพรัตน์ เตชะรินทร์ (2527, หน้า 6) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่าเป็นกระบวนการรัฐ การทำการส่งเสริม ชักนำ สนับสนุนและการสร้างโอกาสให้ประชาชนในชุมชนทั้ง ในรูปของบุคคล กลุ่มบุคคล ชมรม สมาคม มูลนิธิและองค์กรอาสาสมัครรูปแบบต่าง ๆ ให้มีส่วนร่วมต่าง ๆ ในการดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องรวมกัน ให้บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายการพัฒนาที่กำหนดไว้

ทวีทอง หงส์วิวัฒน์ (2527, หน้า 3) การมีส่วนร่วมของประชาชนคือ การที่ประชาชนหรือชุมชน พัฒนาขีดความสามรถของตนเองในการจัดการและควบคุมการใช้และกระจายทรัพยากรที่มี อยู่เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพทางเศรษฐกิจและสังคม ตามความจำเป็นและสมศักดิ์ศรีในฐานะ สมาชิกในสังคม โดยการมีส่วนร่วมนี้ประชาชนได้รับการพัฒนาการรับรู้และภูมิปัญญาซึ่งแสดงออกในรูปการตัดสินใจในการกำหนดชีวิตของตนเองการรับรู้และความคิดเห็นของตน

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปความหมายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาคือ การให้ประชาชนเป็นผู้คิดค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหา กำหนดวิธีการแก้ไขปัญหา และดำเนินการแก้ไขปัญหาด้วยตัวของประชาชนเอง ไม่ใช่เป็นการกำหนดมาจากภายนอกแล้วให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งจะทำให้สามารถมีส่วนร่วมในกิจกรรมมีการพัฒนาอย่างแท้จริงและเป็นการสร้างสมรรถภาพและความเชื่อมันของตนเองในการที่จะแก้ไขปัญหาของตนเอง

ขั้นตอนและรูปแบบของการมีส่วนร่วมประชาชน

อคิน รพีพัฒน์ (2527) อธิบายว่าขั้นตอนและ รูปแบบของกสารมีส่วนร่วม ประชาชนควรมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการพัฒนา นับตั้งแต่การสำรวจปัญหา การค้นหาแนวทางแก้ไขปัญหา การคิดค้น และการกาหนดก กิจกรรมต่าง ๆ การดำเนินการแกไข ทั้งนี้จะต้องให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและดำเนินงานตลอดกระบวนการ ขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชน ควรมีดังนี้

1. การค้นหาปัญหาสาเหตุของปัญหาและหาแนวทางพิจารณาทางแกไขการมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหาและวางแผนป้องกน หาสาเหตุและแนวทางแก้ไขปัญหาไปพร้อมกัน

2. การตัดสินใจเลือกแนวทางการแกไขและวางแผนการแก้ไขมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนตามที่ตัดสินใจร่วมกน ตามวิถีทางและแนวทางให้เป็นไปตามโครงการและแผนการที่กำหนดขึ้น

3. การปฏิบัติการแกไขปัญหาตามแผนและโครงการที่วางไว้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

4. การรับผลประโยชน์จากโครงการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา ซึ่งเกิดจากผล กิจกรรมหรือการดำเนินงานของชุมชน

5. การประเมินผลโครงการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล เป็นการประเมินการท างานของตนเองและประเมินสถานการณ์ภายนอกด้วย

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมและเงื่อนไขการมีส่วนร่วม

นิรันดร์ จงวุฒิเศย์ (2527, หน้า 183)ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ดังนี้

1. ความศรัทธาที่มีต่อความเชื่อถือบุคคลสำคัญและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ทำให้ประชาชนมีส่วน ร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การลงแขก การบำเพ็ญประโยชน์ การสร้างศาสนสถาน

2. ความเกรงใจที่มีต่อบุคคลที่เคารพนับถือหรือมีเกียรติยศ ตำแหน่ง ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมทั้ง ๆ ที่ยังไม่มีศรัทธาหรือความเต็มใจอย่างเต็มเปี่ยมที่จะกระทำ เช่น ผู้ใหญ่ออกปากขอแรง ผู้น้อยก็ช่วยออกแรง

3. อำนาจบังคับที่เกิดจากบุคคลที่มีอำนาจเหนือกว่าทำให้ประชาชนถูกบีบบังคับให้มีส่วนร่วมในการกระทำนั้นๆ เช่น บีบบังคับให้ทำงานเยี่ยงทาส เป็นต้น

เงื่อนไขการมีส่วนร่วมของประชาชนมีอยู่ 3 ประการ

1. ประชาชนต้องมีอิสรภาพที่จะต้องมีส่วนร่วม
2. ประชาชนต้องมีความสามารถที่จะมีส่วนร่วม
3. ประชาชนต้องมีความเต็มใจที่จะมีส่วนร่วม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุภาพร ศรีงาม (2552) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลดอนหัวฬ่อ อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี เพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลดอนหัวฬ่อ อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลดอนหัวฬ่อ อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำนวน 380 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้คือแบบสอบถาม สถิติที่ ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t - test และ One - way ANOVA ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุในช่วง 25 - 35 ปี มีระดับ การศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี อาชีพรับจ้าง มีสมาชิกในครอบครัว 1 - 3 คน โดยอาศัยในชุมชนตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีรายได้ในครอบครัว ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน และส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการจัดการขยะมูลฝอยจากโทรทัศน์ พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลดอนหัวฬ่อ อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ปรากฏว่า ปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ซึ่งระดับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ด้วยกันคือ ด้านที่ 1 พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอยโดยภาพรวมระดับ

พฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่ 2 พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ด้านการนากลับมาใช้ใหม่โดยภาพรวมระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก และด้านที่ 3 พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยในภาพรวมระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก

ชิดชัย บุญพิทักษ์ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการจัดการขยะ รวมทั้งปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือผู้บริหารภาคการเมือง และผู้รับผิดชอบงานด้านการจัดการขยะ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งในจังหวัดลพบุรี จำนวน 126 แห่ง ๆ ละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 378 คน ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีความรู้การจัดการขยะในระดับสูง มีทัศนคติการจัดการขยะในระดับดี และมีพฤติกรรมการจัดการขยะในระดับปานกลาง โดยพบว่า บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีเพศและประสบการณ์การจัดการขยะที่ต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะแตกต่างกัน สำหรับบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งหน้าที่ อายุ และระดับการศึกษาสูงสุดที่ต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ ยังพบว่า ความรู้การจัดการขยะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และความรู้การจัดการขยะมีความสัมพันธ์กับทัศนคติการจัดการขยะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 แต่ทัศนคติการจัดการขยะไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะ

พรทิพย์ บุญเพ็ง (2555) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกาช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และ 2) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ รายได้ต่อเดือน อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 185 ครัวเรือน ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการลดปริมาณขยะจากแหล่งกำเนิด รองลงมาคือ ด้านการคัดแยกขยะในครัวเรือน และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการกำจัดขยะจากครัวเรือน ส่วนข้อเสนอแนะของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง

จังหวัดตราด ต่อการจัดการขยะมูลฝอย ด้านการคัดแยกขยะในครัวเรือน มีค่าความถี่มากที่สุด รองลงมาคือด้านการลดปริมาณขยะจากแหล่งกำเนิด และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการกำจัดขยะจากครัวเรือน

รัศมี แก้วใจ (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอยในกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนการกำจัดขยะมูลฝอย และศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตดอนเมือง จำนวน 500 ครัวเรือน ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ภูมิหลัง เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาในการอยู่อาศัย การรับรู้ข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติ ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอย กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 500 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ANOVA โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPPS ผลการศึกษาพบว่า ภูมิหลังด้านการศึกษาและอาชีพ มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย และด้านการรับรู้ข่าวสาร อยู่ในระดับมาก ด้านความรู้ความเข้าใจเรื่องขยะมูลฝอย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านทัศนคติที่มีต่อการกำจัดขยะมูลฝอย โดยรวมอยู่ในระดับมาก และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอย อยู่ในระดับมากเช่นกัน

เอกรินทร์ กลิ่นหอม (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลจันจว้า อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน ที่มีเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกัน รวมถึงศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ และทัศนคติในการจัดการขยะมูลฝอยกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย กลุ่มตัวอย่างที่ในการวิจัยครั้งนี้คือ ตัวแทนครอบครัว หรือบุคคลในครอบครัวที่มีหน้าที่ในการจัดการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนละ 1 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 373 ครัวเรือน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ในการจัดการขยะมูลฝอยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนทัศนคติและพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอยโดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อเปรียบเทียบความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอย พบว่า อายุ การศึกษา และอาชีพที่แตกต่างกัน มีความรู้แตกต่างกัน ส่วนเพศและรายได้ที่แตกต่างกัน มีความรู้ที่ไม่แตกต่างกัน ผู้ที่มีการศึกษาและรายได้ที่แตกต่างกัน มีทัศนคติที่แตกต่างกัน ส่วนเพศ อายุ และอาชีพที่แตกต่างกัน มีทัศนคติที่ไม่แตกต่างกัน ผู้ที่มีการศึกษาที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ส่วนเพศ อายุ อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมที่ไม่แตกต่างกัน สำหรับการศึกษามีความสัมพันธ์ พบว่า ความรู้และทัศนคติในการจัดการขยะมูลฝอย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอย

ปรเมษฐ ห่วงมิตร (2550) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตลาดพร้าว และเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน t-test และ One-way ANOVA โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ อยู่ในระดับมากที่สุด ผลเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการกำจัดขยะมูลฝอย พบว่า อายุ ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน รายได้ในครอบครัวต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครอบครัว และลักษณะที่อยู่อาศัย ต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน

ปภาวิน เหิดขุดทด (2554) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสำนักตะคร้อ อำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมของประชาชนในการจัดการขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสำนักตะคร้อ ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล จำนวน 380 คน จากนั้นวิเคราะห์ผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ ผลการศึกษาพบว่า คะแนนของการลดปริมาณขยะ การนำขยะกลับมาใช้ใหม่ และการคัดแยกขยะก่อนทิ้งอยู่ในระดับมาก โดยทั่วไปแล้วประชาชนมีการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง ยกเว้นขยะประเภทแบตเตอรี่ โทรศัพท์ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลสำนักตะคร้อควรจัดอบรมให้กับประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับการคัดแยกขยะให้ถูกวิธีก่อนทิ้ง และควรประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะให้ประชาชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ด้วยวิธีการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 400 ชุด เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การจัดทำข้อมูลและวิเคราะห์ผล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี จำนวน 10,352 คน

2. กลุ่มตัวอย่างกำหนดโดยใช้สูตรของ Yamane (1967 อ้างถึงใน สุทธนู ศรีไสย์, 2551) กำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ 95% และให้มีความคลาดเคลื่อนที่ 5% จึงได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 385 คน โดยสามารถคำนวณได้ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดยที่ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

แทนค่า

$$n = \frac{10,352}{1 + 10,352\ (0.05)^2}$$

$$= 385$$

ขนาดของตัวอย่างที่คำนวณได้เท่ากับ 385 ตัวอย่าง และเพื่อป้องกันความผิดพลาดจากการตอบแบบสอบถามอย่างไม่สมบูรณ์ จึงได้ทำการสำรองแบบสอบถามเพิ่มอีก 15 ชุด รวมแบบสอบถามทั้งสิ้น 400 ชุด

ขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่าง

1. วิธีการสุ่มตัวอย่าง โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

2. วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ความสะดวก (Convenience) ซึ่งเป็น Non-probability โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลในเขตเทศบาลตำบลบางใหญ่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่มีคำถามชนิดปลายปิด โดยแบ่งโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ สมาชิกในครัวเรือน ปริมาณขยะครัวเรือน และประเภทขยะ โดยเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด มาตรานามบัญญัติ (Nominal scale) และเรียงลำดับ (Ordinal scale)

ส่วนที่ 2 แบบสอบความเข้าใจและทัศนคติ ได้แก่ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ทัศนคติการจัดการขยะมูลฝอย และการมีส่วนร่วมปฏิบัติจัดการขยะมูลฝอย ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามรูปแบบของแบบ Likert's scale มีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

วิธีการแปลผลแบบสอบถามส่วนนี้ได้ใช้ค่าเฉลี่ย ตามเกณฑ์คะแนนดังนี้

ระดับคะแนน		ความหมาย
ระดับ 5	ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	มีการรับรู้/ มีความเข้าใจ/ มีความคิดเห็น/ มีการปฏิบัติ มากที่สุด
ระดับ 4	ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	มีการรับรู้/ มีความเข้าใจ/ มีความคิดเห็น/ มีการปฏิบัติ มาก
ระดับ 3	ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	มีการรับรู้/ มีความเข้าใจ/ มีความคิดเห็น/ มีการปฏิบัติ ปานกลาง
ระดับ 2	ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	มีการรับรู้/ มีความเข้าใจ/ มีความคิดเห็น/ มีการปฏิบัติ น้อย
ระดับ 1	ค่าเฉลี่ย 1.00 -1.50	มีการรับรู้/ มีความเข้าใจ/ มีความคิดเห็น/ มีการปฏิบัติ น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ได้แก่ การลดการเกิดขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะมูลฝอย การแปรสภาพและการนำกลับมาใช้ใหม่ และการกำจัดขยะมูลฝอย เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามรูปแบบของ Likert’s scale มีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

วิธีการแปลผลแบบสอบถามส่วนนี้ได้ใช้ค่าเฉลี่ย ตามเกณฑ์คะแนนดังนี้

ระดับคะแนน		ความหมาย
ระดับ 5	ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	มีการปฏิบัติมากที่สุด
ระดับ 4	ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	มีการปฏิบัติมาก
ระดับ 3	ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	มีการปฏิบัติปานกลาง
ระดับ 2	ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับ 1	ค่าเฉลี่ย 1.00 -1.50	มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อให้กลุ่มประชากรแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของการจัดการขยะมูลฝอย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาจากตำรา เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตของการวิจัยและสร้างเครื่องมือวิจัย ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามที่ร่างได้ ทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item-object congruence: IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณาค่า IOC คือ ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5-1.0 ถือว่าเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้ แต่สำหรับข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 จะมีการพิจารณาปรับปรุงหรือตัดออก และขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาในการแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้แบบสอบถามมีความชัดเจนตามวัตถุประสงค์ของการการวิจัย
4. นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามคำแนะนำมาดำเนินการทดสอบ (Try-out) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
5. นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ ทดสอบความความเชื่อมั่น (Reliability analysis)
6. ปรับปรุงรูปแบบสอบถามอีกครั้ง แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติมเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีประสิทธิภาพ
7. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ได้มีการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

1. ความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1.1 ดร. ศรัณยา เลิศพุทธรักษ์ อาจารย์ประจำวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาบูรพา

1.2 นายตรีวิทย์ วินิชสำเภาทิพย์ ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ 42 สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

1.3 นางพิชญดา หัสภาค ผู้อำนวยการกองติดตามประเมินผล สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เพื่อพิจารณาและตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item-object congruence: IOC) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปสอบถามในการเก็บข้อมูลจริง โดยคำถามแต่ละข้อต้องมีค่า IOC ไม่ต่ำกว่า 0.5

IOC หมายถึง ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์มีค่าอยู่ระหว่าง 1 ถึง -1 ข้อคำถามที่มีความตรงตามเนื้อหาจะมีค่า IOC เข้าใกล้ 1.00 ถ้าข้อใดมีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรจะปรับปรุงข้อคำถามใหม่ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัดสามารถคำนวณได้จากสูตร

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

ΣR หมายถึง ผลรวมของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญทุกคน

n หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ค่าคะแนน 1 หมายถึง ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ข้อคำถามที่ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

-1 หมายถึง ข้อคำถามที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ผลจากการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ เท่ากับ 1

2. ความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการทดสอบ (Try-out) จำนวน 30 ชุดกับกลุ่มประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่องานวิจัยทางสังคมศาสตร์ ในการหาความเชื่อมั่น

โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของ Cronbach ใช้เกณฑ์สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient)ที่ 0.7 (Nunnally, 1978 อ้างถึงใน สมศักดิ์ อินทะชัย, 2554, หน้า 35) เพื่อทดสอบค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ค่าความเชื่อมั่นรวม 0.834 โดยแยกเป็นรายด้านดังนี้

ความเข้าใจและทัศนคติ	0.945
1. การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	0.793
2. ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	0.855
3. ทัศนคติการจัดการขยะมูลฝอย	0.763
4. การมีส่วนร่วมปฏิบัติจัดการขยะมูลฝอย	0.727
การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน	0.890
1. การลดการเกิดขยะมูลฝอย	0.838
2. การคัดแยกขยะมูลฝอย	0.732
3. การแปรสภาพและการนำกลับมาใช้ใหม่	0.741
4. การกำจัดขยะมูลฝอย	0.772

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล โดยมีผู้วิจัยและทีมเก็บแบบสอบถามที่ถูกคัดเลือกในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีการอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมต่าง ๆ ให้แก่ทีมเก็บแบบสอบถาม เช่น เทคนิคในการสัมภาษณ์และกระบวนการต่าง ๆ ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลก่อนที่จะเริ่มมีการเก็บข้อมูลจริง โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี จำนวน 400 ชุด

2. การตรวจสอบข้อมูล (Editing) ผู้วิจัยตรวจสอบดูความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามและทำการแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก

3. นำแบบสอบถามที่ถูกต้องเรียบร้อยแล้วมาลงรหัส เพื่อประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่องานวิจัยทางสังคมศาสตร์ ในการวิเคราะห์ทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่องานวิจัยทางสังคมศาสตร์ ซึ่งมีลำดับขั้นการวิเคราะห์ ดังนี้

สถิติเชิงพรรณนา

1. วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ สมาชิกในครัวเรือน ปริมาณขยะครัวเรือน และประเภทขยะ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ความเข้าใจและทัศนคติ ได้แก่ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ทัศนคติการจัดการขยะมูลฝอย และการมีส่วนร่วมปฏิบัติจัดการขยะมูลฝอย โดยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. วิเคราะห์การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ได้แก่ การลดการเกิดขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะมูลฝอย การแปรสภาพและการนำกลับมาใช้ใหม่ และการกำจัดขยะมูลฝอย โดยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติเชิงอนุมานที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล แตกต่างกัน การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนแตกต่างกัน ซึ่งเป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้ Independent Sample t-test และการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way analysis of variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 หรือระดับความเชื่อมั่น 95% โดยใช้วิธี Least significant difference (LSD) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่าง

สมมติฐานที่ 2 ความเข้าใจและทัศนคติ มีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ซึ่งเป็นการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเชิงปริมาณ 2 ตัวแปร โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย เพียร์สัน (Pearson correlation)

โดยมีเกณฑ์ในการวัดระดับความสัมพันธ์ของตัวแปร คือ

1. ค่า r เป็น ลบ แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้าม คือ ถ้า X เพิ่ม Y จะลด แต่ถ้า X ลด Y จะเพิ่ม

2. ค่า r เป็น บวก แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน คือ ถ้า X เพิ่ม Y จะเพิ่ม แต่ถ้า X ลด Y จะลด

3. ค่า r เข้าใกล้ 1 แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันมาก

4. ค่า r เข้าใกล้-1 แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้าม และมีความสัมพันธ์กันมาก

5. ค่า r เท่ากับ 0 แสดงว่า X และ Y ไม่มีความสัมพันธ์

การพิจารณาว่าตัวแปรนั้นมีค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใด พิจารณาได้จากการวัดระดับด้วยค่า Pearson correlation (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2553) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ค่า r)	ระดับความสัมพันธ์
0.00	ไม่มีความสัมพันธ์
0.01-0.30	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
0.31-0.70	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
0.71-0.90	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
0.91-1.00	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก

โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติในการวิเคราะห์ไว้ที่ระดับ 0.05

บทที่ 4
ผลการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับงานวิจัยเรื่อง การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 400 ชุด ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อ ดังต่อไปนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\overline{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (Mean)
SD	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviaiton)
t	แทน	ค่าสถิติ t-test ที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
F	แทน	ค่าสถิติ F-test ที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
P-value	แทน	ความน่าจะเป็นสำหรับบอกนัยสำคัญทางสถิติ
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
H_0	แทน	สมมติฐานหลัก (Null hypothesis)
H_1	แทน	สมมติฐานรอง (Alternative hypothesis)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอ โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 5 ส่วน ตามลำดับดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจและทัศนคติ

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน เพื่อทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 5 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 4-1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน สมาชิกในครัวเรือน ลักษณะที่อยู่อาศัย และปริมาณขยะในครัวเรือน

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	173	43.3
หญิง	227	56.8
รวม	400	100.0
อายุ		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี	111	27.8
31-40 ปี	120	30.0
41-50 ปี	123	30.8
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	46	11.5
รวม	400	100.0
ระดับการศึกษา		
ไม่เกินมัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	80	20.0
อนุปริญญา/ ปวส.	72	18.0
ปริญญาตรี	185	46.3
สูงกว่าปริญญาตรี	63	15.8
รวม	400	100.0
อาชีพ		
ค้าขาย	24	6.0
รับจ้าง	31	7.8
รับราชการ	120	30.0
รัฐวิสาหกิจ	40	10.0

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พนักงานบริษัท	81	20.3
นักเรียน/ นักศึกษา	84	21.0
พ่อบ้าน/ แม่บ้าน	20	5.0
รวม	400	100.0
รายได้ต่อเดือน		
ไม่เกิน 10,000 บาท	92	23.0
10,001-20,000 บาท	112	28.0
20,001-30,000 บาท	159	39.8
ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป	37	9.3
รวม	400	100.0
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน		
จำนวน 1-3 คน	174	43.5
จำนวน 4-5 คน	159	39.8
มากกว่า 5 คน ขึ้นไป	67	16.8
รวม	400	100.0
ลักษณะที่อยู่อาศัย		
บ้านเดี่ยว	106	26.5
ทาวน์เฮ้าส์	134	33.5
ตึกแถว	39	9.8
คอนโดมิเนียม	102	25.5
อื่น ๆ (ระบุ)	19	4.8
รวม	400	100.0
ปริมาณขยะในครัวเรือน		
ไม่เกิน 2 กิโลกรัม	174	43.5
2-4 กิโลกรัม	187	46.8

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4-6 กิโลกรัม	26	6.5
มากกว่า 6 กิโลกรัม ขึ้นไป	13	3.3
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4-1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางใหญ่ จำนวน 400 คน สามารถสรุปได้ดังนี้

ด้านเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 56.8 และเพศชาย จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 43.3

ด้านอายุ พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 41-50 ปี จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 30.8 รองลงมา มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 มีอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 27.8 และมีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 ตามลำดับ

ด้านระดับการศึกษา พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 46.3 รองลงมาคือ ไม่เกินมัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 ระดับอนุปริญญา/ ปวส. จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 18.0 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 15.83 ตามลำดับ

ด้านอาชีพ พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 รองลงมาคือ นักเรียน/ นักศึกษา จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 พนักงานบริษัท จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 รับจ้าง จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8 ค้าขาย จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0 และพ่อบ้าน/ แม่บ้าน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 ตามลำดับ

ด้านรายได้ต่อเดือน พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 39.8 รองลงมาคือ รายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,001-20,000 บาท จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0 รายได้ไม่เกิน 10,000 บาท จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 และมีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 30,001 บาท ขึ้นไป จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3 ตามลำดับ

ด้านสมาชิกในครัวเรือน พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีสมาชิกในครัวเรือน 1-3 คน จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 43.5 รองลงมาคือ 4-5 คน จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 39.8 และ 5 คนขึ้นไป จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 16.8 ตามลำดับ

ด้านลักษณะที่อยู่อาศัย พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีที่พักอาศัยเป็น ทาวน์เฮ้าส์ จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 33.5 บ้านเดี่ยว จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 คอนโดมิเนียม จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.5 ตึกแถว จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 9.8 และอื่น ๆ เช่น ห้องเช่า จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.8 ตามลำดับ

ด้านปริมาณขยะในครัวเรือน พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ทิ้งขยะมูลฝอย ประมาณวันละ 2.4 กิโลกรัม จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 46.8 รองลงมาคือ ไม่เกิน 2 กิโลกรัม จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 43.5 ประมาณ 4-6 กิโลกรัม จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 และมากกว่า 6 กิโลกรัม จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3 ตามลำดับ

ด้านประเภทขยะในครัวเรือน จัดเป็นประเภทได้ 3 ประเภท ได้แก่ ขยะแห้ง (กระดาษ พลาสติก โฟม ขวด แก้ว เศษผ้า หลอดไฟ) ขยะเปียก (เศษอาหาร ผัก ผลไม้) ขยะอันตราย (สารฆ่าแมลง ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่รถยนต์ หลอดไฟ สเปรย์ฉีดผม) โดยแจกแจงจำนวน และค่าร้อยละ ดังนี้

ตารางที่ 4-2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทขยะในครัวเรือน

ประเภทขยะในครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อันดับ
ขยะเปียก	89	22.3	2
ขยะเปียกและขยะแห้ง	221	55.3	1
ขยะเปียก และขยะอันตราย	43	10.8	4
ขยะเปียก ขยะแห้ง และขยะอันตราย	47	11.8	3
รวม	400	100.0	

จากตารางที่ 4-2 พบว่า ประเภทขยะในครัวเรือนส่วนใหญ่ เป็นขยะแห้ง และขยะเปียก จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 55.3 รองลงมาคือ ขยะเปียก จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 22.3 และมีขยะเปียก ขยะแห้ง และขยะอันตราย จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 และอันดับสุดท้าย ขยะเปียกและขยะอันตราย จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.8 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจและทัศนคติ

ตารางที่ 4-3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจและทัศนคติในภาพรวม

ความเข้าใจและทัศนคติ	$\bar{X}$	SD	แปลผล	อันดับ
การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	3.93	0.52	มาก	3
ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	4.28	0.50	มาก	2
ทัศนคติการจัดการขยะมูลฝอย	4.32	0.46	มาก	1
การมีส่วนร่วมปฏิบัติจัดการขยะมูลฝอย	3.88	0.50	มาก	4
รวม	3.93	0.52	มาก	

จากตารางที่ 4-3 พบว่า ความเข้าใจและทัศนคติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.92) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อันดับ 1 ด้านทัศนคติการจัดการขยะมูลฝอย ($\overline{X}$ = 4.32) อันดับ 2 ด้านความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ($\overline{X}$ = 4.28) อันดับ 3 ด้านการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ($\overline{X}$ = 3.93) และอันดับสุดท้าย ด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติจัดการขยะมูลฝอย ($\overline{X}$ = 3.88) อยู่ในระดับมากทุกด้าน ตามลำดับ

ตารางที่ 4-4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจและทัศนคติ ด้านการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

ด้านการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	$\bar{X}$	SD	แปลผล	อันดับ
โฆษณาการรณรงค์แยกขวดพลาสติก กระป๋อง เศษอาหาร ออกจากกันก่อนทิ้ง	4.14	0.88	มาก	4
ขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ถ้ากำจัดโดยการทิ้งลงแหล่งน้ำจะเป็นสาเหตุให้แหล่งน้ำสกปรกและตื้นเขิน	3.74	0.89	มาก	6
โฆษณาเชิญชวนเลิกใช้โฟม	3.94	0.88	มาก	5
การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการรีไซเคิลขยะ	4.24	0.71	มาก	3
การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะไม่ดีและไม่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล จะทำให้เสี่ยงต่อโรคภัยไข้เจ็บได้ง่าย	4.34	0.82	มาก	2
สารคดีเกี่ยวกับการจัดการขยะ การแปรรูปขยะผ่านสื่อต่าง ๆ	4.67	0.53	มากที่สุด	1
การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาในการเก็บขยะของเทศบาล	2.47	0.67	น้อย	7
รวม	3.93	0.52	มาก	

จากตารางที่ 4-4 พบว่า ความเข้าใจและทัศนคติ ด้านการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.93) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อันดับ 1 สารคดีเกี่ยวกับการจัดการขยะ การแปรรูปขยะผ่านสื่อต่าง ๆ ($\bar{X}$ = 4.67) อยู่ในระดับมาก ส่วนอันดับ 2 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะไม่ดีและไม่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล จะทำให้เสี่ยงต่อโรคภัยไข้เจ็บได้ง่าย ($\bar{X}$ = 4.34) อันดับ 3 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการรีไซเคิลขยะ ($\bar{X}$ = 4.23) อันดับ 4 โฆษณาการรณรงค์แยกขวดพลาสติก กระป๋อง เศษอาหาร ออกจากกันก่อนทิ้ง ($\bar{X}$ = 4.14) อันดับ 5 โฆษณาเชิญชวนเลิกใช้โฟม ($\bar{X}$ = 3.94) และอันดับ 6 ขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ถ้ากำจัดโดยการทิ้ง

ลงแหล่งน้ำจะเป็นสาเหตุให้แหล่งน้ำสกปรกและตื้นเขิน ($\overline{X}$ = 3.74) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ในขณะที่อันดับสุดท้าย การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาในการเก็บขยะของเทศบาล ($\overline{X}$ = 2.47) อยู่ในระดับน้อยเท่านั้น

ตารางที่ 4-5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจและทัศนคติ ด้านความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

ด้านความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	$\bar{X}$	SD	แปลผล	อันดับ
ขยะมูลฝอยเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของเชื้อโรค	4.83	0.37	มากที่สุด	1
โฟมเป็นขยะมูลฝอยที่สลายตัวได้ช้ากว่ากระดาษ	4.70	0.45	มากที่สุด	2
ขยะมูลฝอย แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ ขยะเปียก ขยะแห้ง ขยะอันตราย	4.14	0.88	มาก	5
การคัดแยกขยะเปียกและแห้ง รวมถึงการคัดแยกวัสดุประเภทต่าง ๆ ที่สามารถใช้ประโยชน์ได้อีกนั้น สามารถช่วยลดปริมาณขยะมูลฝอยลงได้	3.74	0.89	มาก	8
ขยะอันตรายจำพวกแบตเตอรี่ สารเคมี ถ้ามีการแยกออกจากขยะประเภทอื่น ๆ จะทำให้ง่ายต่อการกำจัดเก็บขนไปทำลาย ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้เก็บขน	3.94	0.88	มาก	6
ขยะมูลฝอยประเภทกระป๋องที่มีการอัดลมไม่ควรกำจัดโดยวิธีเผา	4.24	0.71	มาก	4
ขยะมูลฝอยประเภทพลาสติก หรือโฟม ถ้ากำจัดโดยการเผาจะทำให้เกิดมลพิษ	4.34	0.82	มาก	

ตารางที่ 4-5 (ต่อ)

ด้านความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	$\bar{X}$	SD	แปลผล	อันดับ
การใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก เป็นการลดปริมาณขยะพลาสติก และเป็นการลดภาวะโลกร้อน	4.67	0.53	มากที่สุด	3
ก่อนนำขยะมูลฝอยไปกำจัดต้องแยกขยะเปียกและแห้งออกจากกันก่อน	3.94	0.88	มาก	7
รวม	4.28	0.50	มาก	

จากตารางที่ 4-5 พบว่า ความเข้าใจและทัศนคติ ด้านความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.28) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อันดับ 1 ขยะมูลฝอยเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของเชื้อโรค ($\overline{X}$ = 4.83) อันดับ 2 โฟมเป็นขยะมูลฝอยที่สลายตัวได้ช้ากว่ากระดาษ ($\overline{X}$ = 4.70) และอันดับ 3 การใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก เป็นการลดปริมาณขยะพลาสติก และเป็นการลดภาวะโลกร้อน ($\overline{X}$ = 4.67) อยู่ในระดับมากที่สุด ในขณะที่อันดับ 4 ขยะมูลฝอยประเภทกระป๋องที่มีการอัดลมไม่ควรกำจัดโดยวิธีเผา ($\overline{X}$ = 4.24) อันดับ 5 ขยะมูลฝอย แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ ขยะเปียก ขยะแห้ง ขยะอันตราย ($\overline{X}$ = 4.14) อันดับ 6 ขยะอันตรายจำพวกแบตเตอรี่ สารเคมี ถ้ามีการแยกออกจากขยะประเภทอื่น ๆ จะทำให้ง่ายต่อการกำจัดเก็บขนไปทำลาย ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้เก็บขน ($\overline{X}$ = 3.94) อันดับ 7 ก่อนนำขยะมูลฝอยไปกำจัดต้องแยกขยะเปียกและแห้งออกจากกันก่อน ($\overline{X}$ = 3.94) และอันดับสุดท้าย การคัดแยกขยะเปียกและแห้ง รวมถึงการคัดแยกวัสดุประเภทต่าง ๆ ที่สามารถใช้ประโยชน์ได้อีกนั้น สามารถช่วยลดปริมาณขยะมูลฝอยลงได้ ($\overline{X}$ = 3.74) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 4-6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจและทัศนคติด้านทัศนคติการจัดการขยะมูลฝอย

ด้านทัศนคติการจัดการขยะมูลฝอย	$\bar{X}$	SD	แปลผล	อันดับ
การลดปริมาณขยะมูลฝอยของประชาชนช่วยแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยตกค้างได้มาก	4.83	0.37	มากที่สุด	1
ท่านต้องรักษาความสะอาดบริเวณหน้าบ้านหรือสถานประกอบการเองแม้สถานที่ดังกล่าวเป็นสถานที่สาธารณะ	4.70	0.45	มากที่สุด	2
ท่านเห็นด้วยและพร้อมที่จะคัดแยกขยะจากบ้านของตนเอง	4.14	0.88	มาก	5
ท่านคิดว่าหากไม่จัดการปัญหาขยะมูลฝอยจะทำให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	3.74	0.89	มาก	7
การรู้จักวิธีการจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกวิธีเป็นการลดปัญหาเกี่ยวกับขยะมูลฝอย	3.94	0.88	มาก	6
การเข้าร่วมกิจกรรมการรักษาความสะอาดเป็นหน้าที่ของสำนักงานเขตและประชาชนที่ต้องช่วยกันรับผิดชอบ	4.57	0.49	มากที่สุด	3
เทศบาลต้องกำหนดมาตรการ เพื่อสร้างแรงจูงใจแก่ประชาชนในการร่วมมือปฏิบัติตามนโยบายการกำจัดขยะมูลฝอย	4.34	0.82	มาก	4
รวม	4.32	0.46	มาก	

จากตารางที่ 4-6 พบว่า ความเข้าใจและทัศนคติ ด้านทัศนคติการจัดการขยะมูลฝอย อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.32) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อันดับ 1 การลดปริมาณขยะมูลฝอยของประชาชนช่วยแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยตกค้างได้มาก ($\overline{X}$ = 4.83) อันดับ 2 ท่านต้องรักษาความสะอาดบริเวณหน้าบ้านหรือสถานประกอบการเองแม้สถานที่ดังกล่าวเป็นสถานที่สาธารณะ ($\overline{X}$ = 4.70) และอันดับ 3 การเข้าร่วมกิจกรรมการรักษาความสะอาดเป็นหน้าที่ของสำนักงานเขตและประชาชนที่ต้องช่วยกันรับผิดชอบ ($\overline{X}$ = 4.57) อยู่ในระดับมากที่สุด ในขณะที่ อันดับ 4 เทศบาลต้องกำหนดมาตรการ เพื่อสร้างแรงจูงใจแก่ประชาชนในการร่วมมือปฏิบัติตามนโยบาย

การกำจัดขยะมูลฝอย ($\overline{X}$ = 4.34) อันดับ 5 ท่านเห็นด้วยและพร้อมที่จะคัดแยกขยะจากบ้านของตนเอง ($\overline{X}$ = 4.14) อันดับ 6 การรู้จักวิธีการจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกวิธีเป็นการลดปัญหาเกี่ยวกับขยะมูลฝอย ($\overline{X}$ = 3.94) และอันดับสุดท้าย ท่านคิดว่าหากไม่จัดการปัญหาขยะมูลฝอยจะทำให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ($\overline{X}$ = 3.74) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 4-7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจและทัศนคติด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติจัดการขยะมูลฝอย

ด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติจัดการขยะมูลฝอย	$\bar{X}$	SD	แปลผล	อันดับ
มีส่วนร่วมโดยจัดให้มีถังขยะอยู่ที่บ้านเป็นประจำ	4.47	0.66	มาก	1
ปิดฝาถังขยะทุกครั้ง เพื่อป้องกันการคุ้ยเขี่ยของสัตว์	4.25	0.91	มาก	2
มีการคัดแยกขยะมูลฝอยขยะเปียก ขยะแห้ง และขยะอันตราย ก่อนจะนำไปทิ้ง	3.45	1.02	ปานกลาง	5
ให้ความร่วมมือโดยการทิ้งขยะในถังรองรับขยะมูลฝอย เช่น ถังสีเขียวใส่ขยะเปียก ถังสีเหลืองใส่ขยะแห้ง ถังสีเทาใส่ขยะอันตราย	3.90	0.65	มาก	4
ไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของลงบนถนนหรือในที่สาธารณะ	4.17	0.63	มาก	3
เมื่อพบขยะ นำขยะไปทิ้งลงถัง	3.10	0.69	ปานกลาง	6
รวม	3.88	0.50	มาก	

จากตารางที่ 4-7 พบว่า ความเข้าใจและทัศนคติ ด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติจัดการขยะมูลฝอย อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.88) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีส่วนร่วมโดยจัดให้มีถังขยะอยู่ที่บ้านเป็นประจำ ($\overline{X}$ = 4.47) เป็นดับแรก อันดับ 2 ปิดฝาถังขยะทุกครั้ง เพื่อป้องกันการคุ้ยเขี่ยของสัตว์ ($\overline{X}$ = 4.25) อันดับ 3 ไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของลงบนถนนหรือในที่สาธารณะ ($\overline{X}$ = 4.17) และอันดับ 4 ให้ความร่วมมือโดยการทิ้งขยะในถังรองรับขยะมูลฝอย เช่น ถังสีเขียวใส่ขยะเปียก

ถังสีเหลืองใส่ขยะแห้ง ถังสีเทาใส่ขยะอันตราย ($\overline{X}$ = 3.90) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ในขณะที่อันดับ 5 มีการคัดแยกขยะมูลฝอยขยะเปียก ขยะแห้ง และขยะอันตราย ก่อนจะนำไปทิ้ง ($\overline{X}$ = 3.45) และอันดับสุดท้าย เมื่อพบขยะ นำขยะไปทิ้งลงถัง ($\overline{X}$ = 3.10) อยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน

ตารางที่ 4-8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ในภาพรวม

การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน	$\bar{X}$	SD	แปลผล	อันดับ
ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย	4.21	0.62	มาก	1
ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย	3.82	0.64	มาก	3
ด้านการแปรสภาพและการนำกลับมาใช้ใหม่	4.09	0.58	มาก	2
ด้านการกำจัดขยะมูลฝอย	1.93	0.68	น้อย	4
รวม	3.51	0.49	มาก	

จากตารางที่ 4-8 พบว่า การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.51) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อันดับ 1 ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย ($\overline{X}$ = 4.21) อันดับ 2 ด้านการแปรสภาพและการนำกลับมาใช้ใหม่ ($\overline{X}$ = 4.09) และอันดับ 3 ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย ($\overline{X}$ = 3.82) อยู่ในระดับมาก ในขณะที่อันดับสุดท้าย ด้านการกำจัดขยะมูลฝอย ($\overline{X}$ = 1.93) อยู่ในระดับน้อยเท่านั้น

ตารางที่ 4-9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย

ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย	$\bar{X}$	SD	แปลผล	อันดับ
เลือกซื้อสินค้าที่ไม่ก่อให้เกิดขยะมากเกินความจำเป็น	3.87	0.84	มาก	5
เลือกซื้อสินค้าที่ไม่ต้องใช้ถุงพลาสติกเกินความจำเป็น	4.21	0.70	มาก	3
บอกกล่าวให้สมาชิกภายในบ้านให้ใช้สินค้าที่เกิดขยะน้อยที่สุด	4.34	0.86	มาก	2
ใช้ตะกร้าหรือถุงผ้าในการไปซื้อของ	4.67	0.59	มากที่สุด	1
เลือกใช้ถุงพลาสติกใส่สิ่งของใบใหญ่เพียงใบเดียวมากกว่าใบเล็ก ๆ หลายใบ	4.01	0.92	มาก	4
รวม	4.21	0.62	มาก	

จากตารางที่ 4-9 พบว่า การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.21) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อันดับ 1 ใช้ตะกร้าหรือถุงผ้าในการไปซื้อของ ($\overline{X}$ = 4.67) อยู่ในระดับมากที่สุด ในขณะที่อันดับ 2 บอกกล่าวให้สมาชิกภายในบ้านให้ใช้สินค้าที่เกิดขยะน้อยที่สุด ($\overline{X}$ = 4.34) อันดับ 3 เลือกซื้อสินค้าที่ไม่ต้องใช้ถุงพลาสติกเกินความจำเป็น ($\overline{X}$ = 4.21) อันดับ 4 เลือกใช้ถุงพลาสติกใส่สิ่งของใบใหญ่เพียงใบเดียวมากกว่าใบเล็ก ๆ หลายใบ ($\overline{X}$ = 4.01) และอันดับสุดท้าย เลือกซื้อสินค้าที่ไม่ก่อให้เกิดขยะมากเกินความจำเป็น ($\overline{X}$ = 3.87) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 4-10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย

ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย	$\bar{X}$	SD	แปลผล	อันดับ
มีการคัดแยกขยะเปียก ขยะแห้ง ออกจากกันก่อนทิ้งลงในถังขยะ	3.52	0.81	มาก	4
ทิ้งขยะเปียก โดยมีภาชนะรองรับเสมอ	4.15	0.88	มาก	1
คัดแยกขยะประเภทขวดแก้วก่อนทิ้งเสมอ	3.91	0.70	มาก	2
คัดแยกขยะประเภทหลอดนีออนและกระป๋องสเปรย์ก่อนทิ้งลงในถังขยะ	3.71	1.03	มาก	3
รวม	3.82	0.64	มาก	

จากตารางที่ 4-10 พบว่า การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.82) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อันดับ 1 ทิ้งขยะเปียก โดยมีภาชนะรองรับเสมอ ($\overline{X}$ = 4.15) อันดับ 2 คัดแยกขยะประเภทขวดแก้วก่อนทิ้งเสมอ ($\overline{X}$ = 3.91) อันดับ 3 คัดแยกขยะประเภทหลอดนีออนและกระป๋องสเปรย์ก่อนทิ้งลงในถังขยะ ($\overline{X}$ = 3.71) และอันดับสุดท้าย มีการคัดแยกขยะเปียก ขยะแห้ง ออกจากกันก่อนทิ้งลงในถังขยะ ($\overline{X}$ = 3.52) อยู่ในระดับมากทุกข้อตามลำดับ

ตารางที่ 4-11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ด้านการแปรสภาพและการนำกลับมาใช้ใหม่

ด้านการแปรสภาพและการนำกลับมาใช้ใหม่	$\bar{X}$	SD	แปลผล	อันดับ
นำขยะประเภทขวดพลาสติกหรือขวดแก้วกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่อีก	3.94	0.84	มาก	4
นำภาชนะที่ไม่ใช้แล้วมาดัดแปลงและใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น ถังรองรับขยะมูลฝอย หรือกระถางต้นไม้ เป็นต้น	4.10	0.79	มาก	2

ตารางที่ 4-11 (ต่อ)

ด้านการแปรสภาพและการนำกลับมาใช้ใหม่	$\bar{X}$	SD	แปลผล	อันดับ
นำเสื้อผ้าที่ไม่ได้ใช้แล้วมาทำเป็นผ้าขี้ริ้ว	3.71	1.04	มาก	5
เก็บถุงพลาสติกที่ยังใช้งานได้กลับมาใช้ใหม่ได้อีก	4.74	0.50	มากที่สุด	1
นำขยะประเภทกล่อง กระดาษหรือหนังสือพิมพ์ เก็บไว้ขายหรือนำกลับมาใช้งานได้อีก	3.98	0.90	มาก	3
รวม	4.09	0.58	มาก	

จากตารางที่ 4-11 พบว่า การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ด้านการแปรสภาพและการนำกลับมาใช้ใหม่ อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.09) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อันดับ 1 เก็บถุง พลาสติกที่ยังใช้งานได้กลับมาใช้ใหม่ได้อีก ($\overline{X}$ = 4.74) อยู่ในระดับมาก ในขณะที่อันดับ 2 นำภาชนะที่ไม่ใช้แล้วมาดัดแปลงและใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น ถังรองรับขยะมูลฝอย หรือกระถางต้นไม้ เป็นต้น ($\overline{X}$ = 4.10) อันดับ 3 นำขยะประเภทกล่อง กระดาษหรือหนังสือพิมพ์ เก็บไว้ขายหรือนำกลับมาใช้งานได้อีก ($\overline{X}$ = 3.98) อันดับ 4 นำขยะประเภทขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่อีก ($\overline{X}$ = 3.94) และอันดับสุดท้าย นำเสื้อผ้าที่ไม่ได้ใช้แล้วมาทำเป็นผ้าขี้ริ้ว ($\overline{X}$ = 3.71) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 4-12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ด้านการกำจัดขยะมูลฝอย

ด้านการกำจัดขยะมูลฝอย	$\bar{X}$	SD	แปลผล	อันดับ
กำจัดขยะประเภทเศษอาหาร เศษผัก เศษผลไม้ต่าง ๆ โดยนำไปเลี้ยงสัตว์ หรือทำปุ๋ยหมัก หรือฝังกลบ	1.93	0.93	น้อย	2
กำจัดขยะที่เป็นเศษไม้ ใบไม้ กิ่งไม้ โดยการเผาหรือนำไปทำปุ๋ยหมัก	1.97	0.79	น้อย	1
กำจัดขยะที่เป็นเศษสิ่งก่อสร้าง เช่น เศษอิฐ และชิ้นส่วนคอนกรีต โดยการถมที่ที่เป็นหลุม เป็นบ่อ หรือใช้ปรับปรุงพื้นที่	1.91	0.74	น้อย	3
รวม	1.93	0.68	น้อย	

จากตารางที่ 4-12 พบว่า การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ด้านการกำจัดขยะมูลฝอย อยู่ในระดับน้อย ($\overline{X}$ = 1.93) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อันดับ 1 กำจัดขยะที่เป็นเศษไม้ ใบไม้ กิ่งไม้ โดยการเผาหรือนำไปทำปุ๋ยหมัก ($\overline{X}$ = 1.97) อับดับ 2 กำจัดขยะประเภทเศษอาหาร เศษผัก เศษผลไม้ต่าง ๆ โดยนำไปเลี้ยงสัตว์ หรือทำปุ๋ยหมัก หรือฝังกลบ ($\overline{X}$ = 1.93) และอันดับสุดท้าย กำจัดขยะที่เป็นเศษสิ่งก่อสร้าง เช่น เศษอิฐ และชิ้นส่วนคอนกรีต โดยการถมที่ที่เป็นหลุม เป็นบ่อ หรือใช้ปรับปรุงพื้นที่ ($\overline{X}$ = 3.98) ในระดับน้อยทุกข้อ ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน เพื่อทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน

H_0: เพศแตกต่างกัน การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนไม่แตกต่างกัน

H_1: เพศแตกต่างกัน การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนแตกต่างกัน

ตารางที่ 4-13 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน จำแนกตามเพศ

เพศ	การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน				
	n	$\bar{X}$	SD	t	P-value
ชาย	173	3.37	0.64	-4.683	0.000
หญิง	227	3.62	0.29		

หมายเหตุ: P-value < .05

จากตารางที่ 4-13 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติ t-test ในการทดสอบที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผลการทดสอบพบว่า ค่า P-value = 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐาน (H_1) หมายความว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน แตกต่างกัน โดยที่เพศชายมีการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนน้อยกว่าเพศหญิง

สมมติฐานที่ 1.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน

H_0: อายุแตกต่างกัน การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนไม่แตกต่างกัน

H_1: อายุแตกต่างกัน การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนแตกต่างกัน

ตารางที่ 4-14 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน จำแนกตามอายุ

อายุ	การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน				
	n	$\bar{X}$	SD	F	P-value
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี	111	3.32	0.36	19.615	0.000
31-40 ปี	120	3.42	0.55		
41-50 ปี	123	3.75	0.38		
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	46	3.57	0.56		
รวม	400	3.51	0.49		

หมายเหตุ: P-value < .05

จากตารางที่ 4-14 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน จำแนกตามอายุ โดยใช้สถิติ F-test ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ในการทดสอบที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผลการทดสอบพบว่า ค่า P-value = 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐาน (H_1) หมายความว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนแตกต่างกัน

ดังนั้นจึงต้องนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน Multiple comparison โดยใช้การทดสอบแบบ Least significant difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 4-15 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีอายุแตกต่างกันกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน

อายุ	**ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี**	**31-40 ปี**	**41-50 ปี**	**มากกว่า 50 ปีขึ้นไป**
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี	-			
P-value				
31-40 ปี	-0.10	-		
P-value	(0.607)			
41-50 ปี	-0.43*	-0.33*	-	
P-value	(0.000)	(0.000)		
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	-0.24*	-0.14	0.18*	-
P-value	(0.002)	(0.068)	(0.019)	

หมายเหตุ: *P-value < .05

จากตารางที่ 4-15 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างอายุกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผลจากการวิเคราะห์รายคู่พบว่า มีคู่ต่างอยู่ 4 คู่ ได้แก่

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างประชาชนที่มีอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี กับ อายุ 41-50 ปี และมากกว่า 50 ปีขึ้นไป พบว่า มีค่า P-value เท่ากับ 0.000, 0.002 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของประชาชนที่มีอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี มีน้อยกว่าประชาชนที่มีอายุ 41-50 ปี และมากกว่า 50 ปีขึ้นไป โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.43, 0.24

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างประชาชนที่มีอายุ 31-40 ปี และอายุ 41-50 ปี พบว่า มีค่า P-value เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของประชาชนที่มีอายุ 31-40 ปี มีน้อยกว่า อายุ 41-50 ปี โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.33

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างประชาชนที่มีอายุ 41-50 ปี และมากกว่า 50 ปีขึ้นไป พบว่า มีค่า P-value เท่ากับ 0.019 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของประชาชนที่มีอายุ 41-50 ปี มีมากกว่า ประชาชนที่มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้น โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.18

สมมติฐานที่ 1.3 ทดสอบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษากับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน

H_0: ระดับการศึกษาแตกต่างกัน การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนไม่แตกต่างกัน

H_1: ระดับการศึกษาแตกต่างกัน การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนแตกต่างกัน

ตารางที่ 4-16 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน				
	n	$\bar{X}$	SD	F	P-value
ไม่เกินมัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	80	3.37	0.41	29.167	0.000
อนุปริญญา/ ปวส.	72	3.17	0.45		
ปริญญาตรี	185	3.60	0.47		
สูงกว่าปริญญาตรี	63	3.82	0.38		
รวม	400	3.51	0.49		

หมายเหตุ: P-value < .05

จากตารางที่ 4-16 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้สถิติ F-test ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ในการทดสอบที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผลการทดสอบพบว่า ค่า P-value = 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐาน (H_1) หมายความว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนแตกต่างกัน

ดังนั้นจึงต้องนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน Multiple comparison โดยใช้การทดสอบแบบ Least significant difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 4-17 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน

ระดับการศึกษา	ไม่เกินมัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	อนุปริญญา/ ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
ไม่เกินมัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	-			
P-value				
อนุปริญญา/ ปวส.	0.20*	-		
P-value	(0.005)			
ปริญญาตรี	-0.22*	-0.43*	-	
P-value	(0.000)	(0.000)		
สูงกว่าปริญญาตรี	-0.44*	-0.65*	-0.22*	-
P-value	(0.000)	(0.000)	(0.001)	

หมายเหตุ: *P-value < .05

จากตารางที่ 4-17 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างระดับการศึกษากับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผลจากการวิเคราะห์รายคู่พบว่า มีคู่ต่างอยู่ 6 คู่ ได้แก่

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างประชาชนที่มีระดับการศึกษาไม่เกินมัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. กับอนุปริญญา/ ปวส. ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี พบว่า มีค่า P-value เท่ากับ 0.005, 0.000, 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของประชาชนที่มีระดับการศึกษาไม่เกินมัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. มีมากกว่า ระดับอนุปริญญา/ ปวส. แต่มีการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน น้อยกว่า ระดับการศึกษาปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.20, 0.22, 0.44

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างประชาชนที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญา/ ปวส. กับ ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี พบว่า มีค่า P-value เท่ากับ 0.000, 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของประชาชนที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญา/ ปวส. มีน้อยกว่า ระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.43, 0.65

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี พบว่า มีค่า P-value เท่ากับ 0.001 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี น้อยกว่า สูงกว่าปริญญาตรี โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.22

สมมติฐานที่ 1.4 ทดสอบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน

H_0: อาชีพแตกต่างกัน การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนไม่แตกต่างกัน

H_1: อาชีพแตกต่างกัน การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนแตกต่างกัน

ตารางที่ 4-18 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	**การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน**				
	n	**$\bar{X}$**	**SD**	**F**	**P-value**
ค้าขาย	24	3.42	0.38	105.710	0.000
รับจ้าง	31	3.59	0.27		
รับราชการ	120	3.79	0.36		
รัฐวิสาหกิจ	40	3.90	0.38		
พนักงานบริษัท	81	3.67	0.21		
นักเรียน/ นักศึกษา	84	2.81	0.24		
พ่อบ้าน/ แม่บ้าน	20	3.38	0.27		
รวม	400	3.51	0.492		

หมายเหตุ: P-value < .05

จากตารางที่ 4-18 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน จำแนกตามอาชีพ โดยใช้สถิติ F-test ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ในการทดสอบที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผลการทดสอบพบว่า ค่า P-value = 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐาน (H_1) หมายความว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนแตกต่างกัน

ดังนั้นจึงต้องนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน Multiple comparison โดยใช้การทดสอบแบบ Least significant difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 4-19 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีอาชีพแตกต่างกันกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน

อาชีพ	ค้าขาย	รับจ้าง	รับราชการ	รัฐวิสาหกิจ	พนักงานบริษัท	นักเรียน/นักศึกษา	พ่อบ้าน/แม่บ้าน
ค้าขาย	-						
P-value							
รับจ้าง	-0.16*	-					
P-value	(0.046)						
รับราชการ	-0.36*	-0.20*	-				
P-value	(0.000)	(0.001)					
รัฐวิสาหกิจ	-0.48*	-0.31*	-0.11*	-			
P-value	(0.000)	(0.000)	(0.043)				
พนักงานบริษัท	-0.24*	-0.79	0.12*	0.23*	-		
P-value	(0.001)	(0.218)	(0.007)	(0.000)			
นักเรียน/ นักศึกษา	0.61*	0.78*	0.98*	-1.09*	0.86*	-	
P-value	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)		
พ่อบ้าน/ แม่บ้าน	0.04	0.20*	0.40*	0.52*	0.28*	-0.57*	-
P-value	(0.662)	(0.019)	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)	

หมายเหตุ: *P-value < .05

จากตารางที่ 4-19 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างอาชีพกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผลจากการวิเคราะห์รายคู่พบว่า มีคู่ต่างอยู่ 19 คู่ ได้แก่

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย กับอาชีพรับจ้าง รับราชการ รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัท และนักเรียน/ นักศึกษา พบว่า มีค่า P-value เท่ากับ 0.046, 0.000, 0.000, 0.001, 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง มีมากกว่า นักเรียน/ นักศึกษา โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.61 แต่มีการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน น้อยกว่า อาชีพรับจ้าง รับราชการ รัฐวิสาหกิจ และพนักงานบริษัท โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.61, 0.36, 0.48 และ 0.24

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง กับอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจ นักเรียน/นักศึกษา และพ่อบ้าน/ แม่บ้าน พบว่า มีค่า P-value เท่ากับ 0.001, 0.000, 0.000, 0.019 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง มีน้อยกว่า อาชีพรับราชการ และรัฐวิสาหกิจ โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.20, 0.31 แต่มีการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน มีมากกว่า นักเรียน/นักศึกษา และพ่อบ้าน/ แม่บ้าน โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.78, 0.20

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ กับอาชีพรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัท นักเรียน/ นักศึกษา และพ่อบ้าน/ แม่บ้าน พบว่า มีค่า P-value เท่ากับ 0.043, 0.007, 0.000, 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ มีน้อยกว่า อาชีพรัฐวิสาหกิจ โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.11 แต่มีการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน มากกว่า พนักงานบริษัท นักเรียน/นักศึกษา และพ่อบ้าน/ แม่บ้าน โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.12, 0.98, 0.40

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างประชาชนที่มีอาชีพรัฐวิสาหกิจ กับอาชีพพนักงานบริษัท นักเรียน/ นักศึกษา และพ่อบ้าน/ แม่บ้าน พบว่า มีค่า P-value เท่ากับ 0.000, 0.000, 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของประชาชนที่มีอาชีพรัฐวิสาหกิจ มีน้อยกว่า พนักงานบริษัทและพ่อบ้าน/ แม่บ้าน โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.23, 0.52 แต่มีการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน น้อยกว่า นักเรียน/นักศึกษา โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.09

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างประชาชนที่มีอาชีพพนักงานบริษัท กับอาชีพนักเรียน/ นักศึกษา และพ่อบ้าน/ แม่บ้าน พบว่า มีค่า P-value เท่ากับ 0.000, 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของประชาชนที่มีอาชีพพนักงานบริษัท มีมากกว่า อาชีพนักเรียน/ นักศึกษา และพ่อบ้าน/ แม่บ้าน โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.86, 0.28

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างประชาชนที่มีอาชีพนักเรียน/ นักศึกษา และพ่อบ้าน/ แม่บ้าน พบว่า มีค่า P-value เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของประชาชนที่เป็นนักเรียน/ นักศึกษา มีน้อยกว่า อาชีพพ่อบ้าน/ แม่บ้าน โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.57

สมมติฐานที่ 1.5 ทดสอบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ต่อเดือนกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน

H_0: รายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนไม่แตกต่างกัน

H_1: รายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนแตกต่างกัน

ตารางที่ 4-20 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	**การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน**				
	n	**$\bar{X}$**	**SD**	**F**	**P-value**
ไม่เกิน 10,000 บาท	92	3.23	0.40	31.900	0.000
10,001-20,000 บาท	112	3.38	0.62		
20,001-30,000 บาท	159	3.76	0.33		
ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป	37	3.51	0.26		
รวม	400	3.51	0.49		

หมายเหตุ: p-value < .05

จากตารางที่ 4-20 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน จำแนกตามรายได้ต่อเดือนโดยใช้สถิติ F-test ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ในการทดสอบที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผลการทดสอบพบว่า ค่า P-value = 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐาน (H_1) หมายความว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนแตกต่างกัน

ดังนั้นจึงต้องนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน Multiple comparison โดยใช้การทดสอบแบบ Least significant difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 4-21 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน

รายได้ต่อเดือน	**ไม่เกิน 10,000 บาท**	**10,001-20,000 บาท**	**20,001-30,000 บาท**	**ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป**
ไม่เกิน 10,000 บาท	-			
P-value				
10,001-20,000 บาท	-0.15*	-		
P-value	(0.017)			
20,001-30,000 บาท	-0.52*	-0.37*	-	
P-value	(0.000)	(0.000)		
ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป	-0.28*	-0.13	0.24*	-
P-value	(0.001)	(0.120)	(0.003)	

หมายเหตุ: *p-value < .05

จากตารางที่ 4-21 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างรายได้ต่อเดือนกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผลจากการวิเคราะห์รายคู่พบว่า มีคู่ต่างอยู่ 5 คู่ ได้แก่

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท กับรายได้ 10,000-20,000 บาท รายได้ 20,001-30.000 บาท และรายได้ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป พบว่า มีค่า P-value เท่ากับ 0.017, 0.000, 0.001 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท มีน้อยกว่า รายได้ 10,001-20,000 บาท รายได้ 20,001-30,000 บาท และรายได้ตั้งแต่ 30.001 บาทขึ้นไป โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.15, 0.52, 0.28

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท และรายได้ 20,001-30,000 บาท พบว่า มีค่า P-value เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท มีน้อยกว่ารายได้ 20,001-30,000 บาท โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.37

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท และตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป พบว่า มีค่า P-value เท่ากับ 0.003 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 หมายความว่า การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท มีมากกว่า รายได้ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.24

สมมติฐานที่ 1.6 ทดสอบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านจำนวนสมาชิกในครัวเรือนกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน

H_0: จำนวนสมาชิกในครัวเรือนแตกต่างกัน การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนไม่แตกต่างกัน

H_1: จำนวนสมาชิกในครัวเรือนแตกต่างกัน การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนแตกต่างกัน

ตารางที่ 4-22 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	**การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน**				
	n	**$\bar{X}$**	**SD**	**F**	**P-value**
จำนวน 1-3 คน	174	3.30	0.52	36.368	0.000
จำนวน 4-5 คน	159	3.71	0.34		
มากกว่า 5 คน ขึ้นไป	67	3.59	0.46		
รวม	400				

หมายเหตุ: P-value < .05

จากตารางที่ 4-22 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน โดยใช้สถิติ F-test ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ในการทดสอบที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผลการทดสอบพบว่า ค่า P-value = 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐาน (H_1) หมายความว่า ประชาชนที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนแตกต่างกัน มีการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนแตกต่างกัน

ดังนั้นจึงต้องนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อ Multiple comparison โดยใช้การทดสอบแบบ Least significant difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 4-23 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนแตกต่างกันกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	**จำนวน 1-3 คน**	**จำนวน 4-5 คน**	**มากกว่า 5 คน ขึ้นไป**
จำนวน 1-3 คน	-		
P-value			
จำนวน 4-5 คน	-0.41*	-	
P-value	(0.000)		
มากกว่า 5 คน ขึ้นไป	-0.29*	0.11	-
P-value	(0.000)	(0.072)	

หมายเหตุ: *P-value < .05

จากตารางที่ 4-23 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างจำนวนสมาชิกในครัวเรือนกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผลจากการวิเคราะห์รายคู่พบว่า มีคู่ต่างอยู่ 2 คู่ ได้แก่

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างประชาชนที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1-3 คน กับจำนวน 4-5 คน และมากกว่า 5 คน ขึ้นไป พบว่า มีค่า P-value เท่ากับ 0.000, 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของประชาชนที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1-3 คน มีน้อยกว่า จำนวน 4-5 คน และมากกว่า 5 คน ขึ้นไป โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.41, 0.29

สมมติฐานที่ 1.7 ทดสอบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านลักษณะที่อยู่อาศัยกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน

H_0: ลักษณะที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนไม่แตกต่างกัน

H_1: ลักษณะที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนแตกต่างกัน

ตารางที่ 4-24 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน จำแนกตามลักษณะที่อยู่อาศัย

ลักษณะที่อยู่อาศัย	การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน				
	n	$\bar{X}$	SD	F	P-value
บ้านเดี่ยว	106	3.67	0.45	12.988	0.000
ทาวน์เฮ้าส์	134	3.60	0.41		
ตึกแถว	39	3.47	0.66		
คอนโดมิเนียม	102	3.35	0.61		
อื่น ๆ (ระบุ)	19	3.00	0.33		
รวม	400	3.51	0.49		

หมายเหตุ: P-value < .05

จากตารางที่ 4-24 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน จำแนกตามลักษณะที่อยู่อาศัย โดยใช้สถิติ F-test ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ในการทดสอบที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผลการทดสอบพบว่า ค่า P-value = 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐาน (H_1) หมายความว่า ประชาชนที่มีลักษณะที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน มีการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนแตกต่างกัน

ดังนั้นจึงต้องนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน Multiple comparison โดยใช้การทดสอบแบบ Least significant difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 4-25 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีลักษณะที่อยู่อาศัยแตกต่างกันกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน

ลักษณะที่อยู่อาศัย	บ้านเดี่ยว	ทาวน์เฮ้าส์	ตึกแถว	คอนโดมิเนียม	อื่น ๆ (ระบุ)
บ้านเดี่ยว	-				
P-value					
ทาวน์เฮ้าส์	0.07	-			
P-value	(0.237)				
ตึกแถว	0.19*	0.12	-		
P-value	(0.025)	(0.142)			
คอนโดมิเนียม	0.31*	0.24*	0.12	-	
P-value	(0.000)	(0.000)	(0.160)		
อื่น ๆ (ระบุ)	0.66*	0.59*	0.46*	0.34*	-
P-value	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.003)	

หมายเหตุ: *P-value < .05

จากตารางที่ 4-25 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างลักษณะที่อยู่อาศัยกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผลจากการวิเคราะห์รายคู่พบว่า มีคู่ต่างอยู่ 7 คู่ ได้แก่

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างประชาชนที่มีลักษณะที่อยู่อาศัยเป็นบ้านเดี่ยวกับตึกแถว คอนโดมีเนียม และอื่น ๆ พบว่า มีค่า P-value เท่ากับ 0.025, 0.000, 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของประชาชนที่มีลักษณะที่อยู่อาศัยเป็นบ้านเดี่ยว มีมากกว่า ตึกแถว คอนโดมีเนียม และอื่น ๆ โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.19, 0.31, 0.66

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างประชาชนที่มีลักษณะที่อยู่อาศัยเป็นทาวน์เฮ้าส์กับคอนโดมีเนียม และอื่น ๆ พบว่า มีค่า P-value เท่ากับ 0.000, 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของประชาชนที่มีลักษณะที่อยู่อาศัยเป็นทาวน์เฮ้าส์ มีมากกว่าคอนโดมีเนียม และอื่น ๆ โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.24, 0.59

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างประชาชนที่มีลักษณะที่อยู่อาศัยเป็นตึกแถวและอื่น ๆ พบว่า มีค่า P-value เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของประชาชนที่มีลักษณะที่อยู่อาศัยเป็นตึกแถว มีมากกว่า อื่น ๆ เช่น ห้องเช่า โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.46

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างประชาชนที่มีลักษณะที่อยู่อาศัยเป็นคอนโดมีเนียมและอื่น ๆ พบว่า มีค่า P-value เท่ากับ 0.003 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของประชาชนที่มีลักษณะที่อยู่อาศัยเป็นคอนโดมีเนียม มีมากกว่า อื่น ๆ เช่น ห้องเช่า โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.34

สมมติฐานที่ 1.8 ทดสอบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านปริมาณขยะในครัวเรือนกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน

H_0: ปริมาณขยะในครัวเรือนแตกต่างกัน การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนไม่แตกต่างกัน

H_1: ปริมาณขยะในครัวเรือนแตกต่างกัน การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนแตกต่างกัน

ตารางที่ 4-26 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน จำแนกตามปริมาณขยะในครัวเรือน

ปริมาณขยะในครัวเรือน	**การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน**				
	n	**$\bar{X}$**	**SD**	**F**	**P-value**
ไม่เกิน 2 กิโลกรัม	174	3.50	0.61	10.696	0.000
2-4 กิโลกรัม	187	3.57	0.35		
4-6 กิโลกรัม	26	3.51	0.24		
มากกว่า 6 กิโลกรัม ขึ้นไป	13	2.80	0.00		
รวม	400	3.51	0.49		

หมายเหตุ: *P-value < .05

จากตารางที่ 4-26 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน จำแนกตามปริมาณขยะในครัวเรือน โดยใช้สถิติ F-test ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ในการทดสอบที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผลการทดสอบพบว่าค่า P-value = 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐาน (H_1) หมายความว่า ประชาชนที่มีปริมาณขยะในครัวเรือนแตกต่างกัน มีการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนแตกต่างกัน

ดังนั้นจึงต้องนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน Multiple comparison โดยใช้การทดสอบแบบ Least significant difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 4-27 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีปริมาณขยะในครัวเรือนแตกต่างกันกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน

ปริมาณขยะในครัวเรือน	ไม่เกิน 2 กิโลกรัม	2-4 กิโลกรัม	4-6 กิโลกรัม	มากกว่า 6 กิโลกรัม ขึ้นไป
ไม่เกิน 2 กิโลกรัม	-			
P-value				
2-4 กิโลกรัม	-0.61	-		
P-value	(0.218)			
4-6 กิโลกรัม	-0.00	0.05	-	
P-value	(0.946)	(0.581)		
มากกว่า 6 กิโลกรัม ขึ้นไป	0.70*	0.77*	0.71*	-
P-value	(0.000)	(0.000)	(0.000)	

หมายเหตุ: *P-value < .05

จากตารางที่ 4-27 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างปริมาณขยะในครัวเรือนกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผลจากการวิเคราะห์รายคู่พบว่า มีคู่ต่างอยู่ 3 คู่ ได้แก่

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างประชาชนที่มีปริมาณขยะในครัวเรือน ประมาณไม่เกิน 2 กิโลกรัม และมากกว่า 6 กิโลกรัม ขึ้นไป พบว่า มีค่า P-value เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของประชาชนที่มีปริมาณขยะในครัวเรือนประมาณไม่เกิน 2 กิโลกรัม มากกว่า ที่มีขยะประมาณมากกว่า 6 กิโลกรัม โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.70

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างประชาชนที่มีปริมาณขยะในครัวเรือน ประมาณ 2-4 กิโลกรัม และมากกว่า 6 กิโลกรัม ขึ้นไป พบว่า มีค่า P-value เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของประชาชนที่มีปริมาณขยะในครัวเรือน ประมาณ 2-4 กิโลกรัม มากกว่า ที่มีขยะประมาณมากกว่า 6 กิโลกรัม โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.77

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างประชาชนที่มีปริมาณขยะในครัวเรือน ประมาณ 4-6 กิโลกรัม และมากกว่า 6 กิโลกรัม ขึ้นไป พบว่า มีค่า P-value เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของประชาชนที่มีปริมาณขยะในครัวเรือน ประมาณ 4-6 กิโลกรัม มากกว่า ที่มีขยะประมาณมากกว่า 6 กิโลกรัม โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.71

ตารางที่ 4-28 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน จำแนกตามประเภทขยะในครัวเรือน

ประเภทขยะในครัวเรือน	**การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน**				
	n	**$\bar{X}$**	**SD**	**F**	**P-value**
ขยะเปียก	89	3.46	048	0.503	0.680
ขยะเปียกและขยะแห้ง	221	3.54	0.49		
ขยะเปียก และขยะอันตราย	43	3.50	0.48		
ขยะเปียก ขยะแห้ง และขยะอันตราย	47	3.49	0.52		
รวม	400	3.51	0.492		

หมายเหตุ: *P-value < .05

จากตารางที่ 4-28 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน จำแนกตามประเภทขยะในครัวเรือน โดยใช้สถิติ F-test ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ในการทดสอบที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผลการทดสอบพบว่า ค่า P-value = 0.680 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐาน (H_1) หมายความว่า ประชาชนที่มีประเภทขยะในครัวเรือนแตกต่างกัน มีการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ความเข้าใจและทัศนคติ มีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน

H_0: ความเข้าใจและทัศนคติ ไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน

H_1: ความเข้าใจและทัศนคติ มีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน

ตารางที่ 4-29 ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจและทัศนคติกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน

ความเข้าใจและทัศนคติ		การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน				
		การลดการเกิดขยะมูลฝอย	การคัดแยกขยะมูลฝอย	การแปรสภาพและการนำกลับมาใช้ใหม่	การกำจัดขยะมูลฝอย	รวม
การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	R	0.917**	0.425**	0.818**	0.393**	0.809**
	Sig.	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	R	0.917**	0.474**	0.815**	0.344**	0.807**
	Sig.	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
ทัศนคติการจัดการขยะมูลฝอย	R	0.870**	0.450**	0.766**	0.308**	0.757**
	Sig.	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
การมีส่วนร่วมปฏิบัติจัดการขยะมูลฝอย	R	0.780**	0.635**	0.772**	0.554**	0.877**
	Sig.	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
รวม	R	0.969**	0.981**	0.965**	0.846**	**0.866****
	Sig.	0.000	0.000	0.000	0.000	**0.000**

** ระดับนัยสำคัญ 0.01

จากตารางที่ 4-29 พบว่า ความเข้าใจและทัศนคติของประชาชนมีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน โดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.866 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐาน (H_1) หมายความว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1. ความเข้าใจและทัศนคติของประชาชน ด้านการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.809 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐาน (H_1) หมายความว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์

แต่ละด้าน พบว่า ความเข้าใจและทัศนคติของประชาชน ด้านการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย และด้านการแปรสภาพและการนำกลับมาใช้ใหม่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000, 0.000) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.917, 0.818 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก ในขณะที่ ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยและด้านการกำจัดขยะมูลฝอย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000, 0.000) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.425, 0.393 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

2. ความเข้าใจและทัศนคติของประชาชน ด้านความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.807 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐาน (H_1) หมายความว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์แต่ละด้าน พบว่า ความเข้าใจและทัศนคติของประชาชน ด้านความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย และด้านการแปรสภาพและการนำกลับมาใช้ใหม่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000, 0.000) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.917, 0.815 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก ในขณะที่ ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยและด้านการกำจัดขยะมูลฝอย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000, 0.000) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.474, 0.344 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

3. ความเข้าใจและทัศนคติของประชาชน ด้านทัศนคติการจัดการขยะมูลฝอย มีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.757 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐาน (H_1) หมายความว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์แต่ละด้าน พบว่า ความเข้าใจและทัศนคติของประชาชน ทัศนคติการจัดการขยะมูลฝอย มีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย และด้านการแปรสภาพและการนำกลับมาใช้ใหม่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000, 0.000) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.870, 0.766 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก ในขณะที่ ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยและด้านการกำจัดขยะมูลฝอย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000, 0.000) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.450, 0.308 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

4. ความเข้าใจและทัศนคติของประชาชน การมีส่วนร่วมปฏิบัติจัดการขยะมูลฝอย มีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.877 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐาน (H_1) หมายความว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์แต่ละด้าน พบว่า ความเข้าใจและทัศนคติของประชาชน การมีส่วนร่วมปฏิบัติจัดการขยะมูลฝอย มีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.780 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก ส่วนด้านการแปรสภาพและการนำกลับมาใช้ใหม่ และด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 001 (Sig. = 0.000, 0.000) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.772, 0.635 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ในขณะที่ ด้านการกำจัดขยะมูลฝอย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.554 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 5 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 4-30 ผลการทดสอบสมมิตฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน	ค่านัยสำคัญ
1. ปัจจัยส่วนบุคคล แตกต่างกัน การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน แตกต่างกัน		
1.1 เพศ	ยอมรับสมมติฐาน H_1	0.000
1.2 อายุ	ยอมรับสมมติฐาน H_1	0.000
1.3 ระดับการศึกษา	ยอมรับสมมติฐาน H_1	0.000
1.4 อาชีพ	ยอมรับสมมติฐาน H_1	0.000
1.5 รายได้ต่อเดือน	ยอมรับสมมติฐาน H_1	0.000
1.6 สมาชิกในครัวเรือน	ยอมรับสมมติฐาน H_1	0.000
1.7 ลักษณะที่อยู่อาศัย	ยอมรับสมมติฐาน H_1	0.000

ตารางที่ 4-30 (ต่อ)

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน	ค่านัยสำคัญ
1.8 ปริมาณขยะในครัวเรือน	ยอมรับสมมติฐาน H_1	0.000
1.9 ประเภทขยะในครัวเรือน	ปฏิเสธสมมติฐาน H_1	0.680
2. ความเข้าใจและทัศนคติ มีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน		
2.1 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	ยอมรับสมมติฐาน H_1	0.000
2.2 ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	ยอมรับสมมติฐาน H_1	0.000
2.3 ทัศนคติการจัดการขยะมูลฝอย	ยอมรับสมมติฐาน H_1	0.000
2.4 การมีส่วนร่วมปฏิบัติจัดการขยะมูลฝอย	ยอมรับสมมติฐาน H_1	0.000

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน สมาชิกในครัวเรือน ลักษณะที่อยู่อาศัย ปริมาณขยะในครัวเรือน แตกต่างกัน การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งยอมรับสมมติฐาน ในขณะที่ประเภทขยะในครัวเรือน แตกต่างกัน การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมิตฐาน

ความเข้าใจและทัศนคติ ได้แก่ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ทัศนคติการจัดการขยะมูลฝอย การมีส่วนร่วมปฏิบัติจัดการขยะมูลฝอย มีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน อยู่ในระดับสูง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งยอมรับสมมติฐาน

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantity research) ด้วยวิธีการสำรวจ (Survey research method) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการสำรวจความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี จำนวน 400 คน และนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้ นำไปวิเคราะห์และประมวลผลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่องานวิจัยทางสังคมศาสตร์ ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) สำหรับการทดสอบสมมุติฐานนั้นใช้การพิสูจน์ความแตกต่างแบบ One-way ANOVA โดยใช้สถิติ t-test และการทดสอบความแตกต่าง โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี Least significant difference (LSD) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่าง และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเชิงปริมาณสองตัวแปร โดยสถิติสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson correlation) ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียดดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ มีรายได้ต่อเดือน มีสมาชิกในครัวเรือน จำนวน 1-3 คน มีลักษณะที่อยู่อาศัยเป็นทาวน์เฮ้าส์ มีปริมาณขยะในครัวเรือนประมาณวันละ 2.4 กิโลกรัม และประเภทขยะในครัวเรือนส่วนใหญ่ เป็นขยะแห้ง และขยะเปียก

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจและทัศนคติ

ผลการศึกษาพบว่า ความเข้าใจและทัศนคติ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านทัศนคติการจัดการขยะมูลฝอย ด้านความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ด้านการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย และด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติจัดการขยะมูลฝอย อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ด้านการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อันดับแรกคือ สารคดีเกี่ยวกับการจัดการขยะ การแปรรูปขยะผ่านสื่อต่าง ๆ รองลงมาคือ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะไม่ดีและไม่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล จะทำให้เสี่ยงต่อโรคภัยไข้เจ็บได้ง่าย อยู่ในระดับมาก และอันดับสุดท้าย การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาในการเก็บขยะของเทศบาล อยู่ในระดับน้อยเท่านั้น

ด้านความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อันดับแรกคือ ขยะมูลฝอยเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของเชื้อโรค รองลงมาคือ โฟมเป็นขยะมูลฝอยที่สลายตัวได้ช้ากว่ากระดาษ อยู่ในระดับมากที่สุด และอันดับสุดท้าย การคัดแยกขยะเปียกและแห้ง รวมถึงการคัดแยกวัสดุประเภทต่าง ๆ ที่สามารถใช้ประโยชน์ได้อีกนั้น สามารถช่วยลดปริมาณขยะมูลฝอยลงได้ อยู่ในระดับมาก

ด้านทัศนคติการจัดการขยะมูลฝอย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อันดับแรกคือ การลดปริมาณขยะมูลฝอยของประชาชนช่วยแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยตกค้างได้มาก รองลงมาคือ ท่านต้องรักษาความสะอาดบริเวณหน้าบ้านหรือสถานประกอบการเองแม้สถานที่ดังกล่าวเป็นสถานที่สาธารณะ และอันดับสุดท้าย ท่านคิดว่าหากไม่จัดการปัญหาขยะมูลฝอยจะทำให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพ อยู่ในระดับมาก

ด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติจัดการขยะมูลฝอย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อันดับแรกคือ มีส่วนร่วมโดยจัดให้มีถังขยะอยู่ที่บ้านเป็นประจำ รองลงมาคือ ปิดฝาถังขยะทุกครั้งเพื่อป้องกันการคุ้ยเขี่ยของสัตว์ อยู่ในระดับมาก และอันดับสุดท้าย เมื่อพบขยะนำขยะไปทิ้งลงถัง อยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน

การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อันดับแรกคือ ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย รองลงมาคือ ด้านการแปรสภาพและการนำกลับมาใช้ใหม่ อยู่ในระดับมาก ในขณะที่อันดับสุดท้าย ด้านการกำจัดขยะมูลฝอย อยู่ในระดับน้อยเท่านั้น

การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อันดับแรกคือ ใช้ตะกร้าหรือถุงผ้าในการไปซื้อของ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ บอกกล่าวให้สมาชิกภายในบ้านให้ใช้สินค้าที่เกิดขยะน้อยที่สุด และอันดับสุดท้าย เลือกซื้อสินค้าที่ไม่ก่อให้เกิดขยะมากเกินความจำเป็น อยู่ในระดับมาก

การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อันดับแรกคือ ทิ้งขยะเปียกโดยมีภาชนะรองรับเสมอ รองลงมาคือ คัดแยกขยะประเภทขวดแก้วก่อนทิ้งเสมอ และอันดับสุดท้าย มีการคัดแยกขยะเปียก ขยะแห้ง ออกจากกันก่อนทิ้งลงในถังขยะ อยู่ในระดับมากทุกข้อ

การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ด้านการแปรสภาพและการนำกลับมาใช้ใหม่ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อันดับแรกคือ เก็บถุงพลาสติกที่ยังใช้งานได้กลับมาใช้ใหม่ได้อีก อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ นำภาชนะที่ไม่ใช้แล้วมาดัดแปลงและใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น ถังรองรับขยะมูลฝอย หรือกระถางต้นไม้ และอันดับสุดท้าย นำเสื้อผ้าที่ไม่ได้ใช้แล้วมาทำเป็นผ้าขี้ริ้ว อยู่ในระดับมากทุกข้อ

การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ด้านการกำจัดขยะมูลฝอย อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อันดับแรกคือ กำจัดขยะที่เป็นเศษไม้ ใบไม้ กิ่งไม้ โดยการเผาหรือนำไปทำปุ๋ยหมัก รองลงมาคือ กำจัดขยะประเภทเศษอาหาร เศษผัก เศษผลไม้ต่าง ๆ โดยนำไปเลี้ยงสัตว์ หรือทำปุ๋ยหมักหรือฝังกลบ และอันดับสุดท้าย กำจัดขยะที่เป็นเศษสิ่งก่อสร้าง เช่น เศษอิฐ และชิ้นส่วนคอนกรีต โดยการถมที่ที่เป็นหลุม เป็นบ่อ หรือใช้ปรับปรุงพื้นที่ อยู่ในระดับน้อยทุกข้อ

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน เพื่อทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนแตกต่างกัน ผลจากการศึกษา พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน สมาชิกในครัวเรือน ลักษณะที่อยู่อาศัย ปริมาณขยะในครัวเรือน แตกต่างกัน การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งยอมรับสมมติฐาน ในขณะที่ประเภทขยะในครัวเรือนแตกต่างกัน การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 2 ความเข้าใจและทัศนคติ มีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ผลจากการศึกษา พบว่า ความเข้าใจและทัศนคติ ได้แก่ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ทัศนคติการจัดการขยะมูลฝอย การมีส่วนร่วมปฏิบัติจัดการขยะมูลฝอย มีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน อยู่ในระดับสูง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งยอมรับสมมติฐาน

อภิปรายผล

ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัย ตามสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนแตกต่างกัน ผลจากการศึกษาวิจัย พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน สมาชิกในครัวเรือน ลักษณะที่อยู่อาศัย ปริมาณขยะในครัวเรือน และประเภทขยะในครัวเรือน แตกต่างกัน การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นนทยา ศิริคุณ และคณะ (2549) กล่าวว่าองค์ประกอบของพฤติกรรมประกอบด้วยกลุ่มสังคม เช่น กลุ่มเพื่อนบ้าน สถานภาพ ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อต่าง ๆ ล้วนมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติของบุคคลทั้งสิ้น รวมทั้งสิ่งแวดล้อม คนที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมต่างกัน พฤติกรรมย่อมแตกต่างกันด้วย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Cornbach (1963) ได้อธิบายว่าพฤติกรรมของบุคคลที่จะเกิดขึ้นต้องมีความพร้อม มีระดับวุฒิภาวะหรือความสามารถที่จำเป็นในการประกอบพฤติกรรมเพื่อสนองตอบความต้องการ คนเราจะมีความพร้อมในแต่ละด้านที่ไม่เหมือนกัน ดังนั้นพฤติกรรมของทุกคนจึงไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน และไม่สามารถจะประกอบพฤติกรรมได้ทุกรูปแบบ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชิดชัย บุญพิทักษ์ (2557) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี พบว่า บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีเพศและประสบการณ์การจัดการขยะที่ต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะแตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ รัศมี แก้วใจ (2552) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอยในกรุงเทพมหานคร พบว่า ภูมิหลังด้านการศึกษาและอาชีพ มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปรเมษฐ ห่วงมิตร (2550) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร พบว่า อายุ ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน รายได้ในครอบครัวต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครอบครัว และลักษณะที่อยู่อาศัย ต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ความเข้าใจและทัศนคติ มีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ผลจากการศึกษาวิจัย พบว่า ความเข้าใจและทัศนคติ ได้แก่ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ทัศนคติการจัดการขยะมูลฝอย การมีส่วนร่วมปฏิบัติจัดการขยะมูลฝอย มีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะมูลฝอย การแปรสภาพและการนำกลับมาใช้ใหม่ และการกำจัดขยะมูลฝอย อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อัฏพร ศรีสนอง (2551) กล่าวว่า การจัดการขยะมูลฝอย ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุด ในทางสุขอนามัย ทัศนียภาพ

การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการยอมรับของสังคม ขยะมูลฝอยเป็นปัญหาที่ส่งผลต่อชุมชนต่าง ๆ มากมายเป็นแหล่งแพร่เชื้อโรคต่าง ๆ ก่อปัญหา กลิ่นเหม็น จึงต้องมีหลักการในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุม การทิ้งขยะมูลฝอย การเก็บขยะชั่วคราวไว้ในภาชนะ การรวบรวมขยะมูลฝอย การขนถ่ายและ การขนส่ง การแปรรูปของขยะมูลฝอยและการกาจัดขยะมูลฝอย ดังนั้น ความรู้และความเข้าใจระบบการจัดการขยะมูลฝอยจะสามารถช่วยให้มีการพัฒนาระบบการจัดการขยะมูลฝอยให้มีประสิทธิภาพสูง และถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล และสอดคล้องกับแนวคิดของ กรมควบคุมมลพิษ (2555) ได้อธิบายว่า การจัดการขยะมูลฝอย มีวิธีการดำเนินงานโดยการลดการเกิดขยะมูลฝอย ควรเน้นการลดการเกิดขยะ ณ แหล่งกำเนิด เช่น บ้านเรือน อาคารสำนักงาน ตลาด ร้านค้า เป็นต้น โดยให้ความสำคัญต่อการผลิตขยะที่เกิดขึ้นโดยไม่จำเป็น โดยการลดขนาด จำนวน ปริมาณวัสดุที่จะก่อให้เกิดขยะมูลฝอย เช่น การใช้ตะกร้าหรือถุงผ้า และมีการคัดแยกขยะมูลฝอย เป็นการคัดแยกขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ โดยไม่ต้องทิ้ง รวมทั้งการแปรสภาพ เป็นวิธีการที่จะทำให้ขยะมูลฝอยสะดวกแก่การเก็บขนหรือนำไปใช้ทำประโยชน์อย่างอื่น และการกำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งเป็นวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยขั้นสุดท้าย เพื่อให้ขยะมูลฝอยนั้น ไม่ก่อให้เกิดปัญหามลพิษ สภาพแวดล้อมอันมีผลกระทบต่อสุขภาพ และความเป็นอยู่ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชิดชัย บุญพิทักษ์ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี พบว่า ความรู้การจัดการขยะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะ และความรู้การจัดการขยะมีความสัมพันธ์กับทัศนคติการจัดการขยะ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พรทิพย์ บุญเพ็ง (2554) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด ในภาพรวมอยู่ในระดับดี และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เอกรินทร์ กลิ่นหอม (2553) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลจันจว้า อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย พบว่า ทัศนคติในการจัดการขยะมูลฝอยและพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน อยู่ในระดับดี และยังพบว่า ความรู้และทัศนคติในการจัดการขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอย และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุภาพร ศรีงาม (2552) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลดอนหัวฬ่อ อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอยโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่โดยภาพรวมระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก และด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยในภาพรวมระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัย การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี พบว่าประชาชนมีการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย และด้านการแปรสภาพและการนำกลับมาใช้ใหม่ อยู่ในระดับมาก แต่ด้านการกำจัดขยะมูลฝอย อยู่ในระดับน้อยเท่านั้น ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอแนวทางเชิงนโยบาย ดังนี้

1. เทศบาลควรกำหนดนโยบายด้านการกำจัดขยะมูลฝอย และให้ความรู้แก่ประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกต้อง เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยมากยิ่งขึ้น

2. เทศบาลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการจัดเก็บขยะมูลฝอย ควรจัดทำแผนการดำเนินงานการจัดเก็บ ขยะเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบว่าจะมีพนักงานหรือรถขยะจะมาปฏิบัติงาน ณ จุดใด เวลาใด เพื่อขอความร่วมมือประชาชนรวบรวมขยะไว้รอพนักงานเก็บขน ทำให้เกิดความเป็นระเบียบ เรียบร้อยและไม่มีขยะตกค้าง

3. จัดทำแผนรณรงค์ในเรื่องการรีไซเคิลขยะ และส่งเสริมสนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตมาจากขยะรีไซเคิลให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น

4. ส่งเสริมและสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย และการรักษาสิ่งแวดล้อมและรับผิดชอบต่อสังคม และเกิดความตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากขยะมูลฝอย

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. การจัดทำป้ายและบอร์ดประชาสัมพันธ์ การจัดทำป้ายและบอร์ดประชาสัมพันธ์เป็นการสื่อสารให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับรู้ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ ปัญหาและสถานการณ์ขยะมูลฝอยแนวทางการจัดการขยะมูลฝอย

2. ควรจัดกิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ดำเนินการเพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ เกิดการตื่นตัวและตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาของขยะมูลฝอย เช่น การเดินรณรงค์และประชาสัมพันธ์ การแจกแผ่นพับให้ความรู้การจัดการขยะมูลฝอย

3. สนับสนุนให้ชุมชนมีที่รองรับขยะมูลฝอยเพิ่มมากขึ้น และกำหนดสถานที่ที่เหมาะสมในการจัดตั้งภาชนะรองรับขยะแต่ละประเภท รวมทั้งกำหนดประเภทและขนาดของถังขยะแต่ละประเภทอย่างชัดเจน โดยกำหนดทั้งสี และเขียนคำบรรยายให้ถูกต้อง เพื่อการจัดการขยะมูลฝอยที่ดีและมีประสิทธิภาพ

4. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายรวมทั้งทราบถึงโทษที่จะได้รับหากมีการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแบบผสมผสานทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณเกี่ยวกับพฤติกรรมการจัดการขยะ เพื่อที่ให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยให้ถาวร และเพื่อนำผลการศึกษามาปรับปรุงการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลต่อไป

บรรณานุกรม

กรมควบคุมมลพิษ. (2548). *แนวทางและข้อกำหนดเบื้องต้น การลดและใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อุษาการพิมพ์.

กรมควบคุมมลพิษ. (2555). *คู่มือประชาชน การคัดแยกขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธีและเพิ่มมูลค่า* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ฮีซ่.

กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม. (2542). *นโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: มีเดีย ไกด์.

จุมพล รอดคำดี. (2532). *สื่อมวลชนเพื่อการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชลผกา เศรษฐพิทยากุล. (2548). *การลดปริมาณขยะมูลฝอยจากบ้านเรือนในเขตกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาหมู่บ้านสัมมากร เขตบางกะปิ*. วิทยานิพนธ์การวางแผนภาคและเมือง มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าทหารลาดกระบัง.

ชิดชัย บุณพิทักษ์. (2557). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี*. ลพบุรี: ส่วนสิ่งแวดล้อม, สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลพบุรี.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2553). *เทคนิคการเขียนเค้าโครงการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ปกรณ์ศิลป์พริ้นติ้ง.

ทวีทอง หงส์วิวัฒน์. (2527). *การมีส่วนร่วมของประชานในการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: ศักดิ์โสภณการพิมพ์.

เทวัญ พัฒนพงศ์ศักดิ์. (2540). *การแยกมูลฝอยและการจัดการมูลฝอยที่แยกแล้วในแหล่งกำเนิดต่าง ๆ ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

นนทยา ศิริคุณ สุกันญา ค่าเจริญ และธัญญ์ฐิตา ฤทธิ์นรเศรษฐ์. (2549). *พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น*. ขอนแก่น: สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียติ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

นิรันดร์ จงวุฒิเศย์. (2527). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.

บุญต่วน แก้วปินตา. (2541). *เอกสารประกอบการสอนเรื่องการสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม*. เชียงใหม่: ภาควิชาเวชชศาสตร์ชุมชน, คณะแพทย์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

บุษกร ชีวะธรรมานนท์. (2552). *ความรู้และพฤติกรรมในการจัดการขยะในครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ปภาวิน เหิดขุนทด. (2554). *พฤติกรรมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสำนักตะคร้อ อำเภอเทพรักษ์ จังหวัดนครราชสีมา*. งานนิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา, สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

ปรเมษฐ ห่วงมิตร. (2550). *พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสตรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2550). *ความเชื่อด้านสุขภาพกับพฤติกรรมอนามัยของโสเภณีในการป้องกันโรคเอดส์ กรณีศึกษาที่บ้านด่านนอก อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

พรทิพย์ บุญเพ็ง. (2555). *พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด*. ปัญหาพิเศษรัฐประศานศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ไพรัตน์ เตชะรินทร์. (2527). *นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การพัฒนาปัจจุบันของประเทศไทย ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: ไทยอนุเคราะห์ไทย.

ภัครัศ สีธิ. (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยมในการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามตัวแบบ I AM READY ของหน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาค สังกัดกระทรวงมหาดไทย จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, คณะรัฐศาสตร์และรัฐศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

รัศมี แก้วใจ. (2552). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอยในกรุงเทพมหานคร: ศึกษาเฉพาะเขตดอนเมือง*. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, วิทยาลัยบริหารธุรกิจและรัฐกิจ, บัณฑิตวิทยา, มหาวิทยาลัยรังสิต.

วิภาดา เจริญลาภ. (2539). *การเปลี่ยนแปลงกระบวนการรับรู้และการจัดการกับข่าวสารข้อมูลของประชาชนกึ่งเมืองชนบท*. เชียงใหม่: ศูนย์บริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สมบูรณ์ ขันเมือง. (2542). *การจัดการมูลฝอยในครัวเรือน เขตเทศบาลเมืองพะเยา*. การค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สมศักดิ์ อินทะชัย. (2554). *การมีส่วนร่วมการจัดการลุ่มแม่น้ำตาช้างของเกษตรกรตำบลหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

สอาด มุ่งสิน. (2556). *แนวคิดและทฤษฎีการสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันการเจ็บป่วย*. เข้าถึงได้จาก www.bcnsp.ac.th/2011/admin/att/05-07-2013aorsaard_course.doc

สุทธนู ศรีไสย์. (2551). *สถิติประยุกต์สำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: จิราภา.

สุภาพร ศรีงาม. (2552). *พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลคอนหัวฬ่อ อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ, คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. (2533). *การสื่อสารกับสังคม*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อคิน รพีพัฒน์. (2527). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทยในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: ศักดิ์โสภาการพิมพ์.

อนันต์ ศิริพงศ์วัฒนา. (2552). *ความรู้และพฤติกรรมการจัดการขยะในครัวเรือนของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่แก้ว อำเภอบางบึง จังหวัดชลบุรี*. ปัญหาพิเศษรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

อรพิน แสงสว่าง. (2539). *จิตวิทยา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

อรวรรณ ปิลันธน์โอวาท. (2549). *การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัฏฐพร ศรีสนอง. (2551). *ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

เอกรินทร์ กลิ่นหอม. (2553). *การศึกษาความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลจันจว้า อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย.* วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์สิ่งแวดล้อม, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

Rogers, E. M. (1978). *Traditional midwives as family planning communication in Asia*. Honolulu: The East West Communication Institute.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบสอบถาม

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมืองานนิพนธ์

1. ดร. ศรัณยา เลิศพุทธรักษ์ อาจารย์ประจำวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาบูรพา
2. นายตรีวิทย์ วินิชสำเภาทิพย์ ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ 42 สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
3. นางพิชญดา หัสภาค ผู้อำนวยการกองติดตามประเมินผล สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด					
1. เพศ					
ชาย	1	1	1	1	ผ่าน
หญิง	1	1	1	1	ผ่าน
2. อายุ					
ไม่เกิน 30 ปี	1	1	1	1	ผ่าน
31-40 ปี	1	1	1	1	ผ่าน
41-50 ปี	1	1	1	1	ผ่าน
มากกว่า 50 ปี ขึ้นไป	1	1	1	1	ผ่าน
3. ระดับการศึกษา					
ไม่เกินมัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	1	1	1	1	ผ่าน
อนุปริญญา/ ปวส.	1	1	1	1	ผ่าน
ปริญญาตรี	1	1	1	1	ผ่าน
สูงกว่าปริญญาตรี	1	1	1	1	ผ่าน
4. อาชีพ					
ค้าขาย	1	1	1	1	ผ่าน
รับจ้าง	1	1	1	1	ผ่าน
รับราชการ	1	1	1	1	ผ่าน

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
รัฐวิสาหกิจ	1	1	1	1	ผ่าน
พนักงานบริษัท	1	1	1	1	ผ่าน
นักเรียน/ นักศึกษา	1	1	1	1	ผ่าน
พ่อบ้าน/ แม่บ้าน	1	1	1	1	ผ่าน
5. รายได้ต่อเดือน					
ไม่เกิน 10,000 บาท	1	1	1	1	ผ่าน
10,001-20,000 บาท	1	1	1	1	ผ่าน
20,001-30,000 บาท	1	1	1	1	ผ่าน
ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป	1	1	1	1	ผ่าน
6. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน					
1-3 คน	1	1	1	1	ผ่าน
4-5 คน	1	1	1	1	ผ่าน
มากกว่า 5 คน ขึ้นไป	1	1	1	1	ผ่าน
7. ลักษณะที่อยู่อาศัย					
บ้านเดี่ยว	1	1	1	1	ผ่าน
ทาวน์เฮ้าส์	1	1	1	1	ผ่าน
ตึกแถว	1	1	1	1	ผ่าน
คอนโดมีเนียม	1	1	1	1	ผ่าน
อื่น ๆ	1	1	1	1	ผ่าน
8. สมาชิกในครัวเรือนของท่านทิ้งขยะมูลฝอยประมาณวันละเท่าใด					
ไม่เกิน 2 กิโลกรัม	1	1	1	1	ผ่าน
ประมาณ 2-4 กิโลกรัม	1	1	1	1	ผ่าน
ประมาณ 4-6 กิโลกรัม	1	1	1	1	ผ่าน
มากกว่า 6 กิโลกรัม ขึ้นไป	1	1	1	1	ผ่าน

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
9. สมาชิกในครัวเรือนของท่านทิ้งขยะมูลฝอยประเภทใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)					
กระดาษ	1	1	1	1	ผ่าน
พลาสติก โฟม	1	1	1	1	ผ่าน
ขวด แก้ว	1	1	1	1	ผ่าน
เศษอาหาร ผัก ผลไม้	1	1	1	1	ผ่าน
โลหะ	1	1	1	1	ผ่าน
อื่น ๆ	1	1	1	1	ผ่าน
ส่วนที่ 2 ความเข้าใจและทัศนคติ					
การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย					
1. โฆษณาการรณรงค์แยกขวดพลาสติก กระป๋อง เศษอาหาร ออกจากกันก่อนทิ้ง	1	1	1	1	ผ่าน
2. ขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ถ้ากำจัดโดยการทิ้งลงแหล่งน้ำจะเป็นสาเหตุให้แหล่งน้ำสกปรกและตื้นเขิน	1	1	1	1	ผ่าน
3. โฆษณาเชิญชวนเลิกใช้โฟม	1	1	1	1	ผ่าน
4. การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการรีไซเคิลขยะ	1	1	1	1	ผ่าน
5. การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะไม่ดีและไม่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล จะทำให้เสี่ยงต่อโรคภัยไข้เจ็บได้ง่าย	1	1	1	1	ผ่าน
6. สารคดีเกี่ยวกับการจัดการขยะ การแปรรูปขยะผ่านสื่อต่าง ๆ	1	1	1	1	ผ่าน
7. การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาในการเก็บขยะของเทศบาล	1	1	1	1	ผ่าน

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย					
8. ขยะมูลฝอยเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของเชื้อโรคแมลง	1	1	1	1	ผ่าน
9. โฟมเป็นขยะมูลฝอยที่สลายตัวได้ช้ากว่ากระดาษ	1	1	1	1	ผ่าน
10. ขยะมูลฝอย แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ ขยะเปียก ขยะแห้ง ขยะอันตราย	1	1	1	1	ผ่าน
11. การคัดแยกขยะเปียกและแห้ง รวมถึงการคัดแยกวัสดุประเภทต่าง ๆ ที่สามารถใช้ประโยชน์ได้อีกนั้น สามารถช่วยลดปริมาณขยะมูลฝอยลงได้	1	1	1	1	ผ่าน
12. ขยะอันตรายจำพวกแบตเตอรี่ สารเคมี ถ้ามีการแยกออกจากขยะประเภทอื่น ๆ จะทำให้ง่ายต่อการกำจัดเก็บขนไปทำลาย ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้เก็บขน	1	1	1	1	ผ่าน
13. ขยะมูลฝอยประเภทกระป๋องที่มีการอัดลมไม่ควรกำจัดโดยวิธีเผา	1	1	1	1	ผ่าน
14. ขยะมูลฝอยประเภทพลาสติก หรือโฟม ถ้ากำจัดโดยการเผาจะทำให้เกิดมลพิษ	1	1	1	1	ผ่าน
15. การใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก เป็นการลดปริมาณขยะพลาสติก และเป็นการลดภาวะโลกร้อน	1	1	1	1	ผ่าน
16. ก่อนนำขยะมูลฝอยไปกำจัดต้องแยกขยะเปียกและแห้งออกจากกันก่อน	1	1	1	1	ผ่าน

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
ทัศนคติการจัดการขยะมูลฝอย					
17. การลดปริมาณขยะมูลฝอยของประชาชนช่วยแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยตกค้างได้มาก	1	1	1	1	ผ่าน
18. ท่านต้องรักษาความสะอาดบริเวณหน้าบ้านหรือสถานประกอบการเองแม้สถานที่ดังกล่าวเป็นสถานที่สาธารณะ	1	1	1	1	ผ่าน
19. ท่านเห็นด้วยและพร้อมที่จะคัดแยกขยะจากบ้านของตนเอง	1	1	1	1	ผ่าน
20. ท่านคิดว่าหากไม่จัดการปัญหาขยะมูลฝอยจะทำให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	1	1	1	1	ผ่าน
21. การรู้จักวิธีการจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกวิธีเป็นการลดปัญหาเกี่ยวกับขยะมูลฝอย	1	1	1	1	ผ่าน
22. การเข้าร่วมกิจกรรมการรักษาความสะอาดเป็นหน้าที่ของสำนักงานเขตและประชาชนที่ต้องช่วยกันรับผิดชอบ	1	1	1	1	ผ่าน
23. เทศบาลต้องกำหนดมาตรการ เพื่อสร้างแรงจูงใจแก่ประชาชนในการร่วมมือปฏิบัติตามนโยบายการกำจัดขยะมูลฝอย	1	1	1	1	ผ่าน
การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย					
24. ท่านมีส่วนร่วมโดยจัดให้มีถังขยะอยู่ที่บ้านของท่านเป็นประจำ	1	1	1	1	ผ่าน
25. ท่านปิดฝาถังขยะทุกครั้ง เพื่อป้องกันการคุ้ยเขี่ยของสัตว์	1	1	1	1	ผ่าน
26. ท่านมีการคัดแยกขยะมูลฝอยขยะเปียก ขยะแห้ง และขยะอันตราย ก่อนจะนำไปทิ้ง	1	1	1	1	ผ่าน

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
27. ท่านให้ความร่วมมือโดยการทิ้งขยะในถังรองรับขยะมูลฝอย เช่น ถังสีเขียวใส่ขยะเปียก ถังสีเหลืองใส่ขยะแห้ง ถังสีเทาใส่ขยะอันตราย	1	1	1	1	ผ่าน
28. ท่านไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของลงบนถนนหรือในที่สาธารณะ	1	1	1	1	ผ่าน
29. เมื่อท่านพบขยะ นำขยะไปทิ้งลงถัง	1	1	1	1	ผ่าน
ส่วนที่ 3 การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน					
การลดการเกิดขยะมูลฝอย					
1. ท่านเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ก่อให้เกิดขยะมากเกินความจำเป็น	1	1	1	1	ผ่าน
2. ท่านเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ต้องใช้ถุงพลาสติกเกินความจำเป็น	1	1	1	1	ผ่าน
3. ท่านบอกกล่าวให้สมาชิกภายในบ้านให้ใช้สินค้าที่เกิดขยะน้อยที่สุด	1	1	1	1	ผ่าน
4. ท่านใช้ตะกร้าหรือถุงผ้าในการไปซื้อของ	1	1	1	1	ผ่าน
5. ท่านเลือกใช้ถุงพลาสติกใส่สิ่งของใบใหญ่เพียงใบเดียวมากกว่าใบเล็ก ๆ หลายใบ	1	1	1	1	ผ่าน
การคัดแยกขยะมูลฝอย					
6. ท่านมีการคัดแยกขยะเปียก ขยะแห้งออกจากกันก่อนทิ้งลงในถังขยะ	1	1	1	1	ผ่าน
7. ท่านทิ้งขยะเปียก โดยมีภาชนะรองรับเสมอ	1	1	1	1	ผ่าน
8. ท่านคัดแยกขยะประเภทขวดแก้วก่อนทิ้งเสมอ	1	1	1	1	ผ่าน
9. ท่านคัดแยกขยะประเภทหลอดนีออนและกระป๋องสเปรย์ก่อนทิ้งลงในถังขยะ	1	1	1	1	ผ่าน

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
การแปรสภาพและการนำกลับมาใช้ใหม่					
10. ท่านนำขยะประเภทขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่อีก	1	1	1	1	ผ่าน
11. ท่านนำภาชนะที่ไม่ใช้แล้วมาดัดแปลงและใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น ถังรองรับขยะมูลฝอย หรือกระถางต้นไม้ เป็นต้น	1	1	1	1	ผ่าน
12. ท่านนำเสื้อผ้าที่ไม่ได้ใช้แล้วมาทำเป็นผ้าขี้ริ้ว	1	1	1	1	ผ่าน
13. ท่านเก็บถุงพลาสติกที่ยังใช้งานได้กลับมาใช้ใหม่ได้อีก	1	1	1	1	ผ่าน
14. ท่านนำขยะประเภทกล่องกระดาษหรือหนังสือพิมพ์ เก็บไว้ขายหรือนำกลับมาใช้งานได้อีก	1	1	1	1	ผ่าน
การกำจัดขยะมูลฝอย					
15. ท่านกำจัดขยะประเภทเศษอาหาร เศษผัก เศษผลไม้ต่าง ๆ โดยนำไปเลี้ยงสัตว์ หรือทำปุ๋ยหมัก หรือฝังกลบ	1	1	1	1	ผ่าน
16. ท่านกำจัดขยะที่เป็นเศษไม้ ใบไม้ กิ่งไม้ โดยการเผาหรือนำไปทำปุ๋ยหมัก	1	1	1	1	ผ่าน
17. ท่านกำจัดขยะที่เป็นเศษสิ่งก่อสร้าง เช่น เศษอิฐ และชิ้นส่วนคอนกรีต โดยการถมที่ที่เป็นหลุม เป็นบ่อ หรือใช้ปรับปรุงพื้นที่	1	1	1	1	ผ่าน

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม
เรื่อง พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

<u>คำชี้แจง</u> โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

1. เพศ ( ) 1. ชาย ( ) 2. หญิง
2. อายุ
   ( ) 1. ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี ( ) 2. 31-40 ปี
   ( ) 3. 41-50 ปี ( ) 4. มากกว่า 50 ปีขึ้นไป
3. ระดับการศึกษาสูงสุดของท่าน
   ( ) 1. ไม่เกินมัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. ( ) 2. อนุปริญญา/ ปวส.
   ( ) 3. ปริญญาตรี ( ) 4. สูงกว่าปริญญาตรี
4. อาชีพ
   ( ) 1. ค้าขาย ( ) 2. รับจ้าง
   ( ) 3. รับราชการ ( ) 4. นักเรียน/ นักศึกษา
   ( ) 5. พนักงานบริษัท ( ) 6. พ่อบ้าน/ แม่บ้าน
   ( ) 7. รัฐวิสาหกิจ ( ) 8. อื่น ๆ (ระบุ) .....
5. รายได้ต่อเดือน
   ( ) 1. ไม่เกิน 10,000 บาท ( ) 2. 10,001-20,000 บาท
   ( ) 3. 20,001-30,000 บาท ( ) 4. ตั้งแต่ 30,001 บาท ขึ้นไป
6. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน
   ( ) 1. จำนวน 1-3 คน ( ) 2. จำนวน 4-5 คน
   ( ) 3. มากกว่า 5 คน ขึ้นไป
7. ลักษณะที่อยู่อาศัย
   ( ) 1. บ้านเดี่ยว ( ) 2. ทาวน์เฮ้าส์
   ( ) 3. ตึกแถว ( ) 4. คอนโดมิเนียม
   ( ) 5. อื่น ๆ (ระบุ) .....

8. สมาชิกในครัวเรือนของท่านทิ้งขยะมูลฝอยประมาณวันละเท่าใด

( ) 1. ไม่เกิน 2 กิโลกรัม ( ) 2. ประมาณ 2-4 กิโลกรัม

( ) 3. ประมาณ 4-6 กิโลกรัม ( ) 4. มากกว่า 6 กิโลกรัม ขึ้นไป

9. สมาชิกในครัวเรือนของท่านทิ้งขยะมูลฝอยประเภทใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) 1. กระดาษ ( ) 2. พลาสติก โฟม

( ) 3. ขวด แก้ว ( ) 4. เศษอาหาร ผัก ผลไม้

( ) 5. โลหะ ( ) 6. อื่น ๆ เช่น เศษผ้า หลอดไฟ

ส่วนที่ 2 ความเข้าใจและทัศนคติ

<u>คำชี้แจง</u> โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

1. **การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย**

การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	ระดับการรับรู้				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. โฆษณาการรณรงค์แยกขวดพลาสติก กระป๋อง เศษอาหาร ออกจากกันก่อนทิ้ง					
2. ขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ถ้ากำจัดโดยการทิ้งลงแหล่งน้ำจะเป็นสาเหตุให้แหล่งน้ำสกปรกและตื้นเขิน					
3. โฆษณาเชิญชวนเลิกใช้โฟม					
4. การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการรีไซเคิลขยะ					
5. การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะไม่ดีและไม่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล จะทำให้เสี่ยงต่อโรคภัยไข้เจ็บได้ง่าย					
6. สารคดีเกี่ยวกับการจัดการขยะ การแปรรูปขยะผ่านสื่อต่าง ๆ					
7. การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาในการเก็บขยะของเทศบาล					

2. ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	ระดับความเข้าใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ขยะมูลฝอยเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของเชื้อโรค					
2. โฟมเป็นขยะมูลฝอยที่สลายตัวได้ช้ากว่ากระดาษ					
3. ขยะมูลฝอย แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ ขยะเปียก ขยะแห้ง ขยะอันตราย					
4. การคัดแยกขยะเปียกและแห้ง รวมถึงการคัดแยกวัสดุประเภทต่าง ๆ ที่สามารถใช้ประโยชน์ได้อีกนั้น สามารถช่วยลดปริมาณขยะมูลฝอยลงได้					
5. ขยะอันตรายจำพวกแบตเตอรี่ สารเคมี ถ้ามีการแยกออกจากขยะประเภทอื่น ๆ จะทำให้ง่ายต่อการกำจัดเก็บขนไปทำลาย ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้เก็บขน					
6. ขยะมูลฝอยประเภทกระป๋องที่มีการอัดลมไม่ควรกำจัดโดยวิธีเผา					
7. ขยะมูลฝอยประเภทพลาสติก หรือโฟม ถ้ากำจัดโดยการเผาจะทำให้เกิดมลพิษ					
8. การใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก เป็นการลดปริมาณขยะพลาสติก และเป็นการลดภาวะโลกร้อน					
9. ก่อนนำขยะมูลฝอยไปกำจัดต้องแยกขยะเปียกและแห้งออกจากกันก่อน					

3. ทัศนคติการจัดการขยะมูลฝอย

ทัศนคติการจัดการขยะมูลฝอย	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. การลดปริมาณขยะมูลฝอยของประชาชนช่วยแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยตกค้างได้มาก					
2. ท่านต้องรักษาความสะอาดบริเวณหน้าบ้านหรือสถานประกอบการเองแม้สถานที่ดังกล่าวเป็นสถานที่สาธารณะ					
3. ท่านเห็นด้วยและพร้อมที่จะคัดแยกขยะจากบ้านของตนเอง					
4. ท่านคิดว่าหากไม่จัดการปัญหาขยะมูลฝอยจะทำให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพ					
5. การรู้จักวิธีการจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกวิธีเป็นการลดปัญหาเกี่ยวกับขยะมูลฝอย					
6. การเข้าร่วมกิจกรรมการรักษาความสะอาดเป็นหน้าที่ของสำนักงานเขตและประชาชนที่ต้องช่วยกันรับผิดชอบ					
7. เทศบาลต้องกำหนดมาตรการ เพื่อสร้างแรงจูงใจแก่ประชาชนในการร่วมมือปฏิบัติตามนโยบายการกำจัดขยะมูลฝอย					

4. การมีส่วนร่วมปฏิบัติจัดการขยะมูลฝอย

การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ท่านมีส่วนร่วมโดยจัดให้มีถังขยะอยู่ที่บ้านของท่านเป็นประจำ					
2. ท่านปิดฝาถังขยะทุกครั้ง เพื่อป้องกันการคุ้ยเขี่ยของสัตว์					
3. ท่านมีการคัดแยกขยะมูลฝอยขยะเปียก ขยะแห้ง และขยะอันตราย ก่อนจะนำไปทิ้ง					
4. ท่านให้ความร่วมมือโดยการทิ้งขยะในถังรองรับขยะมูลฝอย เช่น ถังสีเขียวใส่ขยะเปียก ถังสีเหลืองใส่ขยะแห้ง ถังสีเทาใส่ขยะอันตราย					
5. ท่านไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของลงบนถนนหรือในที่สาธารณะ					
6. เมื่อท่านพบขยะ นำขยะไปทิ้งลงถัง					

ส่วนที่ 3 การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การลดการเกิดขยะมูลฝอย					
1. ท่านเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ก่อให้เกิดขยะมากเกินความจำเป็น					
2. ท่านเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ต้องใช้ถุงพลาสติกเกินความจำเป็น					

พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. ท่านบอกกล่าวให้สมาชิกภายในบ้านให้ใช้สินค้าที่เกิดขยะน้อยที่สุด					
4. ท่านใช้ตะกร้าหรือถุงผ้าในการไปซื้อของ					
5. ท่านเลือกใช้ถุงพลาสติกใส่สิ่งของใบใหญ่เพียงใบเดียวมากกว่าใบเล็ก ๆ หลายใบ					
การคัดแยกขยะมูลฝอย					
6. ท่านมีการคัดแยกขยะเปียก ขยะแห้งออกจากกันก่อนทิ้งลงในถังขยะ					
7. ท่านทิ้งขยะเปียก โดยมีภาชนะรองรับเสมอ					
8. ท่านคัดแยกขยะประเภทขวดแก้วก่อนทิ้งเสมอ					
9. ท่านคัดแยกขยะประเภทหลอดนีออนและกระป๋องสเปรย์ก่อนทิ้งลงในถังขยะ					
การแปรสภาพและการนำกลับมาใช้ใหม่					
10. ท่านนำขยะประเภทขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่อีก					
11. ท่านนำภาชนะที่ไม่ใช้แล้วมาดัดแปลงและใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น ถังรองรับขยะมูลฝอยหรือกระถางต้นไม้ เป็นต้น					
12. ท่านนำเสื้อผ้าที่ไม่ได้ใช้แล้วมาทำเป็นผ้าขี้ริ้ว					
13. ท่านเก็บถุงพลาสติกที่ยังใช้งานได้กลับมาใช้ใหม่ได้อีก					
14. ท่านนำขยะประเภทกล่อง กระดาษหรือหนังสือพิมพ์ เก็บไว้ขายหรือนำกลับมาใช้งานได้อีก					

พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การกำจัดขยะมูลฝอย					
15. ท่านกำจัดขยะประเภทเศษอาหาร เศษผัก เศษผลไม้ต่าง ๆ โดยนำไปเลี้ยงสัตว์ หรือทำปุ๋ยหมัก หรือฝังกลบ					
16. ท่านกำจัดขยะที่เป็นเศษไม้ ใบไม้ กิ่งไม้ โดยการเผาหรือนำไปทำปุ๋ยหมัก					
17. ท่านกำจัดขยะที่เป็นเศษสิ่งก่อสร้าง เช่น เศษอิฐ และชิ้นส่วนคอนกรีต โดยการถมที่ที่เป็นหลุม เป็นบ่อ หรือใช้ปรับปรุงพื้นที่					

ส่วนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในการให้ความร่วมมือ

ภาคผนวก ค

ผลการตรวจอักขราวิสุทธิ์

ผลตรวจอักขราวิสุทธิ์

บทที่ 1

Plagiarism Checking Report

Print Report

Created on Jun 11, 2016 at 14:02 PM

Submission Information

ID	SUBMISSION DATE	SUBMITTED BY	ORGANIZATION	FILENAME	STATUS	SIMILARITY INDEX
251349	Jun 11, 2016 at 14:02 PM	57720076@my.buu.ac.th	มหาวิทยาลัยบูรพา	บทที่ 1.docx	Completed	0.00 %

บทที่ 2

Plagiarism Checking Report

Print Report

Created on Jun 11, 2016 at 15:49 PM

Submission Information

ID	SUBMISSION DATE	SUBMITTED BY	ORGANIZATION	FILENAME	STATUS	SIMILARITY INDEX
251571	Jun 11, 2016 at 15:49 PM	57720076@my.buu.ac.th	มหาวิทยาลัยบูรพา	บทที่ 2.docx	Completed	4.54 %

Match Overview

Show 10 entries Search:

NO.	TITLE	AUTHOR(S)	SOURCE	SIMILARITY INDEX
1	ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี	ควรคนึง สีหาวงษ์	มหาวิทยาลัยบูรพา	2.30 %
2	พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด	พรทิพย์ บุญเพ็ง	มหาวิทยาลัยบูรพา	1.39 %
3	พฤติกรรมการรับรู้และทัศนคติที่มีต่อการสื่อสาร กรณีศึกษา โครงการไอเดียประเทศ	ศศิพัชร์ บุญเรืองศักดิ์	มหาวิทยาลัยนเรศวร	0.85 %
NO.	TITLE	AUTHOR(S)	SOURCE	SIMILARITY INDEX

Showing 1 to 3 of 3 entries First Previous 1 Next Last

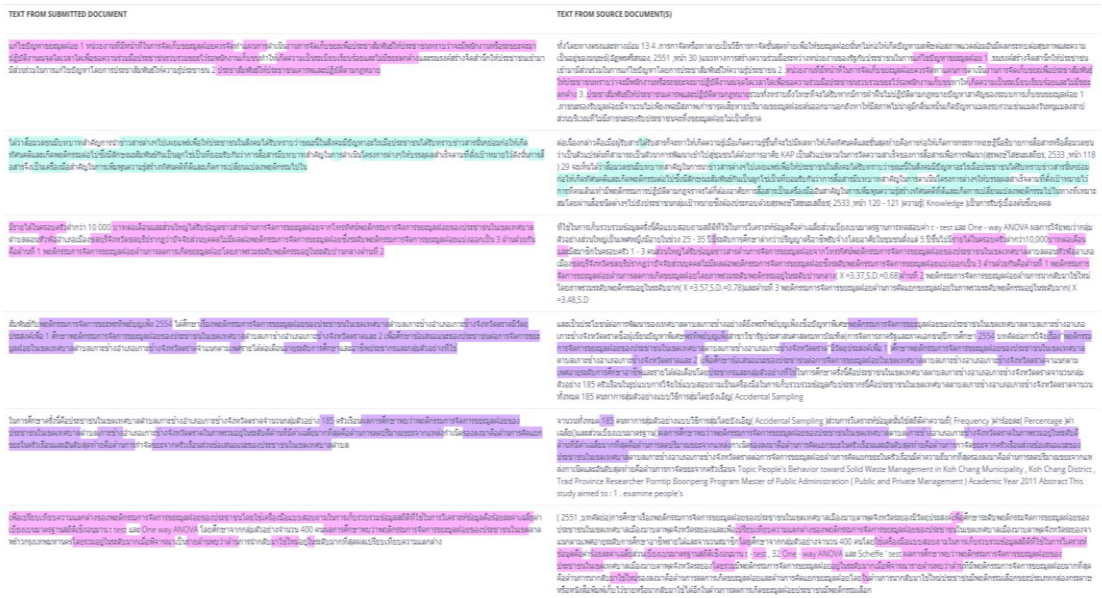

บทที่ 3

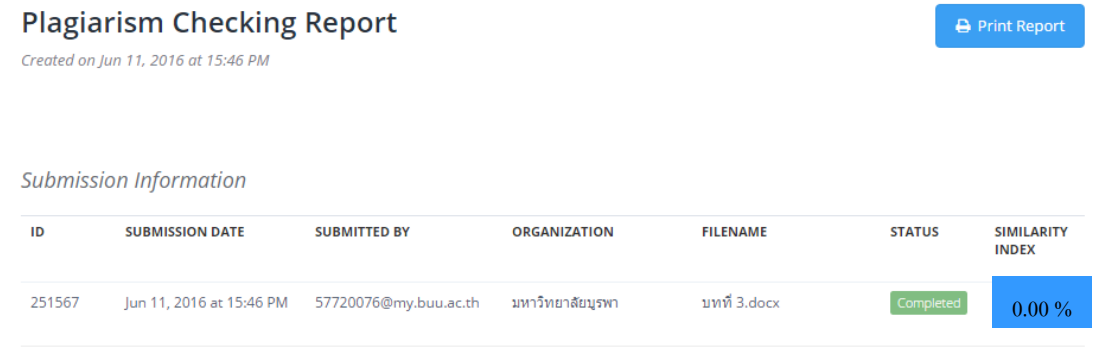

Plagiarism Checking Report

Created on Jun 11, 2016 at 15:46 PM

Print Report

Submission Information

ID	SUBMISSION DATE	SUBMITTED BY	ORGANIZATION	FILENAME	STATUS	SIMILARITY INDEX
251567	Jun 11, 2016 at 15:46 PM	57720076@my.buu.ac.th	มหาวิทยาลัยบูรพา	บทที่ 3.docx	Completed	0.00 %

บทที่ 4

Plagiarism Checking Report

Print Report

Created on Jun 11, 2016 at 15:52 PM

Submission Information

ID	SUBMISSION DATE	SUBMITTED BY	ORGANIZATION	FILENAME	STATUS	SIMILARITY INDEX
251580	Jun 11, 2016 at 15:52 PM	57720076@my.buu.ac.th	มหาวิทยาลัยบูรพา	บทที่ 4.docx	Completed	0.00 %

บทที่ 5

Plagiarism Checking Report

Print Report

Created on Jun 11, 2016 at 15:58 PM

Submission Information

ID	SUBMISSION DATE	SUBMITTED BY	ORGANIZATION	FILENAME	STATUS	SIMILARITY INDEX
251588	Jun 11, 2016 at 15:58 PM	57720076@my.buu.ac.th	มหาวิทยาลัยบูรพา	บทที่ 5.docx	Completed	0.00 %

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายกัณธนิก กานต์ธนกุล
วัน เดือน ปีเกิด	3 เมษายน พ.ศ. 2530
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 100/ 157 หมู่ที่ 5
	ตำบลบางรักพัฒนา อำเภอบางบัวทอง
	จังหวัดนนทบุรี 11110
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2558-2559	เจ้าหน้าที่อาวุโส แผนกกลยุทธ์การตลาดสาขา
	จัดทำแผนส่งเสริมการตลาดและกลยุทธ์
	บริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด (มหาชน)
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2548-2552	นิเทศศาสตรบัณฑิต (การโฆษณา)
	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
พ.ศ. 2557-2559	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การจัดการสาธารณะ)
	วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา